

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ మార్చి మేల 21-వ తేది సోమవారము

No. 295

నంపులు ౧౪

శ్రీ అక్షయనామనవత్సర ఫాల్గుణమాస బహుళ తృతీయ.

నంచిత ౨౪౫

అమృతంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గోష్ఠగోష్ఠివారిచే వేలకు వేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది

తలనోవ్వులమాన్యును, వాయు పోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునోవ్వుల బారదోలును,
పొట్లబోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతంజనము అన్నివిధములకు
నోవ్వులకు సుబోధివంటిది.

పంచభావ చీటీ మంచి కొనిన
మోసము గలుగదు.

చక్కని జబ్బితో నడక సీనా 1-3 0-10-0
డజ్జ 1-3 రు 0-4-0 లు.

ప్రతియింట కుక్కిముగా నుండవలసింది

అమృతంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
లేక

249, ప్రేరిపోర్ట్, హైదరాబాద్.

ప్రశ్న

2598

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వాయుటకు
రూ 1-0-0. వై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 చి. పి. రుప్యలు 0-4-0
అవును. ప్రశ్న ప్రాయశ్చితమును తెలుపవలెను.
హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరు త్తణి.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరము

రు. 3-0-0

చరక చిక్రితాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైష్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1
(2048) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

హిందూస్థాన్ కో ఆపరేటివ్

ఇన్సూరెన్స్ సొసైటీ (లిమిటెడ్)

స్థాపితము 1907: హెడ్ ఆఫీసు: కలకత్తా

కేవలము హైదరాబాదులోనే నడుపబడు జీవితముల ఫీచర్ ఆఫీసు.

భీమా చేయబడిన మొత్తము రు 2,00,00,000

రాబడి రు 75,00,000

భీమా నిధి రు 60,00,000

రాజధానియందంతయు ప్రచారములు కావలె

ను. విశదములకు క్రిందివారికి వ్రాయుము.

పి. రంగస్వామయ్యంగారు

పులవర్తి సూర్యనారాయణరావు

లాసగబడును

త్రాంచి మానేజరు హిందూస్థాన్ 223 మద్రాసు.

గోవావారి, కృష్ణా కృష్ణ ప్రసిద్ధి, కాకినాడ

కావలెను

25 గురు వెండిపనివాండ్లను 5 గురు వెండి పనివాండ్లను
తక్షణమే కావలెను. పనిచూచి మంచిచిరమేర్పాటుచేయబడు
ను. నియమితకాలమునందుమాత్రమే పనిచేయవలసియుండును.
శేటలో వచ్చిచూట్టాడను మంచిది.

మే. సత్యనారాయణాచారి, ప్రొవైటరు,

శ్రీ లక్ష్మీవర్కును, నెం 8, కాశి శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

సువర్ణ సుందరరసము

గుండలకాస్త్రీగారిచే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి మందులను
ములకైనను గుడుచ్చును. ఇకాశ్చక్రస్థ అనవసరము. ముందు
రూ. 5/ చాడువిధము మందుతో పరిపక్వము చేయవలెను.

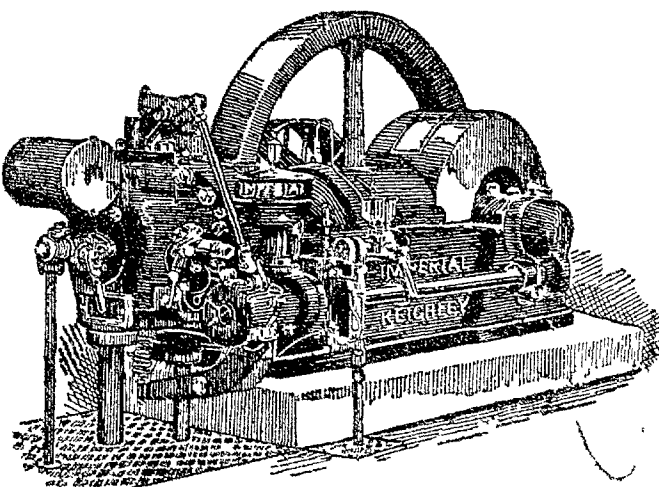
తర్రసాయనశాల, మద్రాసు.

యింఫీరియర్ కోలు స్టార్లింగు క్రాడు

ఆయిలు

ఇతర ఆయిలు
యింజనుల కం తె
బలమైనవి. చాలత
క్కువ ఆయిలు
ఖర్చును.

యిండియాలో
అన్ని స్థలములలో
పనిచేయుచున్నది.

యింజ
ను

12 కేసుదలు 75
గుట్టముల వరకు
స్టాక్లో వున్నవి.
ధరలు చాల
సరసము.

మావద్ద వైటు హేరు బెల్లింగు, బాలు బేరింగులు మిల్లులకు కావలసిన అన్ని సామానులు
చాలసరసమైన ధరలకు వారుకును.

వలయువారు మాకు వ్రాసి అన్ని విషయములు తెలుసుకొనవచ్చును.

ఫోల్ యేజంట్లు

ఆంధ్రా యింజనీరింగు కంపెనీ, బెజవాడ

ప్రాప్తయిటరు, చుండూరు వెంకటరెడ్డి. బి. ఏ

30 సంవత్సరములుగ ప్రసిద్ధిగాంచిన
వైద్యరత్న
పండిత డి. గోపాలాచార్యులువారి

జీవామృతము

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

జీవామృతము నరముల బలహీనముచేత కలిగిన రోగముల కిది యమోఘమైన రసాయనము, జీవామృతము: బలహీనము, ధాతుక్షయము, శక్తిక్షయము, పిర్యనష్టము, మెదడుయొక్క బలహీనము మున్నగు రోగములకు జీవామృతముతో సాటియైన రసాయనము లేదు. బుడ్డి 1-కి రూ 3-4-0 క్యాటలాగు కోరినవారికి పుచ్చితముగా పంపబడును.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

151, గోవిందప్పనాయునిపేట,

బ్రాంచి 183, బ్రాడ్యే, పోస్టుబాక్సు 287, మదరాసు.
ఏజంట్లు: కాకినేటికంటామలరావుగారు మర్చంట్సు రాజమండ్రి

హిస్ ఎక్జాల్టెడ్ హైనెస్ ది

నైజాము గారంటీడ్ టేట్

రైల్వేసుకంవెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇక్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

కారేపల్లి కొత్తగూడెం రైల్వే

తెరువబడును

21-3-1927 తేదీనుండి వైన తెలుపబడిన పేరు

తో ఒక బ్రాంచిలైన హిస్ ఎక్జాల్టెడ్ హైనెస్ గారి డోర్నకల్ సింగలేని కాలియరీసు బ్రాంచిలైన నుమిదను, ఎన్.జి.యస్. రైల్వే బ్రాడ్ గేజ్ లైన నుమిదను స్టేషనునున్న కారేపల్లినుంచి ఈదిగువ తెలుపబడిన స్టేషనులతో తెలుపబడును.

స్టేషను పేరు కోడ్ కారేపల్లినుండి
ఇనిషియల్ దూరము గల
మైళ్ల సంఖ్య

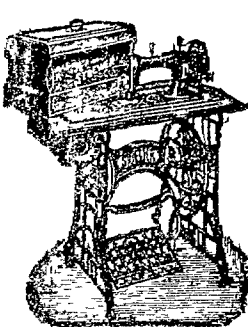
1. తడ్ కలపూడి టి.పి.వై. 14
2. కొత్తగూడెం కె. ఓ. ఎఫ్. 24 1/2

కారేపల్లి కొత్తగూడెం బ్రాంచిలైన నుమిద బండ్లు సోమ, బుధ, శుక్రవారములందు మాత్రము ఈదిగువ తెలుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము పోవును.

గం. ని.
డోర్నకల్ నుండి బయలుదేరుట ఉదయం 7-20
కొత్తగూడెం చేరుట ౯ గలు 9-30
కొత్తగూడెం నుండి బయలుదేరుట ,, 11-20
డోర్నకల్ చేరుట ,, 1-25

తడ్ కలపూడి కొత్తగూడెము స్టేషనులనుండి మోటారుకారులును, చక్రము లమర్చబడిన బండ్లను, షశువులనుతప్ప ప్రయాణికులను ఇతర అన్ని రకముల సామానులను తీసుకొనిపోవుటకు ఏర్పాటుచేయబడినది.

ప్రొవరు కుట్టు ఘినుములు రొఖధర 120/-

ఇవి జంబునీయందు తయారు చేయబడినవి. విశేష కాలపు వర ముక్తు లేకుండా పనిచేయుగలవు. ప్రతిపట్టానుమము యేజంట్లు వలెను.
సి. హెచ్. కోభాద్రాలం
అండ్ సన్స్ చిలకలపూడి పోస్టు మచిలీపట్నం. రేలమిషనులను, కూడ మేము అమ్ముచున్నాము.

ఆస్పత్రి-స్త్రీలు-స్వరాజ్యము

సుహాసిన దేవిగారి లేఖ

కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షుడగు శ్రీమాన్ శ్రీనివాస య్యంగారు ఆస్పత్రితమగుర్చి అధ్యక్షకోపన్యాసమున చాల విషయములను వివరించిరి. చెన్నపురిలో మైలాపూరులో నేను పెక్కు సంవత్సరములుంటిని. కాస్త్రము లంగీకరించినట్టియు ఆధిక సంఖ్యాకులచే ననుష్ఠింపబడుచున్నట్టియు అనాగరక పద్ధతుల ప్రారంభమగుచున్నట్టి అవకాశము నాకధికముగా నచట లభించినది. కొన్ని సార్లు లాయనర్థములకు నేనుగూడ గురిగా వలసినదాన నైతిని. మైలాపూరు పూర్వచారపరాయణత్వమున కు పెట్టినకోటయొక్కదిగాన అయ్యంగారునుడివిన విషయములగుర్చి నేను కొన్ని ప్రశ్నల నడుగగోరెదను.

“చాలకాలమువరకును ఆస్పత్రితానివారణముగుర్చి మత- సంఘసంస్కరణసభలలో చచ్చులుజరుగుటలేదు మరెట్టి అభివృద్ధియును కలుగలేదు గాని గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద దానిని నిర్భావిభావమునందొక యంశముగా చేర్చి మేము పనిచేయుటవలన నచిరకాలములోనే జనసామాన్యము యొక్కయు విద్యాధికులయొక్కయు భావమునందు ఘనమగు మార్పుకలిగినది” అని అయ్యంగారువ్రాసిరి. విద్యాధికులభావమునందు ఘనమగు మార్పు కలుగుటనిజమేనా? నేను నాలుగేండ్లు విదేశములలోనుండివచ్చినపిమ్మట 1926 లో ఆరునెలలపాటు చెన్నపురిలో నుంటిని. చెన్నపురి హోమ్స్ న్యాయవాదులు భూస్వాములు, బాధ్యతగల జాతీయవాదప్రముఖులు మున్నగు విద్యాధికులసాహచర్యముగూడ నాకు తరుచుగా లభించుచుండెను. సాధారణముగా నిజమగు మనఃపరివర్తనమే నాకు కనబడలేదు కొందరిపట్ల నట్టిదికనబడినను, ఆప్రకారము నడుచుకొనుటకు వారికి సాహసములేకుండెను. పురుషులు కొందరు నా సహపంక్తిని భుజించిరి. కొందరు నన్ను తమయొద్దకుగూడ భోజనమునకు పిలిచిరిగాని అచటగూడ నవనాగరికులనబడు పురుషులు మాత్రమే నాపక్షిని కూర్చుండిభుజించిరి. అందువలన తక్కినవారందరూ నన్ను కులము చేడి న దానినిగా భావించుచున్నారను సంతాపము నాకు కలిగినది. విద్యావతినని అంగీకరింపబడిన నావిషయము ననే విద్యాధికులనబడువారే యిటుల మెలంగినపుడు నిద్రవ్యుగు వృద్ధిచేపడతివలన ఆస్పత్రిత్యులనబడువారివిషయమున వారెటుల మెలంగుదురో మనము సలభముగానే యూహింపగలుగుదుము. కొద్దిమంది పురుషులలో అత్యల్పముగు మార్పు అభిప్రాయములందు మాత్రమే కలిగినది. స్త్రీలలో నసలే కలుగలేదు స్త్రీల భావములను మార్చగలిగిననే గాని పురుషులేమియును చేయజాలరని అందరు సంగీకరించినయెడలగదా. మరి యా స్త్రీల భావములను మార్చుటకేమైన కృషి సలుపుచున్నారా? ఇంతెందుకు, శ్రీనివాసయ్యంగారు వెల్లడించిన సంస్కరణ భావములను వారు తమ గృహమునందైన నెరవేర్చగలిగియున్నారా?

“స్వరాజ్యమునకు ఆస్పత్రిత ప్రబలమగు నిరోధము అని తెలుపునట్టి విదేశీయ స్వదేశీయ విమర్శకులవాదమున కెట్టి ఆధారమునలేదు.” అని శ్రీనివాసయ్యంగారు వ్రాసిరి. భారతదేశమున మొత్తము జనసంఖ్యలో ఆస్పత్రిత్యులు ఏడవవంతునకు తక్కువగాకుండనున్నారు. వారిసంఖ్య అయిదుకోట్లున్నది. వీరి నందరిని జాతీయోద్యమము వదలుకొనగలదా? ఆస్పత్రిత స్వరాజ్యమునకు నిరోధముకాదని అంగీకరించినచో హిందూమహమ్మదీయ కలహములు మాత్రమెటుల నిరోధకము కాగలదు. భారతదేశమున మహమ్మదీయుల సంఖ్య ఏడుకోట్లు మాత్రమే కాదా? అయిదుకోట్లమంది ఆస్పత్రిత్యులను వదలుకొనగలిగిన జాతీయోద్యమము ఏడుకోట్లమంది మహమ్మదీయులను మాత్రమే వదలుకొనజాలదా? శ్రీనివాసయ్యంగారు వెల్లడించిన ఆనందమును నీభావము మన నాయకలలో మరి చాలమందికి గూడ కలదు.

“ఆస్పత్రిత మానవనిర్మితముగాని దైవనిర్మితముకాదు. దైవనిర్మితమునకు కెట్టి ఆధారమునలేదు” అని గూడ శ్రీనివాసయ్యంగారు వ్రాసిరి

ఆస్పత్రిత నింతటివ్రముగా నిరసించుచున్నపుడు దానిని తొలగించుటకు గట్టి ప్రయత్న మేలచేయుటలేదు? ఒక పంచమ బాలికను మహాత్ముడు పెంచుచున్నాడని శ్రీనివాసయ్యంగారు వ్రాసిరి. అట్టి కార్యము నొకదానిని చేయగలిగినందువలన కలుగునట్టి ప్రపంచమున సహస్రాంతమైనను లక్ష యువస్వాసముల నొసంగినను కూడ కలుగదు. ఎల్లవారును వందలకోటికి నారులుప న్యసించుచుందురే గాని ఒక్క చిన్నపనిపైనే చేయజాలరు. చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు ముఖ్యముగా మైలాపూరులో నట్టి అనుభూతపరులు నాకొక్కరును కనబడలేదు. మనము చేయునట్టి పనులను నాయకులు చేయునట్టి పనులను సోమము శివమర.

గా పరిక్షింపకుండనిచో ఆత్మవంచన అధికమగుచుండును. నిజమగు పనియేమియును జరుగదు. శూన్యవాక్యరూపక ప్రచారము మాత్రము ప్రబలముగా నుండును. 1927 లో జరుగనున్న కాంగ్రెసు మహాసభలో నాయకులు అభివృద్ధిని నిదర్శనపూర్వకముగా చూపించుట గాక యని నేను కోరెదను” అని సుషే నీదేవి వ్రాసినలేఖ 10-3-27 వ తేదీని వెలువడిన ఎంగుయిండియాలో ప్రకటింపబడెను.

గాంధీమహాత్ముని ప్రత్యుత్తరము

శ్రీనివాసయ్యంగారు సమర్థులగుటచే ఆయనను గూర్చిగ ఆక్షేపణల కాయనయే ప్రత్యుత్తరము నీయగలరు. ఈమె తనకు గల అత్యల్పము ననుభవము నాధారముచేసుకొని దానిని సార్వత్రికము గావించుటలో మితిమీరినదేమోయని నేను తలచుచున్నాను. ఆస్పత్రితా నివారణోద్యమమునందే దత్తధికుమగునభివృద్ధి కలిగినదనుటకు లెక్కలను వివరింపవలసిన అవసరమేమియును కనబడదు. అన్నికడలనుగూడ నిరోధము సడలించునే యున్నది. అన్ని రాష్ట్రములలోను ఆగ్రవృత్తులవారనబడువారు ఆస్పత్రిత్యులనబడువారికొరకు పాఠశాలలను నిలయములను ఏర్పరచి వారికి తోడ్పడుచునేయున్నారు. దీనిని మనసులో నుంచుకొనియే శ్రీనివాసయ్యంగారుల వ్రాసియుండురు. జరిగిన పనికంటె జరుగవలసినపని యింకను చాల హెచ్చుగానే యున్నదనుట కెట్టి సంశయమును లేదు.

స్త్రీలలో నిట్టిమార్పును కలిగించుట మిక్కిలి కష్టమైనపనియే యగును. స్త్రీలకు విద్య నేర్పటయే అందులకు ముఖ్యసాధనము. కేవలము బాలికలకుమాత్రమేగాక పెండ్లియైన స్త్రీలకుగూడ విద్య నేర్పవలెను. దేశభక్తిగల పురుషులందరూ తమభార్యలకు విద్యనేర్పి వారు తమకంటె పెదలగు స్త్రీలకు సహాయముచేయుచుండునట్లు బోధించుచుండవలెను. జాతీయనిర్భాగమున భార్యలు తమకు సహకారిణులని పురుషులు భావింపవలెనుగాని కేవలము భోగక సాధనలని భావింపరాదు. సీతలేనిచో రాముడు కీర్తిశాలికాజాలడు. ప్రవాసమందు కష్టములననుభవించుచుండిన కాలమునందే రాముడు తన భార్యకు ప్రేమపూర్వకముగ సకలవిషయములను బోధింపగలిగెను. ఇప్పుడు మన దేశమునందు మన మందరమును ప్రవాస శిక్ష నే అనుభవించుచున్నాము గాన మనకే కష్టనకాశములను బట్టి ప్రయత్నలోపము చేయుచుండ మనముగూడ సీతారాముల పద్య తినే అవలంబింపదగును. శ్రీనివాసయ్యంగారు స్వయముగా సంస్కరణ పద్ధతుల ననుసరించుచుండుటయే గాక ఆయన భార్యయును కుటుంబమును గూడ ఆయన మార్గమునే అనుసరించుచున్నారని గూడ నేను సుషేనీదేవిగారి కెరిగించుట తప్పనిసరియైనది. వారిటుల చేయుగలుగుదురనిన పడేండ్లక్రితము నేనేనమ్ముజాలకపోవుదును.

ఆస్పత్రితా నివారణమునకును సహపక్షిభోజనములకును సంబంధమును కలుపగూడదు. భోజనవిషయమున ప్రత్యేకత హిందూ మతమునందలి ప్రబలముగానున్నది. దానిని ఆస్పత్రితా నివారణమున కంటగట్టినచో ఆస్పత్రితానివారణము కొనసాగుటకు గూడ నిరోధముకలుగగలదు. సాంఘిక సేవయందు ఇతరులకు గల అవకాశముల నన్నిటిని ఆస్పత్రిత్యులకు గూడ కలుగజేయుటయే యీ యుద్యమముయొక్క ముఖ్యోద్యమము.

స్వరాజ్య శక్తి నిర్వచనమును గూర్చి గూడ భిన్నాభిప్రాయములు కలవు. ఈశక్తిమన కనేకములగు నర్థములుకలవు. శ్రీనివాసయ్యంగారు నుడివిన స్వరాజ్యము రాజకీయ హక్కులను బడయుట యనియే నేను భావించెదను. ద్వంద్వపరిపాలనమునకును ఆంతకంటెనధికమగు రాజకీయ హక్కులను బడయుటకును ఆస్పత్రిత్యులయెంతమాత్రమును అభ్యంతరకరముకాజాలదు. ఆస్పత్రితానివారణము సాంఘికసమస్య. అది కేవలము హిందువులవ్యక్త మాత్రమే సంబంధించినది. అట్టిచో హిందువులు మహమ్మదీయులు పార్సీలు మున్నగువారుకలసి సైనికవ్యయములను పరిశీలించుట మద్యపానమును నిర్హులించుట విదేశీబట్టలపై పన్ను వేయుట దేశీయపరిశ్రమలను రక్షించుట మున్నగునధికారములను బడయుట కిదియెటుల సభ్యంతరకరము కాగలదు? యథార్థముగ స్వరాజ్యము వేరువిషయము ఆస్పత్రిత్యులను తొలగించుట వివిధ మతములవారికిని శాఖలవారికిని మైత్రినికలిగించుట మరిపెక్కుసాంఘిక దురాచారములను తొలగించుట మున్నగునవి జరిగిననేగాని ప్రజలుకోరునట్టి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము మనకు లభింపజాలదు. ద్వేషము శామక్రోధాదులు మూఢవిశ్వాసము మున్నగునవి యాపుమాసినగాని అట్టి స్వరాజ్యము లభింపజాలదు. (మో. క. గాంధీ ఎంగుయిండియా ప్రధానవాంఛనము. 10-3-27)

అంకనామ

(అంకనామక ప్రత్యేకం)

కల

బాలుడు—నాన్నా; నీవు నాకు రూపాయ ఇచ్చి నట్టుగా రాత్రి కల వచ్చింది.

తండ్రి—ఆరూపాయ నీదగ్గరనే ఉంచుకో.

డబ్బు

భర్త—సంతోషానికి నెయ్యిరూపాయలు చొప్పున డబ్బు సంపాదించాను.

భార్య—ఎంతకాలండాకా సరిపోతుంది?

భర్త—రెండు నెలలు.

బుణ్ణం

ఒకడు—సోమయ్య ఎంత చెడ్డవాడయ్యా?

ఇంకొకడు—ఏమి జరిగింది?

ఒకడు—అతడు బుణ్ణం అడిగితే ఇయ్యనని గట్టిగా చెప్పడా నునుకున్నాను.

ఇంకొకడు—అడిగాడా?

ఒకడు—అదగలేదు. అందుకనే నాకు విచారంగా ఉన్నది.

సభ

సభలో ఉపన్యాసం జరుగుతుండేను. చాలామంది కేకలు నెయ్యడం మొదలు పెట్టిరి.

ఉపన్యాసకుడు—ఎవరా మానేవారు?

సభికుడు—ఎవరూ లేదండి. తమ ప్రతిభ్యనేనండి.

బ్రాడ్యే

క్రాంతవాడు—బ్రాడ్యే ఏదండి?

మద్రాసు పొరుడు—తమరు దానిమీదనే నిలచు న్నారండి.

క్రాంతవాడు—అందుకనే కనిపించలేదు.

జ్ఞాపకం

రామయ్య—నాకు జ్ఞాపక శక్తి తగ్గకున్నది. ఇవ్వకో జరిగింది కేపటికి జ్ఞాపకం వుండడంలేదు.

భీమయ్య—అట్లాగా? అయితే అయిదు రూపాయలు బదులు ఇవ్వండి.

గాత్ర

బాలుడు—అమ్మా ఇంకోగాత్ర వుందా?

తల్లి—ఎందుకు?

బాలుడు—ఇంకోటి ఇయ్యకపోతే, దీనినే నెమ్మది గా తిండామని.

స్వర్గం

పాపయ్య—అయ్యా, స్వర్గానికి పాద్యేహర్షం చూడు మాటలతో చెప్పండి.

గురువు—చెరువులో నుండిగితే సరి.

గుడ్డి

బిచ్చగాడు—అయ్యా గుడ్డివాడికి ఒకపావలా ఇవ్వండి.

పెద్దమనిషి—నీకు ఒక్కకన్ను మాత్రమే గుడ్డి.

బిచ్చగాడు—అయితే దేదయినా ఇవ్వండి.

మాడడం

ఒకడు—మితమ్ముడు కనపడ్డాడుగాని, నన్ను చూడ లేదు.

ఇంకొకడు—మితమ్ముడు ఆసంగతి నిన్ననేచెప్పాడు.

మోటారు

అంగడివాడు—ఈమోటారు బండి కొనండి. మీ ఇంట్లో వున్నట్టే ఉంటుంది.

పెద్దమనిషి—అయితే ఇంకోరకపు బండి ఇయ్యండి.

సహాయం

కార్యదర్శి—నేను కంటివాళ్ల సంఘానికి కార్యదర్శిని. తమరు ఏమయినా సహాయము చేస్తారా?

పెద్దమనిషి—తప్పకుండా చేస్తాను. కేపు సాధ్యమైతే, మాయింట్లో ఒక కంటికిల్ల వాడున్నాడు. వాడిని మీసంఘం లో చేర్చుకోండి.

రయిలు

బెజవాడ బండరయిలు, మధ్య వైచనవద్ద ఆగి ఎంత నేపటికీ కదలకపోయెను.

ప్రయాణికుడు—ఏమండీ గార్డుగారు, రయిలు ఏమ యినా సాదిపోయిందా ఏమిటి?

గార్డు—లేదండి. నానోటినిండా బిస్కెట్లు లున్నాయి. ఈల నెయ్యడానికి వీలు గా లేదు.

ధైర్యం

టీచరు—భావిలో పడుతున్నవాడిని పైకి తీసావని విన్నాను. చాలా సంతోషించాను. నీకింత ధైర్యం ఎట్లా వచ్చింది?

విద్యార్థి—నాకోటు వాడు తోడుక్కున్నాడండి.

కుక్క

యజమాని—లోపలికిరా, కుక్కకు భయపడకు.

బిచ్చగాడు—అది కరిసే?

యజమాని—కరవగలదేమో చూడామనే, నిన్ను లోప లికి రమ్మన్నాను. నిన్ను నే, యాకుక్కున కొన్నాను.

ఆశ

ఉపాధ్యాయుడు—నీవు పెద్దవాడవియితే, ఏమిచెడ్డా మని ఉంది?

బాలుడు—పైవ్యం లో చెరుతాను.

ఉపాధ్యాయుడు—అక్కడ ఎవరయినా చంపేస్తే?

బాలుడు—ఎవరు చంపుతారు?

ఉపాధ్యాయుడు—శత్రువులే.

బాలుడు—అయితే శత్రువులలోనే చేరుతాను

ఆరోగ్యం

డాక్టరు—నీవు ఇప్పుడు ఆరోగ్యంగా కనబడుతున్నావు. నేను చెప్పినట్టుగా మార్చావా?

రోగి—మార్చానండి?

డాక్టరు—ఎక్కడికి పోయానావు?

రోగి—ఇంకో డాక్టరుదగ్గరికి.

లెక్కలు

ఉపాధ్యాయుడు—కంచెకు ఒకవైపున పదిగొట్టెలు వున్నవనో, ఒకగొట్టె అవతలవైపుకు దూకిందనో, ఇంకా ఎన్ని వుంటవి?

పిల్లవాడు—ఏదీఉండదండి.

ఉపాధ్యాయుడు—నీకు బుద్ధితేదా ఏమిటి? పదింటిలో ఒక్కటిపోతే, తొమ్మిదిగొట్టెలుంటవని చెప్పలేవా?

పిల్లవాడు—మీరు చెప్పింది అబద్ధమండి మానాన్న గొట్టెలు కొన్నప్పుడు ఒకటిమాకీ తే అన్నిదూకినయి నేను చూశా నండి. మీకు లెక్కలులేనిస్తే నాకు గొట్టెలసంగతి తెలుసు నండి.

కోపం

ఎల్లయ్య—పుల్లయ్యమీద నాకు చాలాకోపంగాఉంది వాడుచేసిన నేరానికి, నేను పహించి ఉరుకోను. మెత్తగా తంతాను.

పిల్లయ్య—తిన్ను, సూదాం

ఎల్లయ్య—తిన్నబోతుంటే నన్ను పట్టుకోండి. లేకపో తే పుల్లయ్యకు అపాయం కలుగుతుంది.

బదులు

పిచ్చయ్య—ఏమండీ, యామగ్యమిస్తద్ద అయిదురూపా యలు బదులువుచ్చుకున్నాను. మళ్ళీ ఇవ్వడం మరిచిపోయానాను. క్షమించండి.

వెత్తెయ్య—ఇదేమిటి? మీకు నేను ఎప్పుడూ అప్పు ఇయ్యలేదే?

పిచ్చయ్య—అయితే, ఇప్పుడియ్యండి. మళ్ళీ త్వరలో ఇచ్చేస్తాను.

నక్షత్రం

తండ్రి—అరుగో, ఆనక్షత్రంమాడు, అది యామామి కంటే చాలా పెద్దది.

బాలుడు—అబద్ధం.

తండ్రి—అబద్ధంకాదు. నీ భూగోళంలో వుంటుంది, చూసుకో.

బాలుడు—అయితే, ముప్పుపడి లేనక్షత్రం కనపడదేం, పెద్దదయితే కనపడాలిగా?

బాలభటులు

ఉపాధ్యాయుడు—బాలభటులకు ముఖ్యం మంచినడత, తెలిసిందా?

భటుడు—బాగా తెలియలేదండి.

ఉపాధ్యాయుడు—చెప్పతాను విను. నేను ఇంకోరిజేబు లో చెయ్యిపెట్టి డబ్బుతీసుకుంటాననుకో, నన్ను ఏమంటారు? భటుడు—కొడుకు వంటారు.

సైన్సు

సైన్సుపాఠం టీచరు—నేర్చుతుండేను, ఆవిరి ఉప్పుయోగం చెప్పడం ప్రారంభించెను.

టీచరు—నాచేతిలో ఏమింది?

విద్యార్థి—నీనాకేకుడబ్బా.

టీచరు—ఈడబ్బాకు ప్రాణమందా లేదా?

విద్యార్థి—ప్రాణం లేదు.

టీచరు—ప్రాణంలేని వస్తువు, త్వరగా నడవాలనంటే ఏంచెయ్యాలి.

విద్యార్థి—కుక్కతోకకు కట్టితే, సరిపోతుంది.

బీచ్ బండ్

బీచ్ బండ్—నీరై పోయిన వీర్యమును గట్టిపరచు టకు లోక ప్రసిద్ధి కెందినది. స్వప్నమందుగాని మూత్రముతో గాని వీర్యము స్థితిమనుచున్న యెడల రక్షణం నిలిపివేయును, ముసలితనమును, సపుంసకత్వమును తొలగించి యౌవన మొసం గును. ఎంతబలహీనుని కయినపు రెండుగంటలలో నెక్కుమలకు బలము నిచ్చి సంసారగుణము అనుభవించునట్లు శేషి స్వతాన వంతులుగజేయును, ఉత్తరములై రహస్యముగా నుంచబడిన, 20 మాత్రలు సీ|| 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జ్ వేర్.

ఆర్య వైద్యశ్రమం,

1159-1027 కి, బైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు.

"Bynin" Amara

'జగద్వ్యాపితకీ'క్షలగొప్పటానికు ఇది దేహమున కత్యల్పకాలములో శక్తిని ఉత్సాహము నిచ్చును, అత్యల్ప ఆకలి లేమి, చే బాధపడు వారలకు ఆకలిని గల్గించి తీర్ణశక్తిని పెంపొందించును

వైనిక్ అమరా ప్రతి గృహమునను ఉండవలసినదే.

హిందూ దేశమునందలి అన్ని ముఖ్య పైన ఉగ్రాణములందును మందు లమ్మువారి కడను దొరకును.

Allen & Hanburys Ltd. LONDON

Special Representative for India: A. H. P. JENNINGS, Block E, 2nd Floor, Clive Buildings, CALCUTTA

మదరాసు శాసనసభ

ఇరువురు కార్యనిర్వాహక సభ్యులు

చాలును

ప్రభుత్వ కార్యదర్శులు భారతీయులే యుండవలెను

గత కనివారము శనివారా సంతకము సమావేశమైన చ
న్నపురి శాసనసభయందు కార్యనిర్వాహక వర్గమునందు ఇరువు
రు సభ్యులమాత్రమే యుండవలెనను తీర్మానము అత్యధిక సం
ఖ్యాయుజ్యముతో ఆమోదించ బడెను. ప్రభుత్వ కార్యదర్శులను భార
తీయులను నియమించ వలెనను తీర్మానముపై కొంతవర్స ఇరుప
బడెను.

స్థాయిసంఘములు

“ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యుల స్థాయిసంఘముల సేర్వీరు
యములను నిర్ణయించుటకై శాసనసభాగ్రాంటు రు 1,85,
800 లను రు 100 లచే తగ్గింప వలసినదని బి. విశ్వనాథదాసు
గా రుపపాదించుకొనె. ఏ. సల్లానాగా రుపపాదనను బలపర
చెసి.

గౌ|| లామెంబరుగారు మాట్లాడుచు ఈ విషయమును
ప్రభుత్వమువారు విచారించ గలరనియు, శాసనసభవారి అభి
ప్రాయము ప్రకారము వర్తింప గలగుదలనని పట్టిరి. ఉపపా
దన అంగీకరింపబడెను.

వివరణ ఇవ్వవలెను

“శాసనసభలో ప్రస్తుతము మాట్లాడెడి వ్యవస్థనిమార్చి
ఎక్కువ మంది సభ్యులకు బాగుగ వినిపించు వేరొక వ్యవస్థని
మామిడిమొలకలవలెను, వర్తమాన ఒక ఉపన్యాసవేదిక నమ
ద్యము గూర్చియు చర్చించుటకుగాను శాసనసభా గ్రాంటున
1,85,800లను రు 100 లచే తగ్గింపవలసినదిగ జె.వి.సల్లానాగా
రుపపాదనగావించుచు ఈ శాసనసభావనమందు ఉపన్యా
సములు బాగుగ వినిపించుటకు తగినసౌకర్యములు లేవనియు
అన్నిచేపులనుంచి ప్రతికర్తని గలుగుచుండుటవలన సభ్యు డేమి
మాట్లాడునది ఇతరులు తెలిసికొనుట చాల కష్టముగనున్నదని
యు సభ్యులు పార్లమెంటు సాంప్రదాయమును, న్యాయస్థా
నములవలె ఆచారము ననుసరించి అభ్యర్థుని సంబోధించుచు
వారి చేపులను మరలి ప్రసంగించుటవలన తోడిసభ్యులు వారి
ప్రసంగముల నేమాత్రము ఆకర్షింపజాలకున్నారనియు ముందు
ప్రసంగములనుగావించబడు ప్రసంగములు వెనుకనున్నవారికి ఎం
దియైనా మాట్లాడినను వినిపించుట కష్టముగ నున్నదనియు
పట్టిరి.

అభ్యర్థకులు:—ఈ సభయందు వ్యవహారములెట్లు జరుగ
వలెనను విషయమునుగూర్చి గౌ|| సభ్యుడు చర్చించుచున్నా
డు. ఈ విషయము స్థాండింగ్ ఆర్డరులకు సంబంధించినవిష
యము, దీనికి ప్రభుత్వమునా రెట్లు బాధ్యులలో ప్రభుత్వమున
పై సంబంధముగలవో తెలిసికొనగోడెదను.

సల్లానాగారు:—ఇందులకై ఒక ఉపన్యాసవేదిక
కావలసియున్నది. దాని కయ్యెడి ఖర్చు ప్రభుత్వమువారు
భరింపవలెను. (నవ్వు)

అభ్యర్థకులు:—సభలో మాట్లాడవలెను ప్రతిసభ్యుడు
ప్రసంగమందు లేచి మాట్లాడవలెను. అను స్థాండింగ్ ఆర్డరును
చదివి వినిపించి, ఈస్థాండింగ్ ఆర్డరు సభవారిచే మార్పు చేయ
బడవలెననకును ఇట్టియుపపాదనగావించుటకు గౌ|| సభ్యునకు
సామర్థ్యములేదనిరి.

శాసనసభను జరుపదగుకాలము

శాసనసభ నిత్యము ఏ గంటనుండి ఏ గంటవరకు జరుగ
వలెనను విషయమునుగూర్చి చర్చించుటకై శాసనసభ గ్రాంటు
ను రు 100 లచే తగ్గింపవలసినదిగ యన్. ముత్తయ్య మొదలి
క్షణముగా రుపపాదన గావించుచు శాసనసభ ఉదయము 11
గంటలకు మొదలుగలన న్యాయవాదులు మొదలకు పట్టామం
టుగెడి సభ్యులకు రెమరెట్టు ఉద్యోగ కార్యములను నిర్వహిం
చుకొనుట కసౌకర్యముగ నున్నదనియు, మధ్యాహ్నము 2-30
గంట ల నుంచి సాయంత్రము 7-30 గంటలవరకు ఏర్పాటుజేసిన
సభ్యులకై గాక ప్రభుత్వసభ్యులను తమతమ ఉద్యోగ కార్యము
లు నిర్వహించుకొనిరాగలగుటకు సదుపాయముగ నుండగలదని
యు పార్లమెంటులో కామన్సు సభవారును మధ్యాహ్నము
ముందు రాత్రి 11 గంటలవరకును సభిభరితదననియు, ప్రస్తుత

మున్న రీతినే ఏ గంటలకాలము తమనూచన ప్రకారము సభావ్యవ
హారములను నడుపవచ్చుననియు పట్టిరి.

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు ఉపపాదన నాడేపించిరి.
శ్రీ గోయంకాగారు:— ఉపపాదనను బలపరచుచు
మధ్యాహ్నమునుంచి శాసనసభ సమావేశమైన పక్షమున పట్టా
మండలి వ్యాపారములకు గూడ చాల సౌకర్యముగ నుండగలదని
యు, బెంగాలు శాసనసభవారు గూడ మధ్యాహ్నమునుండియే
సభను జరుపుచున్నారనియు, గ్రామాంతరములనుండి వచ్చిన
సభ్యులు, పట్టామండలి సభ్యుల సౌకర్యాన్నిమై ఈవద్దలిని
అంగీకరింపవలెననియు కోరిరి.

బి|| బి|| యమ్. కృష్ణన్ నాయరుగా రుపపాదనను ఆక్షే
పించిరి.

శ్రీ విక్రమ్ న వెంకటరత్నంగారు:— ఉపపాదన
నాడేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి. “ఇప్పు డీగంటలను మార్పుచేయ
డానికి అనుకూలముగ మాట్లాడినవారంతా పట్టమువారుగ కని
పిస్తున్నది. పట్టమువారికి వారి సదుపాయముల కీయేర్పాటు
అనుకూలముగ కనిపించవచ్చును. పట్టమువారి సదుపాయములను
మేము (పట్టలేతర గ్రామములందలి సభ్యులు) చూడవలసినదిగ
కొందరు చెప్పినారు. అది చాల అక్రమమైనకోరిక. మాసదుపా
యమేనిజముగ పట్టములో ఉన్నవారు చూడవలెను. అతిథులను
సత్కరించుట హిందువులకు ముఖ్యవిధానము. ఏ గంటలవరకు
వారే పనిచేయుమంటే పెద్దవారికి ముసలివారికి ఇష్టముండునే
మోగాని పడుచువారికి కులాసాగా తిరిగేసమయంలో పనిజే
యడానికి బుద్ధిపోదు. ఈపట్టాములోని సోదరసభ్యులు అందరు
కూడ ముఖ్యముగ బయటనుండి వచ్చినవారని సౌకర్యముననుస
రించి ఎప్పటివలెనే మార్పుచేయకుండురని నమ్ముచున్నాను.

సత్యమూర్తిగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు ఈనూతన
వ్యవస్థవలన సభ్యుల కెట్టిసత్వము నుండబోదనియు బెంగాలుబొం
బాయి శాసనసభలు మధ్యాహ్నములచే సమావేశమగుననియు
పట్టిరి.

శ్రీ కె. కోటిరెడ్డిగారు:— ఉపపాదనను బలపరచుచు
ఇతరగ్రామములనుండి వచ్చేసభ్యులకును నూతనమగు ఏర్పాటు
అనుకూలముగ నుండగలదనియు ఉదయముపూట మధ్యాహ్నము
సభలో రాబోవు ప్రశ్నలు మొదలైనవానిని చదువుకొనుటకు
చాల అవకాశముండుననియు పట్టిరి. శ్రీ కారంత్ గారుగూ
డ ఉపపాదనను బలపరచిరి.

గౌ|| లామెంబరుగారు ఉపపాదనపై మాట్లాడుచు పూ
ర్వమొకతూరి ఈవిషయము చర్చింపబడెనుగాని నూతనవిధాన
మంగీకరింపబడలేదనియు భారతశాసనసభ ఉదయము 11 గం
ట ల నుంచి సామాన్యముగ 4 గంటలవరకు జరుగుననియు
బెంగాలు, బొంబాయి, పంజాబుశాసనసభలు మధ్యాహ్నము
నుంచి జరుగుననియు, బీహారు, బిరిస్సా, సంయుక్త రాష్ట్రములు
బర్మా ఇంకను అనేక శాసనసభలన్నియు 11 గంటలమొదలు
5 గంటలవరకే జరుగుననియు తెల్పిరి.

శ్రీ.పి. ఆంజనేయులుగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు
ఇతరగ్రామములనుండి వచ్చు సభ్యుల కీమార్పువలన ఎట్టి యసౌక
ర్యము గలుగజాలదనియు, ఒక వేళ సభ్యులుగ అసౌకర్యముగలి
గినను పట్టామండలి సోదరసభ్యుల పిలుకొరకు వారికోరిక తృ
ప్తిపరుపదననని పట్టిరి.

టి. ఆదినారాయణకెట్టిగారు ఉపపాదనను బలపరచిన
పిమ్మట ఉపపాదన వోటుకుపెట్టబడి 30 అనుకూలురు 52 ప్ర
తికూలు కొటచే వీగిపోయెను.

“సదువురాని వోటరులవోట్లు బొలటు ఏర్పాటు రహస్య
ముగ నుంచబడి విధానమును కనిపెట్టుటకును, రాష్ట్రశాసన
సభకు, భారతశాసనసభకును అభ్యర్థులు చెల్లింపవలసిన డిపాజి
టుమొత్తము సెక్యురీటీయంటుకు ఎన్నికలగ్రాంటు రు 10,000
లను రు 100 లచే తగ్గింపవలసినదిగ శ్రీ. కె. కోటిరెడ్డిగారు ఉప
పాదన గావించుచు ప్రస్తుత విరాష్ట్రముందు ఎన్నికలలో అవ
లంబించబడెడి విధానము వలన ఎట్టిఅక్రమములు
జరుగుచున్నవో వివరించి ఈ విధాన
ము మార్పుజేయబడు టత్వనసరమనియు బొంబాయి రాష్ట్రముం
దువలె అభ్యర్థులకు రంగులకాని జంతువుల గుర్రులుగాని, ఏ
ర్పరచుటగాని మరియేవిధానములుగాని దీనికి మార్గ అనుసరిం
పవలెనని పట్టిరి. ఎన్నికలందు కొందరు అభ్యర్థులు నిజముగ
శాసనసభకు వచ్చెడి తలంపుతోగాక ఇతరముగ ఉద్దేశములచే
ప్రేరేపింపబడి అభ్యర్థులుగ పోటీజేయుచున్నారనియు, గడచి
న ఎన్నికలందిందుల కెన్నియో నిదర్శనములు గలవనియు, అం
దుచే నిజముగ ఉద్దేశములేని అట్టివారికి సాధ్యముగాకుండునట్లు
డిపాజిటును “బొట్టింపవలెనని గుడిచిరి.

గౌ|| లామెంబరుగారు మాట్లాడుచు బొంబాయివిధానము
విషయములోను కొన్నిచిక్కులు గలిగినట్లు తెలియుచున్నదని
యు, వేర్వేరు చిక్కుములను నిర్ణయించుటలో కొన్నిచిక్కులు
కలుగగల రంగులను సూచించిరి. కాని 6 లేక 7 గురు అభ్యర్థుల
కు పైగ పోటీజేయునపుడు విద్యాధికులుగాని వోటరులు స్వ
ల్పభేదముగల వేర్వేరురంగుల భేదము నెరుంగజాలక పోయిరని
యు, చెన్న రాష్ట్రముం దుండు విధానములోగల లోపముల, విష
యమై చాలరిపోర్టులవచ్చియున్నవనియు, ఈవద్దలిని మార్పు
జేయు విషయము త్వరలో ప్రభుత్వమువారిలోచింపగలరని
యు పట్టిరి. డిపాజిటును హెచ్చించుటను గూర్చి అయ్యది
సాధ్యమగుపనిగాదని పట్టిరి. ఉపపాదన ఉపసంహరించుకొన
బడెను.

పిమ్మట మొత్తము గ్రాంటు వోటుకు పెట్టబడి అంగీక
రింపబడెను.

“ఇద్దరు కార్యనిర్వాహక సభ్యులు చాలును

“ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యుల సంఖ్యను ఇరువురుగ
తగ్గించుటకుగాను కార్యనిర్వాహక సభ్యుల గ్రాంటు రు 39,700
లను రు 16,600 లచే తగ్గింపవలసినదిగ శ్రీయంత సత్యమూ
ర్తిగారుపపాదించిరి. కొంత చర్చ జరిగిన పిదప వెంకటాచలం
కెట్టిగారి సవరణపై రు 16,600 లచే గాక రు 100 లచే తగ్గింప
బడునట్లుగ అంగీకరింపబడెను.

శ్రీ. సత్యమూర్తిగారు ఉపపాదనపై మాట్లాడుచు
సంస్కరితానంతరము శాసనసభ ప్రారంభింపబడినది మొదలు
కార్యనిర్వాహక సభ్యుల సంఖ్యను తగ్గింపవలసినదను విషయము
చర్చింపబడుచునే యుండెననియు, నల్లరు కార్యనిర్వాహక
సభ్యులకెక్కువగ ఉండరాదని భారత ప్రభుత్వచట్టమందలి 47
వ క్షేసు విధించుచున్నదనియు, అందుచే కనీస సంఖ్యగాక
గరిష్ఠసంఖ్య ప్రస్తుతము గలదనియు పట్టిరి. పూర్వము ముగ్గు
రిచే నిర్వహింపబడెడి కార్యములే నేడు ఏద్యరచే జరుపబడు
చున్నవి. పూర్వము కంటెను పని నిపుముగల పనియని చెప్ప
పిలులేదు. అధికారవర్గమువారి గారడీపిమనగా ఇరువురుభార
తీయులు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగనుండవలెననిన మొత్తముసం
ఖ్యను నాలుగింటికి హెచ్చించి ఇరువురుభారతీయులను ఇరువు
రు విరోధీయులను నియమింతురు. గౌ|| సభ్యు లేవిషయమును
గోరినను ప్రభుత్వమువారు ధనములేదనుచుందురు. ఇరువురు
కార్యనిర్వాహక సభ్యులను తొలగించుటవలన ఎంతయో ధనము
నేకరింప బడగలదు.” అనిరి.

బి|| బి|| యమ్. క్రిష్ణన్ నాయరుగారు ఉపపాదనను బలపర
చుచు సత్యమూర్తిగారుజెప్పిన, వాదనను తామంగీకరించుచున్నా
మనియు నలువురు కార్యనిర్వాహక సభ్యుల కేమాత్రము అవశ్య
కములేదనియు మువ్వరుమంత్రులు ఇరువురు కార్యనిర్వాహక
సభ్యులుండిన ఎక్కువయియు పట్టిరి.

శ్రీ. సి. వి. వెంకటరత్నంగారు ఉపపాదనను బల
పరచుచు ప్రభుత్వమువారేమాత్రమైనను బాధ్యతగలవారైనచో
ఈసభవారి తీర్మానముల ననుసరించి “పెట్టితీరవలెననియు పూ
రం విశదలో మువ్వరు కార్యనిర్వాహక సభ్యు లుండవలసిన
దిగ తీర్మానించిరియు స్టేటుకలెక్టరీగా రివిషయమును ఆలో
చించుచున్నారని ప్రభుత్వమువారు చెప్పియుండిరి. కాని ఇంతవ
రకావిషయమై ఏమిజరిగినది తెలుపబడలేదనియు ఉన్నతాధి
కారమునందుండువారు కొంతత్యాగమును జేయుటకు సంసిద్ధు
లుకానిచో అవరమిత వ్యయమును తగ్గింపజాలమని పట్టిరి.

అబ్బాసు అలీగారు:—ఉపపాదనను ఆక్షేపించుచు ఈ
యుపపాదన అంగీకరింపబడినచో, కార్యనిర్వాహక సభ్యు
లలో మహమ్మదీయులకు స్థాన ముండజాలదనిరి. అల్పసంఖ్యా
కులకు మహమ్మదీయులు తమసామర్థ్యం సంరక్షింపబడుటకై
ప్రభుత్వమువారిచేనే ఆధారపడియున్నారు.

హమీదుఖాన్ గారు:—లేదు, లేదు.

అబ్బాస్ అలీగారు:—నామిత్రుడనున్న మధ్య క్లక్కుపై
ట్రకుండునని కోరుచున్నాను. ఇతరసంఘములవారు స్వహాజ్య
వాదులుకానిందు, జప్తి కువాదులు కానిందు మామహమ్మదీయుల
సామర్థ్యములను సంరక్షించిమాకు సరియగున్యాయమును కలుగజేయు
నంతటి సిద్ధియందున్నారని మాకు విశ్వాసములేదు. ఈతీర్మా
నమువలన మహమ్మదీయునకు కార్యనిర్వాహక వర్గమునందు
స్థాన ముండజాలదు. ఒకప్పుడు రాగల ఎన్నికలలో గాకపోయి
నను, పిమ్మట ఎన్నికలలోనైనను బ్రాహ్మణసంఘము అల్పసం
ఖ్యాకులసంఘమై ప్రభుత్వమువారిని తమసామర్థ్యములను సంరక్షింప
వలసినదిగ కోరవలసిన సమయము రాగలదు. అని పట్టిరి.

కె.వి.ఆర్. సామిగారు:—ఉపపాదనను బలపరచుచు
తాము మహమ్మదీయులసభ్యునిచే పరిపాలింపబడుట కంగీకరింపు

అక్షయనామ సంవత్సర ఫాల్గురమాస బహుళ తృతీయ స్థామవారము

మాతృభాషాసందేశము

[కాకినాడలో జరిగిన ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తుత్సవ వార్షికోత్సవ సభలో ను త్రిపురాన వేంకట సూర్యప్రసాద రావుగారు చదివిన "మాతృభాషాసందేశము"ను ప్రతిసందేశముగా వాసా సూర్యనారాయణాశ్రమిగారు రచించినది.]

సీ. భరతఖండమునందు బరంగుబాసలలోను
దెనుంగు దేటయటంచు దనరుదాన
రెండుకోట్లజనంబు రేవగల్-పూజింప
నిల నన్నశ్రీలతో వెలయుదాన
దోడిబాసలనెల్ల దోడునీడగ జూచి
సమరసవృత్తిమై సమరుదాన
బలుదెఱంగులబద్ధులన్నియు దన
తనువుగా ననిశంబు దలంచుదాన
నాదుమత మేడ సూర్యప్రసాద జేడ
వాచికం బేడ గొఱగాని వాడు లేడ
గల్పితార్థంబు సత్యంబుగా దలంచి
కినుకఁజెడకుఁ డొమ్మడుతనయులార.

కం. తనమతమే బాసమెపున
కనురూపమటంచు నెంచి యది నాపేరన్
గనుఁబ్రామి పరుల దెగడుచు
గనుకని సూర్యప్రసాద కవి వెలువఱచెన్.

తే.గీ. అతనిసందేశధర్మి యసదుగాఁగ
యుక్తులన్నియు ఖండించి యుక్తరీతి
మీదుఁమోలను వివరింప నాదు మతము
ప్రాదెనుంగున సూర్యప్రసాదుఁ డెఱుంగ.

సీ. త్రిపురానవంశంబు దీపింప నుదయించి
కవితారసాస్వాదకలన మెఱసి
యాకృతి గొనములు నర్థమై దులఁదూఁగ
సిరిఁల్కు వెలదుల సేమ మరసి
నిర్మలవిజ్ఞాననిత్యుఁడో నీతండ్రి
దమ్యయ్యకీర్తికి దళకువెట్టి
తలఁపులు సొంపారఁ దనువు దాల్చినరీతి
నెందులతేవడి సెందకుండ.

రమణ నలరారు నీయట్టి విమలమతికి
దగదు నాపెంపుసొంపువై దాడివెడల
సన్యభాషలమర్యాద సవని గనుము
సరసవేంకటసూర్యప్రసాదరాయ

ఉ. బాసలతత్త్వముం దెలియఁ
బల్బడి యాయువు దారవోసి న
దృఢసురకీర్తులై మెల్లఁగు
పల్కురుపుతులుగల్గ నక్కటా!

గాసిలనేల నీకుఁ గల
కాలము నాకపకీర్తి దెత్తువే
గాసటవీనఁకవిత్
కల్పన వాచిక మంప బేలనే?

ఉ. పిన్నని ప్రాదెనుంగునుడి
పేర్చి నెఱుంగవు వాదపద్ధతిన్
మీన్నపు గావటంచు మది
మెత్తన నైచెను రామమూర్తి దాఁ
బన్ని విమర్శనల్ నలుప
ఁగొనదల్చునె కవిత్వ మో
యన్న 'మహానుభావు న
హాసము నెయట నద్వైతేకమే?

తే.గీ. కవిత యొక్కటే కర్తవ్య మవని గాదు
వఱుల బ్రమాణ్య మనను, సవాదమునను
దానఁ దప్పొప్పు గవియును దగ నెఱుంగు
బుద్ధిలేదని యెరు నెత్తిపోడుచు బుఱునె

తే.గీ. గ్రంథభాషకు మూలమా గ్రామ్యభాష
నాదురూపము లీరెండు నాఁగ వివ
మూలవిచ్ఛేద మొనరింప మొనసి యకట
రామమూర్తిని దెగఁచుదే రచ్చకెక్కి.

కం. చెడిపెయగు కృతకభాషను
బిడుగువలె రామమూర్తి ప్రేల్పిడిఁగాల్చున్
బెడఁగొందు మాతృభాషను
గొడుగువలె గాచునతని గొనియాడఁదగున్.

ఆ. గ్రంథకాండ్రరీతిఁ గనుఁగొనలేనట్టి
రిక్తకవుల కృతుల కృతకభాష
"దెవులుగదిరి క్రుల్లి చివుకులంజయ"యయ్యె
బొంకుగాదు రామమూర్తిమాట.

సీ. తనయుఁవ్యాససందర్శమందుఁ బ్రబంధ
భారతీయ వారవనిత యనుచు
వీరేశలింగము వెక్కనంబుగ నాడి
తవులఁబెట్టఁడటంచు జివరఁ జెప్పె
బదునాటన శతాబ్దిబాస సెత్తయటించు
ఒలుకఁడే రామయ్యపండితుడు
పలువితాలుఁ బ్రబంధభారతి నిరసించె
నంగుగా శ్రీరామలింగరెడ్డి
యదనిమాతయు బహుభార్య యనిరిగాదె
కవులకల్పన కడ్డంకి గలదె జగతి
వారిసందట విజనాడి పరువరీతి
రామమూర్తిని దెగఁచుదే రవ్వ నేసి.

ఉ. వాతరియై పెనంగుకవి
వొత్తిము లెత్తి వచించు దోషముల్
పూతచర్మితుఁ డంచితవి
భూతిసమృద్ధుఁడు రామమూర్తి దాఁ
ప్రాంతఁదెనుంగుఁబల్కుఁజిగి
రాణఁజెలంగ రంబుపెంపుతోఁ
గైతల నల్లు నత్కవుల
గాసిలఁదిట్టెనె యెన్నఁడేనియున్?

చ. మెలఁకువతో మెలంగి కడు
మేలిమికైతల నల్లువారిటో

వలదు-రావలదు!

[ఈ శ్లోక గాధ]

వలదు-రావలదు!-
నరకె ఈ పు బూది
వలపులో, దలఁపులో,
చలసియున్నానురా!- వలదు-
వలిచీకటులఁ జిక్కు
వడి, ఏరువడి, ఎంతో
బలలియున్నా నిపుడు
గడఁదీయఁజాలరా!- వలదు-
గడఁదీసినను నిన్ను
గయి నేయలేనురా!
కన్నీటి వారలలోఁ
గన్నెత్తి లేనురా!- వలదు-
చిఱుచవ్వ నిలిసి నును
స్వగడలేనురా!
జిలుఁగుఁబలుకులతేని
యలుచిలుకలేనురా!- వలదు-
అలపుపై నలపు లిం
దలవోవనేలరా?
వలసినను నన్నిపుడు
తెలిసికొనలేవురా!- వలదు-
మొదల నాయాయదరు
నిదుర వోనీయరా!
పిదప నాయీద్రుకు
తెదురుఁజూపెదనురా!- వలదు.

వలతి యటంచు బోఁడిమిని
నాసికెక్కిన వాఁడ వీవ నీ
పలుకులఁ దప్పలుండఁ బెఱ
వారలు దప్పదొంగి చెప్పటల్
వెలితి యటన్న మచ్చరమె
వేఁడిమెచ్చుల కుబ్బుచుదురే?

సీ. నియమయతిప్రాచనిర్బంధ విశమున
సనురూపపద్మైతి యస్తమింపఁ
ప్రతిపదంబు నిఘంటువశ్రతోధము నేయఁ
దలనొప్పి నీకాకు నలమికొనఁగి
దొనఁగుల నవరింప దోషజ్ఞులను వేడు
వైశ్యరహస్యంబు తలకు మొయఁ
బ్రాక్కవీడ్చు ముద్దుపల్కులఁ దలద్రుంచి
తెరవాటు కొట్టడి తెలివిమీఱ

(శ్లోకము)
అను

గ్రంథస్వీకారము

పద్యమంజరి

గ్రంథకర్త శ్రీయుత తంగిరాల రామనాథశర్మగారు

ఈ చిన్న పద్యకావ్యమును మేము కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. గ్రంథకర్త చెప్పే పురిలో పచ్చయప్పకలాకాలలో నుపాధ్యాయులుగా నున్నారు. ఈ గ్రంథమున కరుణాదేవి అక్షరజగనము, హిమాలయ బుగ్గనీత్రము, శ్రీకృష్ణదేవరాయలు గను కైదుకథలును పద్యరూపమున విరివిపబడెను.

(1) కరుణాదేవి చిత్రోదయపురమును పాలించుచుండిన సమరసింహునిభార్య. ఈమె కుటుంబుద్దీను జయించెను. (2) అక్షరజగనమున కుమార్తె సుప్రసన్నము (3) ఇది అక్షర పరివాదుగా నుండి ప్రాముఖ్యము సంపాదించుచున్న పుస్తకము జరిగిన విషయము (4) బుగ్గనీత్రమున జగద్విదితము (5) ఆంధ్రభాషా పోషకుల శ్రీ కృష్ణదేవరాయలనాగరికగూర్చి యెరుగనివారెవరు నుండరు. ఈ గ్రంథమున గీతములును కందములును చాల మౌఘ్యముగా నున్నవి. కైతిన్మృదువురముగ నున్నది. వెల నాలుగణాలు. గ్రంథకర్త దీనిని శ్రీయుత గ్రేటే పాఠశాలధిక్షేపి గారికి అంకితము గావించెను. వలయువారిటుల వ్రాయవలెను. "గ్రేటే పాఠశాలధిక్షేపిగారు, 82 నారాయణమొదలి పేధి, బాపిటపున మదరాసు"

సావిత్రి

గ్రంథకర్త పసుమర్తి యజ్ఞనారాయణ శాస్త్రిగారు

ఆంధ్రనటప్రకాశికానిర్ణేత, మచిలీపట్టణము

ఈసావిత్రి నాటకమును కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. సావిత్రి నాటకమునందలి కథావిధానము జగద్విదితము. ఈ నాటకమును పెక్కుమంది యిదివరకు రచించియున్నార కదా. నిర్ణేతగా రీనాటకము నిపుడు మరల నేలవాసీరను సంశయము కలుగవచ్చును గాని వారు పదేదొడ్డితేమీ బుట్టయ్యపేట నాటకసంఘమువారికై దీనిని వ్రాసియుండిరి గాని కొంతగా వ్రాసినదిగాదు. కావుననే యిటీవల వారు వెల్లడించిన నాటక రచననుగూర్చిన లక్షణముల కిది చాలవరకు చదువరులకు విశిష్టముగా కనబడవచ్చును. గొప్పభారమును తలను వేసుకొని యున్న నిర్ణేతగారికి తోడ్పడగోరువారందరను ఈనాటకమును కొని చదువవలెను. ఆరీతిగా నటప్రకాశిక శీఘ్రముగా వెలువడుటకుగూడ వారు తోడ్పడినవా రగుదురు. నిర్ణేతగా రాంధ్రులకు చిరపరిచితులు సావిత్రినాటకములోని కథాభాగము పురాణానిధిగాన వానినిగూర్చి మేమిచట వ్రాయుట నవసరము వెల ఒకరూపాయి. వలయువారు గ్రంథకర్త పేర గాని ఆంధ్రముద్రకాలయము మేనేజరు పేరగాని మచిలీపట్టణమునకు వ్రాసినచో బహుముగలరు.

సరస్వతి

సరస్వతి గ్రంథమాలవారి ఇరువదియొనిమిదవ నవల

దీనిని కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఇది మరాఠీభాష యందు శ్రీ. బా. ర కుశకర్ణిగారిచే వ్రాయబడినది. శ్రీనాను దేవరావు శ్రీ కృష్ణరఘునాథరావుగారు దీని నాంధ్రీకరించిరి. వెల రు 1-8-0. ఇందలి కథావిధానము మహారాష్ట్రమునకు సంబంధించినది. దేశము ఖుల కుటుంబమునందు జనార్దనరావు దేశము ఖుని మున్నగు పుత్రులలోను పెద్దకుమారుడును రెండవ కుమారుడును వారి భార్యలును చాల దుర్మార్గులయ్యెదరు. మాడవ కుమారుడు తలదండ్రులపట్ల భక్తిగలిగి యుండును. పెద్దకోడల్లియైన మాడవకోడలిని బాధించుచుండును. అత్తమామల నవమానించుచుండును. అందువలన అత్తమామలకు చాల విచారము కలుగుచుండును. మాడవ కుమారుడు విషయముని అతని భార్య సరస్వతిని పెద్దకుమారుడు వివరము చాల కష్టములకు పాలుచేయును. తలదండ్రులు మృతినొందెదరు. వినాయకుని సొత్తు సంతను అన్నలు హరింపగా నతడొంటరిగా గ్రంగూనున కేగి అచట నుద్యోగ

మొనరించుచుండి వ్యాధిగ్రస్తుడై ప్రాణాపాయస్థితికి పాల్పడి చివరకు దైవానుగ్రహమునలన బ్రతికి యింటికి వచ్చుటకు స్త్రీమరులో బయలుదేరగా స్త్రీమరుమనిగిపోవును. అతడు మృతినొందెననియే అందరను తలంచెదరు. ఈలోగా వివరము సరస్వతిని చాల బాధించును. ఇట్లు తలదండ్రులు. చివరకు వివరము కారాగారమున బంధింపబడును. ఈనవల యిట్టి దుఃఖోదంతములతో నిండియున్న నుకడకు సుఖపరిణామమునే కలిగియుండుటచే పాఠకులకు సంతోషమును కలిగింపజాలి యున్నది. వినాయకుడు యీశ్వరానుగ్రహమున దిరిజేరును. మరల సరస్వతిభర్తతోగూడి సకల సౌఖ్యముల ననుభవించుచు నిరంతరము పరోపకారపరాయణయై యుండును. కథానాయక యగు సరస్వతి పేరుననే యీనవల యొప్పుచున్నది. వలయువారిటుల వ్రాయవలెను. "మేనేజరు సరస్వతిగ్రంథమాల రాజమహేంద్రవరము".

మొగలాయి దర్బారు- ద్వితీయభాగము

గ్రంథకర్త: శ్రీయుత మొసలికంటి సంజీవరావుగారు
రాజమహేంద్రవరమునందలి సరస్వతిగ్రంథమండలివారిచే 27వ గ్రంథముగా ప్రకటింపబడి నుండునది ఆగష్టులను శ్రీయుత అద్వైత లక్ష్మీస్వామియాయుడు గారిచే మా కార్యాలయము నకు పంపబడిన ఈనవలను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఇందు జహంగీరు చక్రవర్తియును నూర్జును మహారాజుయును ప్రభుత్వ మొనరించిన కాలమున జరిగిన పెక్కు ఆంతరంగిక విషయములు చక్కగా వివరింపబడెను. చక్రవర్తి పరిపాలనయును నూర్జు హనున వివరణ తాను భాగలనుడగును. చక్రవర్తిపుత్రులలో మరయారను నతనికి నూర్జును జన మొదటి భర్తలన గలిగిన కుమార్తెనిచ్చి వివాహమొనరించెనగాన జహంగీరు అనంతరము తన అల్లుడే సార్వభౌముడు కావలెనని ఆమె కోరుచుండెను. అందుల కామె తక్కిన రాకుమారుల కంటెనైన రూపుమాపుటకు చాల కృషిసలుపుచుండెను. ఈసరస్వతి నాటకమున గ్రహించి ఖరీదు అనగా సా జహాను చక్రవర్తి తప్పింపుకొని పోవును. జహంగీరు చక్రవర్తి అగ్రనుతుడును రాజ్యాధ్యక్షుడు నగు పార్షేషు విషయాలనుడై యుండి వంశకులచే వధింపబడును. ఖరీదును వశపరచుకొనుటకు నూర్జును మహాత్తరమైన ప్రయత్నములు చేసియు విఫలమనోరథ యగును. శకుంతలవలె స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యములతో నిరాదంబముగ పెరిగిన లాలియాదను రాచకన్యయును విఫలసింగును పేరుతో క్షుత్రియకుమారునినలె నటించుచుండిన సాజహాను నరించును. మిత్రులగు రాజపుత్రులు మున్నగువారి సహాయమున సాజహాను చక్రవర్తి లాలియాను పెండ్లియాడి ఆమెకు తాజుమాహల్ అనుపేరు నిడును. జహంగీరు మరణానంతరము సాజహాన్ పట్టాభిషేక పుడగును. ఇయ్యది యీరెండవ భాగమునందలి కథాసంగ్రహము. దీనికి సంబంధించిన విచిత్రములగు సంఘటనము లిందెన్నియొకలవు. ఆసంఘటనముల నవలకారుని కల్పనా కాశలమును చక్కగా వెల్లడించెయున్నది. చదువుటకు చాల నాకర్షకముగానున్నది. ఇందు 814 పేజీలు కలవు. వెల రు 1-8-0. వలయువారిటుల వ్రాయవలెను.

మేనేజరు, సరస్వతిగ్రంథమండలి, రాజమహేంద్రవరము.

షాబహాను

గ్రంథకర్తలు శ్రీయుత జొన్నలగడ్డ సత్యనారాయణమూర్తిగారు బి. ఏ. ఆనర్సు

ఈనాటకమును మేము కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఇది వంగభాషయందు ద్వితీయనాథరాయగారిచే వ్రాయబడినది. దానిని మాతృకగా నిడుకొని సత్యనారాయణమూర్తిగారి నాటకమును రచించిరి. ఇది సరస్వతి గ్రంథమండలి అధ్యక్షులగు శ్రీయుత అద్వైత లక్ష్మీస్వామి నాయుడుగారిచే నాల్గవ నాటకముబంధముగ రాజమహేంద్రవరమున ప్రకటింపబడినది. వెల ఒక రూపాయ మాత్రమే. ఇది చరిత్రాత్మకమైన దంకముల నాటకము. గ్రంథకర్త దేశభక్తి ప్రబోధకమగు నీనాటకరాజమును దేశభక్తులలోవాసిగన్న స్వర్గీయ శ్రీ శ్రీధానందస్వామియవారి కంకితముచేయుటచే నియ్యది మరింత వన్నె కెక్కుచున్నది. ఇది అత్యంతాకర్షకమును నితీవృత్తముతోగూడి మృదుమధురకైలిలో పాఠకులను

రంజింపజేయుగలిగియున్నది ద్వితీయదంకవి యిట్టిచారిత్రక సాంఘిక నాటకములను వ్రాయుటలో తన ప్రతిభావివేకమును చక్కగా వెల్లడింపగలిగెను గాని పారాజిక గానలనుగూర్చిన నాటకములందు మాత్రము ద్వితీయదంక తన సంస్కార పరివ్రతమును వెల్లడించుచే బోచిత్త్యమున కత్యధికమగు భంగమును కలిగించినవాడయ్యెను ఇతడు రచించిన భీష్మ-పాషాణి నాటకములను శ్రద్ధగాచదివినచో నీ విషయము స్పష్టముగా గోచరింపగలగు. సాక్షాద్ద్వితీయదంక యనతారమునియు వేదములను విభజించినట్టియు బ్రహ్మసూత్రములను బొర తేతిహాసమును అష్టాదశ పురాణములను రచించినట్టియు మహానీయుడనియు హిందువు లెల్లగును పరమభక్తితో నారాధించుచుండిన శ్రీవేదవ్యాసులవారికి జననియగు సత్యవతీదేవిని ద్వితీయదంక కలట న్నావించెను షతృభక్తి కారణమున జితేంద్రియుడును అకలంక బ్రహ్మచారియగు భక్తాగ్రణ్యుడును సాక్షాద్దంకానందనుడును నగు షష్టులవారిని నీవ పీఠికి పాల్పడజేసెను ఇట్టి చందముచే పాషాణియందుగూడ కనబడుచున్నది శ్రీ మహాభారతాది ప్రాచీన గ్రంథములందు గౌరవములేనివారిట్టి శోచనీయమున పరివర్తనము నామోదింపగలుగుదురేమో గాని ఆ పీఠకుల హిందువుల నాటకములను రచివినచో మనతోభేదముకలుగకతప్పదు సాంఘికాది నాటకములందు ద్వితీయదంక లేఖని నిరాసూటముగ సంపరించుననుట కెట్టిసంశయమును లేదు అతని ప్రతిభా తీత్యమును యీసాజహాను నాటకము వేసేళ్ల చాటుచున్నది. వలయువారిటుల వ్రాయవలెను "మేనేజరు సరస్వతిగ్రంథమాల రాజమహేంద్రవరము"

కమలాక్షి (ని చిత్ర కథ)

గ్రంథకర్త: నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజా కాలేజి ప్రధానాచార్యులు మ-రా-(శ్రీ). రాయసం వెంకటేశ్వరుడుగారు యం. ఏ., యల్ టి.

సాంఘికనవల—ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువుసంధ్యలు, పిల్లల యాటపాటలు, వ్రతాచారవ్యవహారములు, గుణశీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్షమగుచుండును.

120 పేజీలు కైదరైటుకాగితము మంచి అచ్చు 0-8-0

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

వెలువడినది! త్వరపడుడు నీ తినిధి

(ఆంధ్రగ్రంథమాలయందైదవకుసుమము)

పూర్వ మెప్పుడో భారతీయుడగు బ్రాహ్మణునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిలెటు దేశమునకుఁ బోయి యాభాషలోనికిఁ బరివర్తితమై యిటీవల చీనా చక్రవర్తిచే సంపాదితమై చీనాభాషలోనికి, తర్వాత నింగ్గీషులోనికిఁ బరివర్తితమై యుక్తృప్తనీతిగ్రంథమున కిది మధురమగు నాంధ్ర వచనరచనము. అనువాదకులు శ్రీయుత వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు మానవసుజీవితమున కావశ్యకములగు నెల్లనీతుల నానుపూర్వికతోఁ దేటగా సూటిగా నీగ్రంథము చెప్పుచున్నది. క్రొను పైజు నిండు క్యాలికోబైండు. వెల రు. ౧-౪-౦.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

తపాలవెట్టె నెం. 212 రు, చెన్నపురి.

రామరాజ్యము - పురాణహరికథ

[బ్రహ్మశ్రీ బంకుపల్లి మల్లయ్యశాస్త్రిలుగారు]

ఆంధ్రభాషా రత్నవేత్తలగు మహాకవియలకు నోకవిత్వము. నే నీసంవత్సరమున ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాదిసంచికలోఁ బ్రకటింపఁబడిన "పురాణ హరికథ" అను వ్యాసము బహుశః అచ్చుపడి ప్రకటింపఁబడునని యెంచి యది కేవలక్షణప్రతిపాదకముగలచే దానికుదాహరణమునట్లు, నూతనశైలి నిదివరకు నే నీనెలలో పల్లాకిమిడి వేంకటేశ్వరస్వామియాలయమున జరిగిన శ్రీరామపట్టాభిషేకోత్సవమున నుపన్యసించినదాని నిపుడు చదువఁ గను నాభిప్రాయము తేటతెల్లమగునట్లు "రామ రాజ్యము" అని యొకవిషయమును దీసికొని పురాణహరికథా రీతినిఁ గనబఱచుచున్నాను. సావధానమునఁబట్టి చదువఁ బ్రార్థించుచున్నాను. దీనింబట్టి పౌరాణికులు తా మిట్టిపద్ధతి నవలంబించి భావకు మెఱుగుచెట్ట వేడుచున్నాను.

ఈవిషయమును నేను కంకంటి పాపరాజుగారియొద్దఁ రామాయణమునుండి తీసి సంగ్రహించితిని.

అంబా స్థనము

గీ. భారతీదేవి నీపాదపద్మములకు

మ్రొక్కి వినింటి సత్సభాముఖమునందు

నవ్వపద్ధతి నాపురాణ హరికథను

నాదరించెడి భారమ్ము నీదెనుము.

శ్రీరామబంధుడు రావణసంహారానంతరము సీతాదేవిని యగ్నిపరీక్షపఱచునదానిం గొని యయోధ్యకు వచ్చి వంశవంశపరాయాతమైన తమసింహాసనమునఁ బట్టాభిషిక్తుడై మన్వాది ధర్మశాస్త్రపద్ధతుల ననుసరించి తా నొకమనుష్యమాత్రుఁడన రాజువలె రాజ్యమును జేసినాడా? లేక అవతారపురుషుఁడైనట్లు నిరంకుశముగాఁ బరిపాలించెనా? అని శంకించుకొని మనుష్యుఁడగు రాజమాత్రునివలె మన్వాదిపద్ధతులకుఁ గట్టువడియే పరిపాలించెనని నాయాపన్యాసమునఁ గనఁబడితిని.

శ్రీరాముడు తానట్లురాజమాత్రుడై న్యవహరించిన మనకుమాత్రము సాక్షాద్భగవదంశావతారమనియుఁ గలికల్పమహారణంబునకును ఇష్టకామ్యార్థసిద్ధిని సతఁ డుపాన్యాయుడైన వాడే. అతనిచరిత్రము నాయాభిప్రాయ తమయత్నాహరీతి ననుసంధింపవలసివచ్చెను. కావున మద్దెల, తంబురా, ఫిడేలు మొదలగు హరికథాసామగ్రి సహాయంబునఁ బద్యరూపమున కావ్యపురాణేతిహాసములతోఁ గలఁజేపము నేయవచ్చును.

రాముడని యుపాసించుటకుఁ బ్రమాణముగా వావిళ్ల వారిప్రతి 313 పుటలో 347 పద్యము - అగస్త్యుడు శ్రీరాముల వారిలో "నీ! నియతి రామాయందు నీనామము జపించుభాగ్య శాలిక వేదపాఠమేల, జానకీనాథ మీపాదజలముగ్రోలు ఘన గుణాధిక్తి చేవత్సకాంక్షయేల?" అనునది (ఇట్లే ఉత్తరామాయణమునఁ బద్యము గను నేనికఁచింద నిచ్చుసంఖ్యలలో మొదటిసంఖ్య పుటసంఖ్య. రెండవది పద్యసంఖ్యగా నెఱుంగువది) ఈసీసపద్యము ఒంటుకురమ్ముజాగాచేసి మిగిలిలోఁ జదువఁబడినది. పరమేశ్వరుఁడెప్పుడునూ భక్తానుగ్రహమునకు సగుణుడై యవతరించును. సగుణముగూడ నతాత్వికముగాదు. చూడుడు; శంకరభాష్యము బృహదారణ్యకము ప్రథమాధ్యాయ తృతీయబ్రాహ్మణ భాష్యమున "నచోపాసనార్థ క్రుతబోధిత విజ్ఞానవిషయస్యా యథార్థ త్వే ప్రమాణమస్తి నచ తద్విజ్ఞానస్యాపవాదస్రూయ తే తత్తత్త్వేయః ప్రాప్తివర్తనాద్యధార్థ తాంప్రతిపద్యామచా|| ఇత్యాదిగ్రంథమున.

చక్కగా నుపాసించు భక్తులకు వేదపాఠాది చేవత్సకాంక్షాపర్యంత విషయము లవసర మనియే యాపద్యతాత్పర్యము. కావుననే రామాయణదులేమి, శ్రీ శంకరులేమి వేదోక్తవిధిని పేదములకు భక్తులు కట్టువడ నవసరములేనట్లు అంగీకరించి యున్నారు. "నీశైలిసర్వేపథివిచరతాం కోవిధిః కోనిపేదః" మొ||

శ్రీరాముని రాజ్యకాలము ప్రజల కెట్లుండె? "కా! ఆ రామశీలినేతచెప్పి..... చెప్పట్లునన్" 218 పు. 250 పద్య. (పద్యార్థము పురాణశైలి ననుసరించి మామూలుగా విషయము సంగ్రహించి చెప్పవలెను.) ఏవిధముగానైన రాజనువాదు ప్రజల ననురంజన చేయుటయే ముఖ్యవిధిగా నంగీకరించుటే విధివిహితము. లేకున్న రాజశబ్దమే గర్భకము. "రాజా ప్రకృతిరంజనాత్" అని యభిప్రాయమైతి.

ఇక శ్రీరాముఁ డశ్వమేధయాగ మేల చేసె?

తన మనసులో రావణుడు బ్రాహ్మణుడు. దుష్టుడఁ డనము రాజునకు విధివిహితమయినను, తానప్పటికి రాజుగాఁడు

గావునఁ బరహింసారూపముగలచేత శ్వేనయాగాదులవలె ననరాపాదకముగలచే నగర్భముయ్యె. బ్రహ్మహత్య వచ్చె. కావునఁ దత్పాపమును తీసికొనుటకుఁగా నశ్వమేధము తలపెట్టె. కాని "ఏకత్రయోవిధినే! ప్రస్తుతే దుష్టకారిణః! బహూనాం భవతి తేమం! తస్యపూర్వప్రదోషః" అనియున్నందున నాతతాయివధ పాపహేతువుకాదు. ఐనను బ్రజలంబడికిని విశేష విధులు గోచరింపవు. సామాన్యవిధులే గోచరించును. సామాన్యలఁ దృప్తిపఱచుటకుఁగా నశ్వమేధ ముద్దిష్టము. పాపములేనపుడు చేసికొన్న ప్రాప్తిత్రకర్మ పుణ్యఫలదాయక మగునగాన వృథాగాదు.

రాజు విధులకుఁ దానే కట్టువడకున్న ప్రజల కెట్లు "తప్తజేనీతి" రని దండించు? అగ్రముచెప్పవలయును. 314—353, 358; 316—375 పద్యములు చదివి ఇచ్చు—"వపలక" అను సుత్సలమాల రూపకములోఁ జదువఁబడెను. త్రిపుటలోఁ గూడఁ జదువవచ్చును.

ఒకనాడు శ్రీరాముడు తానొకఁడే యన్నియుఁ గని పెట్టుటగర్భమనియు "మీరందఱు నాకుసహాయులై యుండు" డనియు న్యగనిమిచరిత్రలు తమ్ములకుఁ జెప్పెను. 217—355, 368; 361—369, 370, 371, 367 పద్యములుమాత్రమేవది విమిలిన కథయంతయు సంగ్రహముగాఁ జెప్పవచ్చును. రెండుకథలలోను రాజులేతే తప్త. సహేతుకముగా నిరూపించవచ్చును.

పిమ్మట గొంతకాలమునకు దరి రాజ్యములలోని రాజులు ప్రజలను బాధించుచుండ సమర్థుడైనవక్రవర్తి యుపేక్షింప రాదని శత్రుస్సమిబంపి లవణాశురుని, భరతునంపి గంధర్వరాజును జయించి తమ రాజ్యము నచట స్థాపించెను. లవణాశురుఁడుండునది గుజరాతలో మధుర. గంధర్వదేశమనగా గాంధారదేశము. అందుఁ దక్షశిలానగర మాకాలమునందే యేర్పడెను.

ఇకఁ దమరాజ్యములో సయితము గొన్నిలోపములు గలుగఁగా వాటిని సవరించినాడెట్లన? కుక్కుయొకటి యడిచే దెబ్బతిని ఫిర్యాదుచేయుటకురాగా విచారించి బ్రాహ్మణుడై యత్యాశ్రమమున నుండియు దురాగ్రహమును విడువలేదని యతిని దండించెనట. 276—18, 20, 21, 26 పద్యములు మాత్రమే చదివి వితకినకథ సంగ్రహించి చెప్పఁబడియె. ఇట్లుదండింప. కాలేయకవన - అనుకంపపద్యములున్న. కోవెలపారుపత్తై-అను సుత్సలమాలయు నొకేపాటగా రూపకతాళమున పాడఁబడియె. సందర్భముచేడలేదు. అత్యాచారాచితిరా! దండనలోని విశేషము. బ్రాహ్మణుడై యన్నియాశ్రమములలో నధికమగుయత్యాశ్రమమున నుండియుఁ దప్పుచేసినవానికి జన్మాంతరములలో కుక్కుజన్మము నొంది హేయజీవనము గలుగునట్టి కఠినపండనము విధించినాడు. అదేమియన? కోవిలపైసధికారము. ఇప్పటికి చాలగౌరవమయిన దానినలెఁగాన్పించును. రాజనీతిరహస్యములు సామాన్యప్రజలకుఁ దెలియక రాజును నిందింతురు. ఇది యతిని నిగ్రహించుటకొని యనుగ్రహించుటకాదు. దండనగా నితరులకుఁ గడఁ బడక కొన్ని దండనముగాఁ బరిగమించును. కొన్ని ప్రస్తుతము దండనగాఁ గనఁబడి మున్ముం దుపకరించును. రాజనీతి రహస్యము దురవగాహము.

ఆకాలములో శంబూకుండనుకూర్మకూకడు తపస్సు చేయుచున్నందున బ్రాహ్మణాశుకొకడు మృతివొందెను. నానింకెచ్చి రాములవారిసభామండిరమువాకిట నునిచి వారు రామరాజ్యమునుమాపింపసాగిరి. అంతట రాముడు విచారణచేసి కూద్రతపన్నునల్లనే యిట్టి ఆక్రమము జరిగెనని వెంటనే శంబూకుని జంపి తపస్సుకుదగినఫలమును (బుణ్యలోకమును) వెంటనే కుంగఁజేసి బ్రాహ్మణాశువును బ్రతికించెను.

ఇది విచారింపవలసి యున్నది. కూర్మకూడు తపస్సు చేసిన బ్రాహ్మణాశువు మృతి వొందెనే? దీని కుత్తరమేమన? అర్హులైనవారి కుత్తరపదవినిచ్చుటయు ననర్హులను బంపివొంది తొలగించుటయు నయ్యోసమయములందుఁ జేయవలసినవిధి. అవి విధించు నధికారు లట్లు విధించునన్నచో నిట్లే కష్టములు తమకు సంభవించునని బ్రాహ్మణులకుఁ బాకము వోధించినట్లు హింపవచ్చును. పరిమత్తు బ్రాహ్మణాధీనముగదా! ఇక శంబూకుని జంపవలె యందురా! పరిమదనుమతితో నుపనయనము నొంది సిమ్ముట తపస్సు చేయవలసినదానికి బదులు స్వతఃశ్రించి తాను చేసినందునదాదార్హుడయ్యె. ఆచేసినది వుంచిపని కనుక వెంటనే సత్సలము దొరికెను. యోగ్యునకు యోగ్యపదవినిచ్చిన వెంటనే యాలోపము పూర్తియయినందుకు బ్రాహ్మణాశువు తిరిగి బ్రతికినాడు. మనువు, ఆపస్తంబుడును-జాతి పరివృత్తి నంగీకరించి యున్నారు. అట్లు బ్రాహ్మణులు జరిగింపనందుననే యా యల్లకల్లోలము జరిగినట్లు మనమూహించుట కవకాశము గలదు.

ఇంకొకటి:—తమనివాసములనుగూర్చి గూబయు గ్రద్దయు వివాదపడి రాగా రాముడు నిజము కనుగొని గ్రద్దను దండించెను. కాని యిప్పటివారికెల దనుకుఁ దప్పు దెలియుచున్నను సాక్ష్యములేదు గనుక దావా కొట్టివేసినా మనలేదు. గూబది యాగ్యహమయినట్లు సాక్ష్యములేదు గదా యని త్రోసివేయలేదు. స్వయముగా విచారించి సరిగాఁ దీర్పు చెప్పినారు. అబద్ధమాసినందుకు గ్రద్దను దండించెను. ఇట్లే మతవ్యధి నయిన మోసగించునను తలంపున గానికీ పరరాజుండనయే విధించె.

శ్రీరాముని పట్టాభిషేకముయి నీతతో నొకసంవత్సరమే కాపురము చేయువంతులలో గర్భవతియగుటయు మున్యాశ్రమములు మాడఁగోరుటయు- వంతలోనే భద్రుఁ డనుచారుడనుచచ్చి చాకలివాడు రాముని నిందించినట్లు చెప్పుటయుఁ జరిగెను. దానిపై రాముడు చనకు బ్రజారంజనమే ముఖ్యమని యెంచి సీతను వాల్మీక్యాశ్రమమున విడిచిరమ్మని లక్ష్మణున కుత్తరమిచ్చె. అతఁడట్లు చేసె. అచ్చట కుశలపులు జన్మించిరి. పదకొండవయేట నుపనయనము చేసి వాల్మీకి, రామాయణము వారికుపదేించి పంపెను. సీతావియోగమయిన యచిరకాలములోనే శ్రీరాముఁ డశ్వమేధము చేయుట. చూచితిరా! ప్రజారంజనకై తనప్రాణసమానయగు సీతను విడనాడెను. రాముడు రాజయియుండక సామాన్యగృహస్థుడయియున్నచో, నన్నిసాక్షికముగ వందలలోఁ బరిశుద్ధురాలని యెన్ను బడిన సీతను కల్లుత్రాగి మతిపోయిన చాకలివాడట్లు నిందించినప్పుడు, వానిపైరాజువద్ద నభియోగము చేపలనియుండును గాని కుద్ధురాలని తెలిసియుండి భార్యను విడనాడవలసియుండెను. 248—252 పుటలలో 187, 188, 189, 192, 193, 220, పద్యములు మాత్రము చదువఁబడియెను. ఇందు 187 పద్యము త్రిపుటతాళములోను సభావర్ణనసీసము 192 ఖండగతిలోను బదివిధిని. ఇట్లే లక్ష్మణుని కూడ విడనాడె.

352—214, 215 రూపక తాళములో జదివినఁ బాగుండును. ఏపద్యము పాడినను అగ్రముచెడరాదు. శ్రీరాముఁ డొకనాడు దుర్వాసునిరాకలో లక్ష్మణుడు చేసిన తపస్సను లక్ష్మణుని జంపుటకుబదులు ధర్మశాస్త్రానుసారము దానికిఁ బర్యాయముగా త్యాగము విధించెను. ఇతరుల కెట్లు దండించెనో తన వానలగుగూడ నట్లే రాముడు దండించెనుగాని పదికొట్టలేదు. దుర్వాసుని యాగమన కథ సంగ్రహించి చెప్పఁబడెను.

పిమ్మట శ్రీరాముడు లవకులకుఁ బట్టుకుగట్టి తాను రాజ్యమును ద్యజించెను. 247—176 పద్యము.

రాముని రాజ్యకాలమెంత?

పదకొండువేలసంవత్సరము లనియున్నది. అనగా వైదిక భాషలో సంవత్సరకల్పమునకు ఒక పగలు అనియున్నది. కాబట్టి రాజ్యము సత్రయాగప్రకరమునఁ జూడవచ్చును. అట్లయిన నయిదువేల యయిదువందల దినములు. దీనిని 360 చేత భాగింపగా 15 సంవత్సరములు 4 మాసములగును. కుశలపులు 13 వందల వయసునకో 14-వ యేటనో రాజ్యమునకు వచ్చి యుండురు. రాజులకు 11-వ యేట నుపనయనము.

రాముఁ డడవికి బోవునవకు 28 సంవత్సరములవాడు. 14 సంలలు వనవాసము పిమ్మట నొకయేడు సీతతో కలిసియుండుట. రాజ్యము 15 సంవత్సరములు. మొత్తమునాద శ్రీరామవంశుని యాయుర్దాయము రెడ సంవత్సరము లయి యుండవచ్చునని నాయభిప్రాయము.

సర్వమంగళమాంకశ్యే శివేసర్వార్థసాధకే, శిరశ్యే త్ర్యంబకేదేవి నారాయణి నమోస్తుతే.

త్వరపడుడు:

39 వ భారతజాతీయ మహాసభ, బెల్గాము.

గాంధీ మహాత్మని

అధ్యక్షోపన్యాసము, తీర్మానములు

మహాత్మని ఈ యధ్యక్షోపన్యాస ముత్కృష్ట భావభరితమై స్వరాజ్యప్రాప్తి కు త్రైమూర్తమున నిరూపించుచున్నది. ప్రభుత్వమునకును, ప్రజానాయకులకును, స్వధర్మానుష్ఠానవిధానమును మృదువుగ గరపుచున్నది. దేశమాత్రాధాన నానత్తి మగు నాంధ్రలోకమునకు మహాపకారక మయినది. వెల 0-4-0.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

అలంకారము

[కర్తా మిథద్రాపుగారు]

(గర్వతానుబంధము కరవాంఛ)

మాధవు! తాతనీతో "నావిని నేనొనరించితిని. ఇందు నే నేసిన
 కృషియును లేదు. నీవును నిన్నుకాసాడినాడు" అని చెప్పెను.
 రాజును పొందెననియు నేడిమికి నేన నవనవచ్చినను నాయ
 వస్త్ర తనదేయని బోధి నిద్రాహారములుగాని యాదుకవనవులను
 సాయమొసంగింపజేసినాడు. వివాది, నానాచియను భయమైనను
 లేక, నవనవచ్చును భంగముగనిగిందుకొనక, నేతనైన నేనదేసి కాల
 ము గడపెనువాడు. పట్టపర్తికయం దున్నట్టి యంతటితో
 నదువును, త్రినేసి రోయియోగమునకు పోవుననాయని తిరిగిం
 చుకొనుచు, కొన్నిరోజులు మాత్రమునోగము లేక యుండెను
 చదువునానిన మాడవమానములో ఏలారు పురపాలకాల
 ప్రధానోపాధ్యాయులుగ నూటయేబదిరూప్యము లిచ్చుట
 కుత్తరువులు జారీఅయినవి. ఉన్నోగము లేకయుండిన మాడు
 మానములును ఇంకెవర కారకపర్రులో ఉండెను. కమల
 కార్తవ్యవృత్తి నన్ని యొక సంవత్సరమైనది. అచంపతుల అన్నో
 న్యానురాగము ఆయుధతీకి భర్తయెడల పంపభక్తి చర్చింపవలె
 ముకాదు. ఆ మామమానములు మాడునిముసాలుగా గా
 ప్రేమల కల్పరంధ్రము గడచిరి. ఉపాధ్యాయులు బుద్ధివంతుల నం
 దుకొని, భారవి కోసిన మాధవుడేలారు. బోనపయనమయ్యెను
 కతివయచివనయ్యు. కేలారుడేరి పాకకాలయం దున్నోగమున
 ప్రవేశించెను. క్రమక్రమముగా వేతనము మాడునందలాయెను
 బడుల పరివర్ధకారయై చదువునని కీర్తి నందెను. నూటయే
 బది తెచ్చినను, మాడునందులు తెచ్చినను, అయిదువందలు తెచ్చి
 నను తనకొరకనగాలిచి నదువునున్న మాధవుడు, నేరుక
 కొక్క చిన్న యలంకారమైనను చేయించెను.

తనయభాగి యాభరణములమాలమున నా నింతకేసు
 నచ్చితివని మాధవు డెరుంగకపోలేను. కాని ఎంత తెచ్చినను
 వ్యయమునటలేదు పెండ్లిమునకు వస్తు కొక్కటియైనచేయిం
 చ లేకపోయితినిగాదానని విచారించు చుండెడివాడు. జూద
 మునకా, పానమునకా, లేక వృధాచరమునకా మాధవుడు తన
 యార్జన వినియోగించు చుండెను! కాదుకాదు. ఆతడు చదువు
 మొదలైన నాటినుండి చదువుకై పడిన బాములెల్ల నెరిగిన
 నాడగుచే మాధవునున్నోగము ప్రారంభించినదాటితన సంపా
 దనలో సగమువివరద్యార్థులకై వినియోగించు చుండెను. పరివర్ధ
 కారయై అయిదువందలు తెచ్చుకొన్నను సగ మనాధచాలననకా
 యార్జము నచ్చి పెట్టుచుండెను. కొదవ సంపాదన సంసారము
 నకు చాలించాలనియట్లుంటుచే తనమగన కలంకారమెట్లు నేయిం
 చును? కమలయు జ్ఞానవతి యవుటచే భర్త ననుకరించి సర్వవిధ
 ముల చివరనుల గాపాడుటలో చేతనై నంతవరకు పాటుపడుచుం
 డెడిది. ఏకోకమందున నామెకు నగుల లేవని విచారములేదు.
 దినజనసంక్షోభ మెట్లు నిరంతరము విచారించు చుండెడిది.
 భర్త యుద్ధేశ్యమే తన యుద్ధేశ్యము. భర్తసౌఖ్యమే తనసౌఖ్య
 ము. భర్త కావంతయైన నీ విషయమున వ్యతిరేకించనిది. ఉత్త
 మ పత్నివలెను నడుపుచున్న యిట్లాటికి మోక్ష ముపేక్షింపక
 యే పాదముగదా. అట్లు సునామముగనియై కాంతు డేదైనను
 ని నమ్మి చివల తనకోత సర్కరించుచు కాలక్షేపముచేయుచుం
 డెను. మాధవునితో "నాయనా కోడలిధూషణములు నిలుపున
 నొలుచుకొంటిమి. ఇంతటి పెద్దయోగ్యుగమైనను తాడుతో
 వున్న పుట్టుకెందుమాత్రమేనా? ఒకరలజిత మామె యాభర
 ణములకై తెచ్చింపరాదా?" అని యనుభూ మాధవుడును హృద
 యమున విచారము ముప్పరిగిన "అమ్మా, ఆలాసననేవెచ్చిం
 చెదను. నాకుమాత్ర ముపియొక్క పోంతుతో నుండుట యిష్టమా?
 భగవంతుడు మనపట్ల నుచ్చంతకాలము మనకేమియును భయము
 లేదు" అని మధునందుండెడినాడు. కమల తల్లికుమారులప్రసంగము
 విని తన కార్థరణముల చింత లేద నియును, తన బొట్టు
 కాళ్ళెరముగా నున్న సంతయే చాలుననియు నుడువుచువచ్చెను.
 కమలకుడువునే నిరువురువగిల్లులు పుట్టిరి. మాడవసారి పురిటి
 సమయమవుటచే స్వగ్రామమున కారకపర్రునందు విడిచి మాధ
 వుడు తన యోగ్యోగము మాచుకొనుచు నొంటరిగా గుంటూరు
 నందుండెను. అట్టిసమయమున గాటుకము మిక్కిలముగా నుం
 డెను. తినుటకు బియ్యమువొరకుటలేదు. గంజిబ్రావి ప్రతుకును
 మన్న నాభ్యుకాడ కరవయ్యెను. పంటలు శూన్య మయ్యెను.
 ప్రజలన్నచో రాజునందరా'యని భగోషించుచుండెరి. పట్టుతో
 నైన నింటిలో గుట్టుగా పండుకొందమని యూహించుకొనినను

దీపగునకు జమురుకొరకుట దుర్బుట మయ్యెను భనవంతలకు
 దొంగకెడివి తిక్కుంగువారికి డొంగులు వెన్నంటినవి ఇట్టి
 స్థితిలో నాధవుని భార్యయు 'పిల్లలు' తల్లియు కారకపర్రు
 నచ్చిరి. ఎందుడ మిలల కారుకొనుగల నా వనితలూరు
 కమల యా కంటిటవయమునను మిలల చింతించి మగనికి
 పిల్లవాడేమయను తెలియబరమిచి విలల దినావస్థనంతయును
 విపులముగా కరిగించి మాధవుడు పెంపులో నచ్చునప్పుడు
 వియ్యము కప్పు మున్నునవి రాజమహేంద్రవరమునంద గొని
 రమ్మి యుత్తరముగ్రామము ఆనాటిరాత్రియే ఎంబారు
 నందు నాధవుని కలలో నిండుగూలూ కవల పంతుల
 నగును నన్నలూగ్గాదేనివలె విదవచేయుచున్నట్లు గాంచెను
 మానవాదుకవల గ్రామయుత్తి మందినది తల్లియజ్ఞ
 ప్రకారము మాధవు మానవువేననులో బీమవిద్యార్థుల
 వ్యయపాను కొరకపోయి పెట్టి ఎంగారుంటె చెయింబు
 టున్నై ఎంగారము కొనెను కాని కమల వ్రాసెన యంగిం
 మాయులగ్రామము నగి "అహహ! యేమి యీ నా వనితి
 పరోపకారము! అలంకారములమూల పెట్టడేయే నైన జేయ
 చు తన కాం నిర్దలంబు నైన మాటప్రస్తానక కైన ననదు
 ఈవె యుదారస్వభావము మెచ్చునచ్చె" నని తిరిగించు
 నాచుదు తిరిగి బంగారమున్ని నెలపులలో తనగృహిణి వ్రాసిన
 పగిది రాజమహేంద్రవరములో తనకు గల పరివయమువలనను
 పెం ధర్మకార్యము నేరుకపరచి వియ్యము మొదలుగా పరి
 కరములు చేకరించి తెచ్చెను మగడు నచ్చునప్పుటికి కవల
 యింటియొద్దలేదు గారుంటి కేసినది ఉబ సుబోకా కాదు
 కాదు నారుంటియడజూచుచుపోయి సంవత్సరమైనది ఇరు
 వురట్టిలు తల్లికాత్రమండెరి వేర్వేరును దిక్కురేదు సెల్ల
 లకా మిలలపసితనము ఆమెభర్త గతించిన దుఃఖముచేతను,
 పిల్లలు కనుగాయలవుటచేతను, సంసారమును కనిపెట్టుకొనుటకు
 వేరుమాగ్గ మెమియును రేకపోవుటచేతను, దారిద్ర్యముపడించుట
 చేతను నావె డెంగినకై వ్యర్థము గోల్పోయి చిక్కి శత్రువ
 శిష్టయై తునకు దీర్చుకోగ పడితూరై చా నిన్దనుగనున్నది
 ఆదీనురై యనన్ద కనులూరూచి సంతాపపడి జాలిగొని
 కవలహృదయము నీరై చూచెను పరి ర్యచేయుటకై పరిచర్య
 చేసిననెమి, యెన్నిమందుల్లా పోసిననెమి! తుద కావిధనరాలు
 ఈ యిహకవృత్తులు గనెచి వ్యర్థమున కౌశల వ్రామములు
 విడుచుచు కమలతో "అమ్మా! నిజమమెట్లు తీర్పుకొందును?
 నాకవసానదత యానన్నమైనది ఈపల్లలు నాపిల్లలకారు ని
 పిల్లలుగాబాబించిండుము ఈపిల్లలు నీమెడకు గట్టుచున్నా
 ను" అనిచెప్పి ప్రాణములు వదలెను ఈశ్వత్రాంతమంతయును
 మాధవును తనవల్లెవలన వినినవాడై లోలోన నానందనారాశి
 మునుగును నిట్టి సగుణములగు యిల్లారి బడసినందులకు నా
 జన్మ సార్థకమైనదిని యుష్మాంసుచుండెను మా నవుని తల్లి
 "నాయనా, కోడలికి నగలేమైన చెయించితివా"యని ప్రశ్నిం
 చెను "లేదమ్మా నికోడలు బీదజనుకు కడుపుమంట తీర్చుటకై
 వియ్యము మొదలైన వస్తువుల డెమ్మిరి ఉత్తరము గ్రామముంటె
 నవి తెచ్చితిని" అని తాను వస్తువుచెయించుటకు సంకల్పించిన
 దియు, తనకు కమల కలలో కనిపించిన తెరంగును, కవల కమ్మ
 సంకల్పమును తల్లి కెరుకపరచెను ఇంతలో కమల యా విధవ
 రాలిపిల్లలను పెండ్లియొకొనివచ్చెను పెనిమిటి వచ్చెనని
 యుత్తరాలవలన విని ప్రముదితాంతరంగయై యాతడున్నగదిలోని
 కింజని పాడుముకెరిగి సమస్తావచారము లొనర్చి వెంటనున్న
 ప్రియగోడు కరిగించి "గారుంటి కేగితిని కమింపు"డని విన్న
 విందుకొనెను మాధవునును సంతోషపారావారమున మునిగి
 తెచ్చిరి తనవ్వి "ని పరోపకారముగ నేమని కొనియాడుదును
 నీ యట్టి గు ములప్రోవు లిల్లారిగా గొనుటచే నా శివితము
 ధన్యమైనది నిపు వ్రాసినకవ్య ప్రకారమువలయు పరికర
 ములు పెండ్లి కొని నచ్చితిని చి యిచ్చినచ్చిన నొప్పున
 వినియోగింపుచు" అనుచు "ప్రాకాంతా! మీ యజ్ఞ
 కప్పున జేయ నిడుముగా నుంటిని నే నస్వతంత్రురాలను" అని
 యనెను మరు నా రూ రింత యును చంకోరా
 చూచున బీదజనుల కన్నదానము నెయబడునని ప్రయర
 పర్చి ప్రి, మంటి మున్నగు బీదవారు మాధవునింటి ముంగిలి
 చేరిరి ఎంటి కెరుగుగా పంతులమర్చబడనవి కమల స్వయ
 ముగా అత్తగారి సాయమున వంటకము లొనర్చి స్వయముగా
 పంతులవెంటి వచ్చి ప్రారంభించుచుండెను పంతుల నగును
 నింగు మాలూ అన్నపూర్ణాదేవివలె వర్ణన చెయుచుండగా
 చూచి ఆనందించుటయే మాధవుని యుద్ధేశ్యము కమల మనో
 బాసువు, దయాంత కరణము ప్రజలు విని కీర్తింపనాగిరి "కమల
 మేడ నలంకారములు లేకున్నను, మనకు చేయించకపోయినను,

వాఙ్మతనము

[శ్రీరంగము నారాయణబాబుగారు]

ఎనపుమిన్నేటి బంగారు టినుకలోన
 నాట లేన్నెన్నోయాడి సాయాతనాన
 నింటి కేతెంచు తిల రాక కెదరునూచు
 తోడబుట్టువు యామినీ తోయజాక్షి
 తలపుతరగలమీదను తిగకుమనగ
 కల్పతరుశాఖ కొనలను కలల గచుచు
 సుఖపునిద్రల తీపులచూరలాప
 చుక్కపూవులలేక్కను మిక్కిటముగ
 కోశి యెడిసింపుకొని కూర్చొనలుచాప,
 "నెంత ఇంటికిజేరుదు కెంతలోన
 నామెజర వీనినెత్తాపు లల్లుకొనునా!
 ఎంత పొంగుచో అక్క, తా కేమియనునా!"
 అనుకొనుచు నూరుకోర్కెల యలలదోగి
 దారి జారెడువిరుల వొంతరలె కనకె,
 వడివడిగ నిల్లు నేరంగ వచ్చెనదిగో!
 వచ్చియునురాని వ్రాయంపు వన్నెలాడు,
 చలువదనముల కిలైనచందమామ!
 అరవారాశివేల వాహ్యశినలుపు
 తండ్రివొంతల పొంచున్న తరళనయన
 మెఱుగుటేవియ, సోమునిమేనికాంతి
 మిలమిలలోన నెంతెంతో మేనుమఱచి
 ముమ్మరించెడుమోహమ్ము ముంచివైవ
 అడరి తమకమ్మునునుచిగ్గు నడచిరేగ
 కలలరేకుల మెల్లతరళలు నాలయ
 గమ్ముమనివలపులతావి గ్రమ్ముకొనంగ
 కన్నె కలుపుమరుల్ చల్లి కన్నుగీతె
 కూతుచేప్తుకు మేఘుండు కోపగించి
 పలుకరంబైన పద్మనవటలి బఱపి
 పట్టరానియ్యగ్రహము మాపెట్టె బయల
 మొలకకవృత్తల మురిసించు ముద్దులాడు
 వెన్నెలలడెడు మది నెంతో చిన్ననోయి
 వెరల వెల్వలబారి వివీధి నడగ
 కరినదారుణజనకవాక్యముల దలచి
 మర్మములగాడు మరుశరమహిమ దలచి
 మాయమయిన తీయనిచందమామ దలచి
 తమిసెగల బొక్కువిద్యల్ల తామరల్లి
 మానసంబెల్ల నీరయి సోన యయ్యె,
 భోరమని యేడ్చె, కన్నిట భూమితడిసె

పరుల కుపకార మొనరించు బుద్ధిగలవలె"యను యశోలంకార
 మే యారమణీమాకే వేటలు సువర్ణ యావణములకన్న వింత
 గ భేదమును వగులకు వర్త్యనేవయే పరమవిధి భర్తయే
 దైవముగ నెంచి పూజించుట, చేరైనంత పరుల కుపకారము
 నేయుట, వేలు మడిపించుకొనక శిలవలెయై మెలంగుట యంద
 రెండు సహన భ్రాతృప్రేమ గలిగియుండుట మున్నగునవిగో
 రాశ్యతాలంకారములు అస్థిరములై తస్కరించాది కేరారాధ్య
 తావు నొసంగు ని సువర్ణాలంకారములన్న నిత్యమై యిహమ
 సంస్తుత్యమై సద్గురారాశిని మెఱుగుపెట్టు పరుల కుపకారా
 ధర్మ్యాది యనునలంకారమే మానవతలకు ముఖ్యము ఎన్నియో
 యాభరణము లంచుకొన్నను వనిత కయ్యవి నిష్కలములు
 కమలవంటి శిలవతులు వేలకు వేలు భారతదేశమున నున్నవినో
 మగల దైవములుగా పూజించి యగొంకారము లేన్నేని దా
 మెరవెదరు గాక! భగవంతుడును సంతోషాన్నియై వారియం
 తాంశమారగ గాక

సంపూర్ణము

మంత్రులపై విశ్వాస రాహిత్యము

కాంగ్రెసు పక్షమువారి తాటవ్యము

చెన్నై పురి శాసనసభ యందు చర్చ

పెద్దయ్యద్యోగముల భారతీయులపర మొనర్చుటకు జప్తిసుపక్ష ప్రాతికూల్యము

మహాననియు, మహమ్మదీయుని పరిపాలనముక్రింద తనహక్కులను సంరక్షింపబడగలవను సంపూర్ణ విశ్వాసము తమకుగలవనియు పల్కిరి ప్రభుత్వవ్యయమును తగ్గించు నుద్దేశముతో డనే ఈయంపాదన గావింపడినదిగాని కార్యనిర్వాహకసభ్యులెవరైయుండుటతో మాకేమిపనిలేదు. హోమమొంబరుగారు అందె యుండగలరు అబ్బాస్ అలీగారు వారిచెనుక ఆ సానమునకు రాగలరు. మేముందుల కెట్టియభ్యంతరమును జెప్పబోము అనిరి.

అబ్బాస్ హమీద్ ఖాన్ గారు ఉపపాదనను బలపరచుచు అబ్బాస్ అలీగారు మాట్లాడిన కారణముచే తమ యుద్దేశమును తెలుపుట విధియని తలచితిమని పల్కిరి. తామే మహమ్మదీయసభ్యులను కంత్రికిని ప్రతినిధులను చెప్పకొని పెద్దయ్యను జాలకంటెను, కాంగ్రెసుపక్షముందుగల మహమ్మదీయప్రతినిధులుకొందరు వారికంటె మహమ్మదీయుల తేమాభివృద్ధి నెక్కడుగకోరెడివారేయని నుడివిరి హిందువులుగాని, మహమ్మదీయులుగాని, క్రైస్తవులుగాని కాంగ్రెసువారు లందరును భారతదేశమందలి అన్ని సంఘముల తేమమును కాంటేంపవారు (వినుదు, వినుడు)

గత ఆశేండ్లనుండియు అధికారమునందున్న జప్తి సుపక్షముతో మహమ్మదీయసభ్యులు ఒకటగుడియు తమ సంప్రకేయమున కేమాత్రము పాటబడజాలకపోయిరి ఈ తీర్మానము ఏ ప్రత్యేక సంఘమునకు, ప్రతిపక్షమునకు నుద్దేశంపబడి యుండలేదనియు, కేవలము ఆర్థికమునుగూర్చిన విషయమే ననియు, కాంగ్రెసు మహమ్మదీయ ప్రతినిధు మహమ్మదీయుల తేమమునకై ఇతరులందరికంటె అధికముగ ప్రయత్నింపగలరని పల్కిరి.

మహమ్మదీయ సభ్యులకు కార్యనిర్వాహకసభ్యులను దొకసానముండినచో తామియుపపాదన సంగీకరింతుట కెట్టిఆతేహాలైనది హోమమొంబరుగారు నుడివీరి

జేమియల్ థామసుగారు— (భారతకైస్రస్ ప్రతినిధి) ఉపపాదననుబలపరచుచు తమ సంఘముయొక్క తేమమును తామును కాంటేంపుమనే యున్నామనియు కాని దేశమున కంతటికి సంబంధించిన ఆర్థిక తేమమునకుభిన్నముగ అట్లుయిబోమనిపల్కిరి. (వినుడు, వినుడు), ఈ యంపాదనలను ఆర్థికసౌకర్యము గలుగునగుటకు తాము బలపరచుచున్నామని.

శ్రీ మునిసామిప్పిల్లెగారు ఉపపాదనను ఎదిర్చిరి మిమ్ము ఉపపాదన వోటుకు కెట్టిబడి పోలుకొనిన బడెను అనుకూలురు 81 మంది, ప్రతిపక్షురు 81 రు అనుటలన తీర్మానము జేసెను.

ప్రభుత్వ కార్యదర్శులసంఖ్య తగ్గించుటను, కార్యదర్శులందరను భారతీయులనే నియోజింపుటనుగూర్చి చర్చించుటకై కార్యదర్శుల గ్రాంటు రు 74,900 లను రు 100 లనే తగ్గింపవలసివదిగ శ్రీ ప్రభుత్వమూర్తిగా ప్రవేశపాదన గావింపుచు కార్యదర్శులశాఖ నానాటికి మించిపోవుచున్నదని ఇదియరు అభ్యర్థులు గనుండిన రిక్తు పాటుగాను అవధికారసభ్యులకు నుండుకాలము నందు నుడివియున్నదియో, మంత్రులకు కార్యదర్శులే యజమానులగు నున్నారనియు, భారతీయకార్యదర్శులకు మంత్రులకు అనుకూలముగా నుండగలరనియు పల్కిరి

కె వి ఆర్. సోమియ్యగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు ప్రభుత్వ ప్రభాగా పరిపాలనయంతయు కార్యదర్శులచేతనే నడుపబడుచున్నదని తాము వింటిమనియు మంత్రులకు భారతీయ కార్యనిర్వాహకులకు వాంఛనీయమును ఆగత్యునకయు, వి సి యస్ పరిక్షయందు కృతార్థులైన కార్యదర్శులలో తమకేమాత్రము నెక్కువములేదని పల్కిరి (సప్రస్), ఓరు మూరొపయనల ప్రతి ననుకరించగోరి యున్నామనియు మంచి నానిసింపనల సర్పించురు. అని నుడివీరి.

జె ఏ సలూగారు— ఉపపాదనను బలపరచుచు రాష్ట్రద్యోగములలో భరితే భారతీయులు కార్యదర్శులకు గైకొనబడవలెననిరి.

కె కోట్లకృష్ణమూర్తిగారు ఈలోపము విధానములో నున్నదిగాని కాన్వెన్షన్లుగనూడెడివారిలో లేదనియు, విధానమునే మార్చవలెననిరి.

అ. కాశ్యోతభావంతలుగారు మాట్లాడుచు కార్యనిర్వాహకసభ్యులు పూర్వము మువ్వరుగావింపవని నేడు 7 గురచే జరుపబడుచున్నదనియు వారిలో బాటు కార్యదర్శులసంఖ్యగూడవృద్ధియైనదనియు, మంత్రులకితి ప్రభుత్వ పాఠశాలలో తెలుగుపండితులకితిని బోలియున్నదనియు కార్యదర్శులసంఖ్య తగ్గించి భారతీయులను నియమింపవలెననిరి అంటలు నాటికి సభముగి సెసె.

చెన్నై పురి శాసనసభవారిదినమున సమావేశమైనపుడు మంత్రులగు విశ్వాసరాహిత్యమును దెలుపుటగాను మంత్రులనేతనముల జిహ్వండునందు రు 100 ల తగ్గింపు నుపపాదించిరి స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రతిపాదనపై తటస్థముగనుండురని సామిచెంకటాచల కెట్టిగారు ప్రకటించిరి

చెన్నై పురి శాసనసభవారిదినమున తిరిగి సమావేశమైనపుడు సెక్రటేరియటు వ్యయముల జిహ్వండుపై చర్చ తిరిగి సాగింపబడెను సెక్రటేరియటునందు వ్యయమును తగ్గింపవలెననియు, ఉద్యోగములకు భారతీయుల నియమింపవలెనని గోరుటకు సామి చెంకటాచల కెట్టిగారు గావింపిన, రు 100 తగ్గింపు ప్రతిపాదనకు రెవిన్యూ సభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మొసగెను

సి వి చెంకటరమం అయ్యంగారు (కాం) పమ్ముల మాటలాడుచు, ప్రభుత్వ ప్రభాఖలకు సెక్రటేరియటు భారతీయులై యుండవలెనని గోరిరి యూరపియను కార్యదర్శులు, ఒకవత్సరమున కొకరుగా మారుచుండురు మంత్రుల కష్టముగాని ప్రజల సౌకర్యసౌకర్యములుగాని వారు గమనింపజాలరు లాశాఖయం దింతవరకు భాగతీయకార్యదర్శి యుండిన ఈ సామిపుడు యూరపియనుల కొసగబడెను కార్యదర్శి పదవులను భారతీయుల కొసగుటలన, యూరపియను అధికారుల కెట్టి నష్టము ను లేదు ఇంగు నలన, వి సి ఎస్ ఉద్యోగల సంఖ్యకు భంగము గలరు

డాక్టరు సబ్బారాయు (పధానమంత్రి) గారు మాటలాడుచు, సెక్రటేరియటు మంత్రులకు దొయకు డా గెవ్విరువగ్గర నజని, ఉత్తరువు దెచ్చుకొనుమంటెను విషయమును నిజముగాను నేనుద్యోగమునకువచ్చిన న్యాయులలోను అట్టిదెప్పుడు ఒకరు లేరు (స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు ఓ మామూలువాలు) కాకెట్లుగారికంటె మంచి కార్యదర్శి మరయొకరు లభింపజాలరు కార్యదర్శుల కెట్టి అధికారము గలవను విషయము నిజమే కాని వారెప్పుడు అటలకేయరు మంత్రులనుగూడ చెప్పితే వివేచకు అని వారికి దెలియును (స్వ సానములనుండి వినుదువినుడు అను కేకలు, నవ్వు) అందుచేనారు తమఅధికారము నుపయోగింపుకొని కార్యదర్శి లెపుకుమంత్రులకు చెప్పుకుండా గెవ్విరువగ్గర జని ఉత్తరువు దెచ్చుకొనుటలేదు ఉద్యోగములన్నిటిని భారతీయులకే మొనర్చుట అనిసరిమే కాని ఇది అంద రనుకొను నంత త్వరితముగ జరుగజాలరు

తగ్గింపు ప్రతిపాదనను వోటునకుకెట్టిగా 47 గు రనుమా లగునకు 84 గురు ప్రతిపక్షములకు సమ్మతులనొసరిరి 10 తటస్థులుగనుండిరి పానుగల్లురాజు, సర్ పి పాత్రో, మత్తుల కృష్ణ, వి చెట్టి, హమ్మడు, కొల్లపల్లి జువించారు, థామస్, అరి గుయగొండరు, నారాయణసామిప్పిల్లె, నారాయణ సలూరె పాడ గాట్లు తటస్థులుగా నుండిరి

సి వి చెంకటరమం అయ్యంగారు పరియొకరు 100 ల తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు సివిలు సర్వీసు ఆఫీసరుల సంఖ్యను సగమునకు తగ్గించి వారిసానమున రాష్ట్రీయశాఖాద్యోగుల నియమింపవలెనని గోరిరి

వి ముసామివాయుడు గారు (జ చిత్తూరు) మాటలాడుచు తాను తగ్గింపు సంగీకరింపవని చెప్పుచు, లాశాఖయందు ఇతరు ఉద్యోగశాఖలయందును వేరేయరు ముఖములవారికి తగిన ప్రాతినిధ్యముండవలెనని నుడివిరి రాష్ట్రీయశాఖలవారిని అఖిలభారత సర్వీసులోనికి ప్రమోదుచేసిన యెడల ప్రస్తుతము సాంఘిక వివక్షలును, ఒక్కొక్కమువారి ఆధిక్యము చిరసాయక నుండగలరు

సి వి చెంకటరమం అయ్యంగారు — నేను గోరినది, రాష్ట్రీయశాఖల యందలి భారతీయుల నధికముగ, అఖిలభారత శాఖల నియమింపవలెనని వారిందరును బ్రాహ్మణతేద్యులైన మనకాక్షేపంలేదు.

పి ఆంజనేయులుగారు (కాం. గంటూరు) ముసామి వాయుడుగారి ఆర్జుమును తానామోదించెదననియు కాని వారి తర్కము మాత్రము తనకు బోగపడుటలేదనిరి. రాష్ట్రీయ శాఖలలో బ్రాహ్మణతేద్యులే అధికముగ గలరు. వారిలో చాలమంది సమగ్రులవారు గలరు సవర్గులవారి కఖిలభారతశాఖలోనికి దీసుకొనుటకు ఎవ్వరికిని ఆక్షేపం యుండజాలరు

సి. పార్థసారథిఅయ్యంగారు (స్వ. బా. చిత్తూరు) సవరణను బలపరచుచు ఉద్యోగములందున్నవారు తాము భారతీయులమనియే భావింపవలెనుగాని కులాభిమానముల కవకాశము నొసగరాదనిరి.

లామెంబరు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ప్రస్తుతము జిల్లాజడ్జిలలోను సెషన్సుజడ్జిలలోను వి. సి. ఎస్ వారు 11 గురు, న్యాయవాదులనుండి 5, రాష్ట్రీయశాఖలనుండి 11 గలరు.

సి. వి. చెం. అయ్యంగారు: — పత్తుకెంటు ఉద్యోగులగురించి దెలిపెదరా?

లామెంబరు: — పర్మనెంటు ఉద్యోగులలో 18 గు వి. సి. ఎస్. వారు, స్లెంటు న్యాయవాదులనుండి నల్లరు రాష్ట్రీయ శాఖలనుండి.

డి. బి. కృష్ణకృష్ణాయగారు: — భారతీయులలో ఎంతమంది ఏయేకలములవారో దెలిపెదరా?

లా. మెంబరు: — ఈ విషయము నిమిత్తమునందు చెల్లవలెను. వీరిలో 2 మహమ్మదీయులు, 2 క్రైస్తవులుగలరు. మిగిలిన భారతీయులు బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణతేద్యులు సరిసమానముగగలరు.

పానుగల్లు రాజుగారి ప్రాతికూల్యము

పానుగల్లు రాజుగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, పెద్దయ్యద్యోగశాఖల భారతీయుల పరమొనర్చుట అంత సులభమైన పని గాదనిరి. దీనివలన, చాల ఉపద్రవకరమున ఫలితములు గలగలవు ఇదివరకు నేనుగూడ, ఉద్యోగశాఖల త్వరితముగ భారతీయుల పరమొనర్చవలెననియే తలచుచుండెడి వాడను. కాని ఇంతవరకు, ఆపరతికలన గలిగిన ఫలితముల జూడగా నేమాత్రమును సంతృప్తికరముగ లేదు.

యూరపియను అధికారులు, ప్రజల సిద్ధితులను సానుధూతితో నర్త మొనర్చు కొన జాలరని కొందరుచెప్పిరి. సానుధూతియనునది ఒక్క జాతివారిగాని, కులమువారిగాని ప్రత్యేకసాత్తుగాదు. ఈ రాష్ట్రమున ఒకానొకకులపు ఉద్యోగులనుండి ఎప్పుడును సానుధూతిగని యొరుగదు. అంగు ముఖ్యముగా, న్యాయశాఖయం దొకవలము నకుచెందిన యుద్యోగులకొందరు యూరపియను అధికారులు జూపు నిష్పక్ష వాదిభావము నైన గవ్వరుములెదు. (కాదు కాదు అనుకేకల) గత ఎన్నికలయందు గలిగిన ఫలితములకు చాలవర కేయద్యోగలనర్హతే కారణము. ఇట్టిపరిస్థితులందు, పెద్దయ్యద్యోగముల భారతీయ మొనర్చుటలో చాలా ప్రగతి గ నుండవలెను. భారతీయ మొనర్చుటయనగా ఒకవలమువారి ప్రత్యేకసాత్తుగ నొనర్చుటగ నుండరాదు.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:— (కాం. విశ్వవిద్యాలయము

పానుగల్లు రాజుగారి ప్రసంగము తన కార్యక్రమమున గలిగించినదని నుడివిరి. మిక్కిలి శాశ్వతతో నూడియున్న ప్రధానమంత్ర్య పదవి నధిపించిన పెద్దయ్యనిపి, ఇట్లుమాటలాడుట ఆశ్చర్యకరము. భారతీయోద్యోగులు కొందరు తనయెడల సానుధూతితో ప్రవర్తించలేదట. అందుచే, న్యాయశాఖయందలి అధికారుల నిష్పక్ష వాదిభావమును వీరాక్షేపించుచున్నారు. శాసనసభకు కొన్ని ప్రత్యేకసాత్తులు గలవను విషయమునిజమే. ఈసభ యందు తమవర్గము సమర్థింపబడుట కవకాశములేని భారతీయ అధికారుల చెనుకజేరి, వారిపైనిట్టి నిందారోపణల గావించుట ఎట్టి మర్యాదయో మీరే నిర్ణయించుకొనుదు. 80 ని త్వర్థములలో ఉద్యోగ శాఖలను భారతీయుల పరమొనర్చుటగూడ-త్వరితముగ నొనర్చుటయని పానుగల్లు రాజుగారికి దోచెను. యూరపియను ఉద్యోగులు ఎప్పుడసానుధూతిని గవ్వరుముల— ఈవిషయమును నేనంగీకరించను. అయినను నాదనకొర కావిషయము నిజమే ననుకొనుదు. అంతమాత్రమున నీదేశమున యూరపియను అధికారులుండవలెనని కొనుట స్వరాజ్యముకొనలేదని చెప్పుటకంటె భిన్నముగాదు. పానుగల్లు రాజుగారు అధికారమునందున్న కాలమున చాలమచ్చెప్పటగావించిరి. అయినను యూరపియను పరిపాలనకంటె సానుగల్లురాజుగారి పరిపాలన నేను పరించెను. యూరపియను ఉద్యోగుల సానమున భారతీయోద్యోగుల నియమించుట ప్రమాప్రాతినిధ్య మొనర్చుట గాదని నే నంగీకరించును. అది ప్రభుత్వనిర్మాణలోపము. తా నీదినమున పలికిన ప్రభాభివృద్ధి ప్రాతికూల్యములనుకాన్యములకు పానుగల్లురాజుగారు పశ్చాత్తాపపడు నని నమ్ముచును. ఇట్టివాక్యములు శాసనసభాగౌరవమునకు అవలగ్నములు. న్యాయ శాఖోద్యోగులు పక్షపాతముగ నెగ్గించిన నివర్తన మొక్కటి యొనను పానుగల్లు రాజుగారు గవ్వరుపజాలరు. ఏ న్యాయో

దొంగిలించిన నన్నికల వ్యవహారములందు జోక్యము గలిగించుకొని యున్నయెడల, ప్రధానమంత్రిగనున్న పానుగల్లు రాజాగారు వెంటనే గవర్నరునకు జరిగి అవిషయము తెలియించియుండవలసి డి. కాని అట్టిది జరిగినట్లు లేదు. దీనినిబట్టి చూచినయెడల పానుగల్లు రాజాగారి ఆరోపణకట్టి ఆధారమును లేదని స్పష్టపడ గలదు. పానుగల్లు రాజాగారి పక్షము ఓడిపోవుటకు, భారతదేశం లే కావలయు. ప్రజలు జన్మను పక్షమువారి మోసమును కనుగొనిరి. పారితి పడద్రోసిరి. ఎవ్వరును సర్వకాలమును ప్రజలందరి నీ మోసగించవలారు.

కె. మానవక్ నాయకు (కాంగ్రెసు) సభ్యులు బలపరచు చు, యూరప్షియ నుద్యోగల నిష్పత్తి పాతభావము నిజమైనది గాదని ఆక్షేపించిరి.

భానుగూరు (స్వ. కా.) ప్రతిపాదనపై మాటాడుచు, భారతీయ న్యాయోద్యోగల నిష్పత్తి పాతభావము నాక్షేపించుట కలదు. సామాన్యకార్యముని నుడిచిరి. నేను 18 వత్సరము లుగా న్యాయవాదవృత్తియందుంటిని. ఆకాలమున చాలమంది యూరప్షియ న్యాయాధికారులను, భారతీయోద్యోగల జూచితిని. అందు భారతీయోద్యోగలను గవర్నరుచే సానుభూతియు ప్రతిభయు అనుపమానముని చెప్పగలను. (వినుడు వినుడు, అను కేకలు)

ఈ సమయమున లెంపు ప్రతిపాదనను వోటునకు చెల్లు గా నీగిపోయెను. పిదప డిమాండు అంగీకరింపబడెను.

మంత్రుల వేతనములు

ప్రధానమంత్రియగు డాక్టరు సుబ్బారాయణగారు ప్రజాపక్ష శాఖల మంత్రుల ఖర్చులను నిమిష సెక్రటరేటునకును రూ. 4.32 నేల నొసగవలసినదని ప్రతిపాదించిరి.

మంత్రులయందు విశ్వాసరాహిత్యము

వి. మునుస్వామి నాయకుగారు (జ. చిత్రావతి) మంత్రులయందు విశ్వాసములేదని చెబుచును డిమాండునందు రూ. 100 ల తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు మంత్రులకు కాననసభాసభ్యులలో తగినంత బలము లేనందున అప్పసంఖ్యకులగు స్వ. కా. పక్షమువారు మంత్రులను నేర్పాటులేయుట అశాస్త్రీయమనియు నుడిచిరి.

కాంగ్రెసువారి తాటస్వము

మంత్రులు కార్యదర్శిజీతముగూర్చిన 12 వ డిమాండు సంపర్కమున మాపక్షమువారు ఏమి జేయదలచిరో నేను మాదు మాటలలో చెప్పవలసివెను. స్వరాజ్యమునంపాదించు ప్రజల యత్నముల కాలంకము గలిగించు నిరంకుశ శాధికారుల చర్యలన్నింటిని ఎదుర్కొని జాతీయభివృద్ధికరమగు యత్నముల బలపరచవలెనను కాంగ్రెసు ఆదేశమును మేముకొనసాగించుటకై యిక్కడికివచ్చితిమి. నిరంకుశాధికారులు తమబలము నభివృద్ధిజేసికొన తలపెట్టుచున్న ముగ్గుడ నెదుర్కొన వలసియున్నది. నులు పుగ కడలజాలని యీ నిరంకుశాధికారవ్యవస్థ ప్రస్తుత పరిపాలనా విధానమునందు మార్పుజేయదగ్గ భాగము యొక్క ప్రోద్బుత్తుములనే తనబలమధికము జేసికొనుచున్నది నియే దేశీయుల అభిప్రాయముని మాపక్షమువారిని ఆధీనంఖ్యకులగు నెన్నుకొనుటవలన రూపొందెను.

స్వరాజ్యసాధనయత్నములకు జప్తును పక్షమువారు ఆటంకము గలిగించిరనుట కెట్టిసందేహములేదు. కావున యీ తీర్మానమునకు మేము వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించవలయు. కాంగ్రెసుయొక్క యుద్దేశము నెరవేరుటకు యిప్పుడు మేము ఆనుమానముగ ఓటుజేసినను ప్రతిపాలముగ ఓటుజేసినను సహాయకరముగ నుండెను. కావున మేము ఓటు జేయనేజేయము.

ప్రస్తుత మంత్రులను ప్రతిపాలముగా మేము ఓటు జేయటము కష్టముగ నేయున్నాము. కాని అట్టిచర్య కాంగ్రెసు ఆదేశము నెరవేరుటకు తోడ్పడునని అనగా వ్యంగ్యప్రభుత్వ విధానముక్రింద యేపక్షపు మంత్రులను యేర్పాడుటకును వీలందినను నమృతముగలిగినప్పుడు అట్లుజేయుదుము.

డి. బి. కృష్ణమ నాయకుగారు (జ. మలబారు) మంత్రులనువారి పానములను తీవ్రముగ ఖండించుచు ఎక్కువ విధానమునుఖండించుచు కాననసభవారు, 100 ల తగ్గించిన పిమ్మట పారికను మంత్రులను ప్రతిపాలముగా ఆ శాస్త్రీయమనిరి. మంత్రుల పర్యటనము ఖండించిరి.

డాక్టరు సుబ్బారాయణగారు ప్రధానమంత్రి ప్రత్యక్ష తరమునుచు, ఒకపక్షమువారు తల్లిప్రముగమండినను తమనుబలపరచుచున్నట్లు తెలుపియు, తమ సభావిశ్వాసము ననుభవించుచు నేయుంటిమనియు, అట్టివిశ్వాసము ననుభవించుచున్నంత కాలము ప్రభుత్వమునందుంటిమనుట తమను హక్కుగలదనియు బల్ల ప్రార్థనముగ ప్రకటించిరి.

టి. సి. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు, ఎ. సి. పెట్టి, గొల్లపల్లిరాజా, మున్నుడు, సహజానందరావుగారు సామిష్ట అభిప్రాయముతో ప్రతిపాదన నెదిర్చిరి.

బి. రామచంద్రారెడ్డిగారు (నల్లూరు) స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రులనువారిచే కొనబడవలసిన నుడిచిరి.

సభవారంతట ఘోషములకు లేచిరి.

* * *

కాననసభవారీదినమున ఫలహారానంతరము తిరిగిసమావేశమైనపుడు స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడగు సామిష్టకటానలకెట్టిగారు రామచంద్రారెడ్డిగారు స్వరాజ్యపక్షమువారు కొనబడిరి అనినుడిచినవాక్యము నాక్షేపించిరి

రామచంద్రారెడ్డిగారు ప్రత్యక్ష తరమునకు డబ్బిచి స్వరాజ్యపక్షమువారిని కొనిరి తానుజేరింపలేదని సమాధానమొసగిరి

(సంప్రదించు చర్య తరువాత ప్రకటించబడును)

తీర్మానము వోడిపోవుట

మునుస్వామిగారి ప్రతిపాదనపై ఓటుతీసుకొనగా, అనుకూలము 12 గరు ప్రతిపాలము 5 ఓటులే ఓడిపోయెను. స్వరాజ్యపక్షములో 16 గరు తుమ్ములుగనుంచి తక్కినవారు సభలో లేరు

మంత్రుల జీతములు తగ్గించు ప్రతిపాదన

ఓడిపోవుట

మంత్రుల జీతములు రూ. 2000 గ నుండవలెనని మునుస్వామి నాయకుగారు వేరొక ప్రతిపాదన గావించిరి ప్రస్తుతమున్న మంత్రులందరికీ ప్రతిపాల పక్షమునందున్నపుడు మంత్రుల జీతములు తగ్గించవలెనని జెప్పించుచు ఇప్పుడు తమ అభిప్రాయమును అమలు జరుపెదనని నమృతమున్నాను అని జెప్పిరి ప్రధానమంత్రిగారు యీ సూచనగూడ విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానముగ గణించవలె జెప్పిరి తీర్మానము ఓటునకు చెల్లుగా 12 గరు అనుకూలము 5 ఓటులే ప్రతిపాలము 20, తల్లిప్రముగ నుండుటచే ఓడిపోయెను

పిమ్మట మంత్రులను గూర్చిన డిమాండు మొత్తము పూర్తిగ అంగీకరింపబడెను

* * *

కాననసభా ప్రశ్నోత్తరములు

ప్రాథమికవిద్యానివేదిక

రా. బి. ఎ. పి. పాత్రోగారు — 1923-24 సం. చెన్నరాజ్యమునందలి ప్రాథమికవిద్యావిధానముగూర్చి ప్రత్యేకోద్యోగియగు టి. ఇ. మాయుగారు రిపోర్టుబంపిరా? ఉ. — పంజీరి ప్ర. — రిపోర్టును కాననసభవారి కేరింగించెదరా? ఉ. — లేదు

రామన్ను రాజాగారు — రిపోర్టు ఏల ప్రకటించలేదు? ఉ. — సుబ్బారావు నాయకు — అది కావలెను సభ్యుల కొరకు మాత్రమే యుద్దేశింపబడిన రహస్యపు రిపోర్టు డి. బి. కృష్ణనాయకు — రిపోర్టు రహస్యమైనదిగా నుద్దేశింపబడినదా లేక పబ్లికగా గలదు గమనించుచున్నారా? ప్రధానమంత్రి — అది రహస్యమయినదో గానో నాకు తెలియదు కాని నేను రహస్యమయినదిగ గమనించుచున్నాను.

సత్యమూర్తిగారు — మాయుగారిని ప్రత్యేకోద్యోగిగ ఎవరు నియమించిరి? ఉ. — డి. బి. కృష్ణనాయకు — రహస్యముగ నుద్దేశింపబడినది నివేదికలకు రహస్యముగ దాదలచుచున్నా

ప్ర. మంత్రి — అట్లనిబంధన చేయియు లేదు సత్యమూర్తిగారు — ఈ రిపోర్టునే పాత్రోగారు మంత్రిగ నున్నపుడు రహస్యముగ నుంచిరా?

ప్ర. మంత్రి — నాకు తెలియదు ఎ. కె. తులసిరాముగారు — ఈ రిపోర్టు సామాన్యమయినదిగ 1925-26 సం. పరిపాలనా నివేదికయందు గమనింపబడలేదా?

ప్ర. మంత్రి — నాకు తెలియదు జిల్లావిద్యాశాఖోద్యోగుల సభ

స. ఎ. పి. పాత్రోగారు — 1923-24 సం. ఉపకుమండలమునందు జిల్లావిద్యా శాఖాధికారులు తదితరులు సభజేసి యుండిరా? అందు ప్రాథమికవిద్యావ్యాప్తి గూర్చి యేమి తీర్మానములు గావించబడినవి?

ఉ. — 1923 మె 26-27 తేదీలందు సభజరిగెను. తీర్మానముల ప్రకటించబడెను.

సత్యమూర్తిగారు — ఆ తీర్మానములు యెంతవరకు గతమంత్రిగారు అమలు జరిపిరి?

ప్ర. మంత్రి — 500 జనసంఖ్యగల గ్రామములన్నింటిలో ప్రాథమికవిద్యాలయములు స్థాపించవలెనను తీర్మానము అమలు జరిపిరి

సత్యమూర్తిగారు — ఆ తీర్మానా యెన్నివిద్యాలయములు స్థాపించబడినవి?

ఉ. — ఉన్నపాటున జెప్పజాలను.

పాత్రోగారు — 1925-26 సం. యీ రాజ్యమునందు

దు ప్రతి ప్రాథమికవిద్యా ప్రచార మేరితిగనున్నదో సర్వే జేయబడెనా? ఉ. — అవును.

సత్యమూర్తిగారు — దానిఫలితమేమి? ఉ. — ప్రాథమిక విద్యాచట్టమునకు సవరణ బిల్లును గూర్చి విచారించుచున్నాడు

మునిసిపాలిటీలు విద్యాశిస్తు

19 మునిసిపలు సంఘములు ఉచితనిర్వహణ ప్రాథమిక విద్యావిధానము ప్రవేశపెట్టినవి 1926 మార్చి 31 వ తేదీనరీతి 95 పానిక సంఘములు 25 మునిసిపాలిటీలు విద్యాశిస్తులు జేయుచుండెను అటుపిమ్మట 8 పానిక సంఘములు వేరొమునిసిపలు సంఘము శిస్తువసూలుజేయుటకు నిశ్చయించినవి. అనిపాత్రోగారిడిగిన వేరొక ప్రశ్నకు తరముగ చెలికెను

నిమ్మజాతీయసంఘములకు బ్రాహ్మణుల నిధులు

జి. ప్రేమయ్యగారు — 1 నిమ్మజాతీయ సహకార సంఘములకు సభ్యులైనవారైనను బ్రాహ్మణులను అధ్యక్షులుగను కార్యదర్శులుగను నియమించుచున్నారా? (2) వారిని వెంటనే తొలగింప యేర్పాటుజేసెదరా?

ఉ. — (1) లేదు అధ్యక్షులను కార్యదర్శులను సంఘసభ్యులు ఎన్నుకొందురు

కృష్ణ ఆనకట్ట వట్టరు

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు (1) కృష్ణ అనికట్టపై నిర్మించిన వట్టరుల పొడుగు వెడల్పు లెంత? ఉ. — 11 వట్టరులుగ 29 అడుగుల వెడల్పుగ ప్రతివట్టరు 10 అడుగులు పొడవు, 6 అడుగుల వెడల్పుగలదు.

ప్ర. — మొత్తము ఖరీదెంత? ఉ. — రూ. 80 లక్షలు

ప్ర. — నీరు యెంత ఎక్కువగ నిలువయ్యెను? ఉ. — ఇప్పుడప్పుడే జెప్పవలెను.

ప్ర. — గోదావరి అనకట్టపై గూడ అట్టివట్టరులు కట్టబడిచిరా? ఉ. — చిన్న ఇంజనీరుగారు ఆ విషయమై ఆలోచించుచున్నాడు

పోలవరం దీవి ప్రాజెక్టు

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు — ప్ర. — పోలవరం దీవి ప్రాజెక్టునకు ఎంత ఖర్చుగను? ఉ. — రూ. 1400 లక్షలు

ప్ర. — ఇందు యెంతవరకప్పుడే వెచ్చించబడెను ఉ. — 285 లక్షలవఱకు.

ప్ర. — పనియేప్పుడు పూర్తియగును? ఉ. — 1930-31 ఆరునరీతి ముగియును

ప్ర. — మొదటి రోవీండ్లలో ఎంతవరక సాగుజేయుటకు వీలందును? ఉ. — ప్రాజెక్టు ప్రారంభించిన 5 వ ఏటినుండి ఇరిగేషను ప్రారంభము కావచ్చును అనగా 1929-30 సం. నుండి 2000 ఎకరములు సాగుజేయవచ్చు పిమ్మట ప్రతియేడు యాదిగవరీతిగ హెక్టరులకు 4000, 6500, 8000, 9000 ఎకరములు.

గిన్నవరం మోటార్లులాంచి ప్రమాదము

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు — గత సంవత్సరంలో వాడెవరిద్దరు గిన్నవరం మోటార్లులాంచి మునిసిపాలిటీనుగూర్చి తూర్పుగోదావరి కలెక్టరుగారు రిపోర్టుజేసెదరా? ఉ. — అవును

ప్ర. — (1) ఈ మోటార్లులాంచి తడిసిగిన్నారా? ప్ర. — యాజీమల సంఖ్యనుగూర్చి యేమయిన నిబంధనలు గలవా?

(2) తేకున్నచో ఏమయిన నిబంధనలు తయారుజేయుదురా? ఉ. (1,2) రాజమండ్రికి జేర్చినంతే ధన శ్రేణ్యుల ఆనకట్టలనుగూర్చి కావలసిన నిబంధనలు అమలు జరుపుచున్నాడు నది అంతటిపై అమలుజరుపుటకు గూర్చి కలెక్టరుగారు సూచించిరి. ఆవిషయములు విచారించుచున్నాడు.

బల్లారిజిల్లా పరిశ్రమల ఋణములు

కె. అబ్దుల్ హై హామీగారు — ప్ర. — బల్లారిజిల్లానుండి పరిశ్రమల సహాయము ఋణముగ గోదావరి యెన్నిదరగాస్తులు వచ్చినవి? (2) ఎక్కడ దరఖాస్తులుపెరిగి, ఎందరి కిత్తుగ? ఉ. — తిరువెరులో ఎందునిమ్మి త్తము? ఉ. — పరిశ్రమలశాఖ డైరెక్టరుగారికి బల్లారిజిల్లానుండి యాదిగవరీ దరఖాస్తులు చేరినవి.

1 మత్యాల సీనప్ప రావన్నగారు, బల్లారి, అగ్ని పెట్టెల పరిశ్రమకై రూ. 20,000 కోరిరి. 2, ఇ. బహిమనేలు కంపెనీ, ఇస్లామియా ప్రత్తికంపెనీ లిమిటెడు ఆధోనీ, స్ట్రామెయిలురులు తమక ర్యాగరము పునస్సంస్థాపనగావించుటకు రూ. 40000 ఋణముకోరిరి. పరిశ్రమలశాఖవారికి దరఖాస్తు లంపబడును.

రంగూను, మార్చి 21 — గొల్లపల్లి సతీశ గవ్వెరుగారు తరము వ్రాయుచు ఆమెకు పాపిడే సందర్భమున వసూలుచేసిన 53 నేలపై చిల్లర మొత్తమునకు కృత్రిమ తేలుపును చందా లనిచ్చిన వారికిగూడ కృత్రిమ తేలిచ్చెను. 24వ తేదీన గొల్లపల్లి దంపతులు ఇంజాండునగు బోవురురు.

(ఆ. ప్రె)

నచిత్రమానవత్రిక.

ప్రతి చాంద్రమా సాది నిప్రచురింపబడును

ప్రతినందికయందును మూడునాగురంగుల చిత్రములు, ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును
చందా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0 విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

విడిపత్రికల నచిత్రముగ బుపుటకు వీలులేదు.

మాదిరిపత్రిక వలయువారు తపాలుబిళ్లలు పంపవలెను.

ఫాల్గుణమాస నచిత్ర - విషయానుక్రమణిక

కంకణము — భోగరాజు నారాయణమూర్తిగారు; భాషా సంప్రదాయములు — పరవస్తు వెంకటరామానుజస్వామిగారు; కర్ణ ప్రశంస — తుమ్మల సీతారామమూర్తిచౌదరిగారు; సూతనకవిత్వపద్ధతులు — గీతములు — తాడిమేటి వెంకటనత్యసూర్యప్రకాశరావుగారు

స్వర్గములో ఒకవిలాపము — జయంతి గంగన్నగారు; విరాటపర్వము — కావ్యము — నిడమర్తి సత్యనారాయణమూర్తిగారు; ఆత్మజ్ఞానము — కొప్పర్తి నారాయణమూర్తిగారు; ప్రసంగోచిత వేదవాక్యములు — పారసంది సర్వేశ్వరశాస్త్రిగారు; ప్రణయకథ — విద్వాన్ కోడలే శివ కామేశ్వరరావుగారు; శ్రీనాథ కవిరాజీయము — కవిరాజ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు; ఏక్షణముకేము, యెవ్వరూహించగలరు? — బామ్మకంటి సత్యనారాయణరావుగారు; ఆనందకందము — క్రొత్తపల్లి సూర్యరావుగారు; కవితాప్రపంచము — కె. అన్నమరాజశర్మగారు; అతిథి దేవుడు — శతావధాని వేటూరి శివధామశాస్త్రిగారు; వ్యాసుడు జనమేజయుని సంశయము తీర్చుట — మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రి గారు; విశ్వవిద్యాలయములు — ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము — మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్యగారు; ఊహాప్రపంచము — సామోత్కారము — చింతల పూడి శేషగిరిరావుగారు; అనంతప్రకృతిలో నానందకల్లోలము —

సిరుగూరి జయరావుగారు; జన్మభూమి — తురగా వేంకటరామయ్య గారు; ఆంధ్రమహాసామ్రాజ్యము — మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మగారు; అంచ — మిమ్మికంటి గురునాథకవిగారు; శాంతినికేతనము — గూడ కృష్ణమూర్తిగారు; ఉపలాలనము — మునిమాచేశ్వర సరసింహారావు గారు; మహమ్మదు సీతావాక్యములు — శ్రీమతి గుడిసేన నాగమణి దేవి గారు; స్మృతివైరాగ్యము — సూరిగుచ్చి కృష్ణమూర్తిగారు; ఆంధ్రా భ్యుదయము — శ్రీమతి రుక్మావాయిగారు; కలగూరగంప — ౧. విద్యుతి, ౨. భారతదేశమునందలి ఆదిమ (కాండ, జాతులు; ౩. భారతదేశము — చినాదేశము ౪. భారతదేశము — మోటారుకారులు, ౫. మోటార్ మోటారుకారులు; ౬. మోర్ గట్టవస్త్రీనివసులు; ౭. శ్రద్ధానందస్వామిహత్య; ౮. నార్తాపత్రికల విచరిత్యధానము ౯. చరఖామనోకోగమునకు మందు; ౧౦ మధురము చుట్టతి — అన్వేషిని; ౧౧. కెండు పూర్వపు బంగారునాణెములు; ౧౨ నూలు యిరువదిండ్ల కుండు గల చిలుక; ౧౩. చినాదేశపు వ్రాసినచిత్రపి, మధుసము — రాజామృతి ప్రెగడ భుజంగరావుగారు; చినాదేశపు జాతీయోద్యమము — జయంతి వెంకట కిరీటిరావు గారు; గ్రంథివిమర్శనము, గ్రంథిపరిచయము, గ్రంథ స్వీకారము, పత్రికాస్వీకారము; విషాదము — ఉమర్ అలీమా కవి గారు; సాభిప్రాయవిశేషములు.

చిత్రములు.

త్రివర్ణచిత్రములు — పుష్పావళయము; ఆచ్చర మచ్చెకంటి.

సాధారణ చిత్రములు — మహిళామండలి — (౧) డాక్టరు ముత్తలమ్మమ్మగారు; (౨) సి. కే. కానల్యాకన్యగారు;
(౩) శ్రీమతి పటనంధనమ్మగారు; (౪) మేరీరాణీ కళాశాలా విద్యార్థినులు; (౫) బాలికాభటులు, ఇతర చిత్రములును.

ప్రస్తుతము పోస్టలు రూల్సు 'ఏ' ప్రకారము రు. 0-3-0 లు రిజిష్టరు పోస్టుఖర్చు లధిక మగుచున్నవి. మీరే ముందుగ సొమ్ము మనోయార్దరు పంపిన యీ ఖర్చులు తగ్గును. వీ. పి. లు పంపినచో సొమ్ము ఆలస్యముగ చేరుటయు, పత్రిక నంపుట ఆలస్యమగుటయు సంభవించును

భారతి ప్రకటన రుసుము

6 మాసములకు పైన కంట్రాక్టువుచ్చుకొనిన	1 పుటకు రు 20	1 నెలకుమాత్రము	1 పుటకు రు 30
డిటూ	డిటూ	డిటూ	1/2 పుటకు ,, 15
డిటూ	డిటూ	డిటూ	1/4 పుటకు ,, 8
3	డిటూ	డిటూ	
డిటూ	డిటూ		
డిటూ	డిటూ		
డిటూ	డిటూ		
డిటూ	డిటూ		

రీడింగు మాటకుమధ్య 100-కి 25 చొప్పున అధికముగా చారి చేయబడును. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయును.

మేనేజరు, "భారతి" తపాలవెట్ట నెంబరు 212, మద్రాసు.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు

శ్రీమద్భారతము

ఇండియా మంత్రులగు బర్మెట్ హెడ్లు ప్రభుత్వము గాఢముగా గావించిన ప్రసంగము గాని మూలమునను కడపటి వాక్యమునందు తమకోర్కెను సూచించిరి. సహేతుకముగ బొందదగినది మాత్రమే యమగవలయునని ఇండియామంత్రిగారు భారతీయులను కోరుచున్నారు. దీనియర్థ మేమి? ఇప్పుడేదీనినది పనికొరచినదే! నిజ మాలోచించిన, భారత శాసనసభవారాడిగిన సేషనలో దీనిని మిక్కిలి సహేతుకమునది. దానిని భారతీయులకనినవాంఛ యని చెప్పవచ్చును. వివిధ పక్షములవారును దీని నామోదించి యుండిరి. ఇంతకు పూర్వము రెండుమాన్లు దీనిని బలపరచియుండిరి. ఈమధ్యగూడ కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన గ్రాంటును నిరాకరించుచు సేషనలో దీనిని ముందుకు మరయొకమారు వెల్లడిజేసియుండిరి. ఇట్టిచర్యనును ప్రతిపాదించినవారు స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు గాక రిస్సానీవు సహకారనాయకులగు జయశంకరులు. దీనిని జిన్నా లజపతిరాయి మూలములగు సహకారవాదులే బలపరచిరి. ఇంకను హిందూదేశాభిప్రాయమును తృప్తికొల్పుట పాలకులకు భావ్యమా? దేశనాయకులు కోరినకోర్కెలో నేది తమకు అనుకూలించినదో ఇండియామంత్రిగారు తెలిపిన బాగుండును. అప్పుడు ప్రజలు మరల నాలోచించ వలెగును. ఇంతవరకు సేషనలో దీనిని విషయమై ఇండియామంత్రిగారు తమయభిప్రాయము నిధిమిథిమని చెలువకొనుట కోచనీయము. ప్రజా ప్రతినిధి సభాత్రికముల నింతకన్న నెక్కుడుగ గౌరవించుట పాలకులధర్మము గాదా?

సేషనలో దీనిని ముందుగా యిట్లుండ, సహకారములందు ద్వంద్వప్రభుత్వమును తొలగింపవలయునని, అన్ని పక్షములవారును గోరుచునే యుండిరి. మద్దిమెను కమిటీవారియెదుట మంత్రులు పలువురినంగతిని చెలిపి, ద్వంద్వప్రభుత్వము ఆచరణసాధ్యము గాదని నుడివియుండిరి. మొన్నటిదినము, సత్యమూర్తిగారు ప్రతిపాదించిన రాష్ట్రీయ స్వరీపాలన తీర్మానమును, మనరాసు శాసనసభలో సన్నిపక్షముల వారును ఆమోదించి యుండిరి. నామినేషను సభ్యులుమాత్రము వోటును ప్రతికూలముగ నిచ్చినను, దీనిని మొదలగు గా. మార్గబ్యాంకుగారు, ప్రజాశయములపట్ల పొనుభూతి జూపిరి. తమయభిప్రాయమును చెలువపరచినపుడు, శాసనసభాత్రికమును బలపరచెదమని, పురు వాద్యముజేసిరి. అట్టితరీ, ప్రభుత్వసభ్యులలోగూడ భిన్నాభిప్రాయ ముండజాలదు. మంత్రుల కన్నీ శాఖలను బ్రాన్సుఫరు జేయుటకు,

రాయల్ కమిషను రాసక్కరలేదు. హిందూదేశాభిప్రాయములే ఆపని జేయవచ్చును. రాష్ట్రముల ఏకగ్రీవముగ కోర్కెను ఇండియామంత్రిగారు తలచెల్లించగూడదు? ఇది సహేతుకముగ కోర్కెగాదా? అన్ని పక్షములవారును కలసి తెలిపిన కోర్కె గాదా? ఇండియామంత్రిగారి దృష్టిలో, జన్మిస్తున్నవారినన్నను సహేతుకవాదు లింకొకరుండబోరు. సత్యమూర్తిగారు సూచించినటులు, వీరిని అధికారవర్గపు ప్రియతనయు లనవచ్చును. అట్టివారు సయితము, రాష్ట్రీయ స్వరీపాలనతీర్మానము నామోదించగ, ఇంకను ఎవరికోర్కెలు ఇండియా మంత్రిగారికి సమ్యక్ములో తెలియదు.

ప్రస్తుతపు ఇండియామంత్రి గారి కన్నను, హిందూదేశరాజప్రతినిధికన్నను ఎక్కుడు సానుభూతి గలవారు మరయొకరులేరని, బర్మెట్ హెడ్లు ప్రభుత్వము పలికిరి. “ప్రతానాం ఉత్తమంప్రతం” అను రీతిని, ఎవరు అధికారపక్షవియం దున్నపుడు వారినిగూర్చి అటులనే పలుకుట యాచారమయినది. రీడింగు ప్రభుత్వము పరిపాలించుచున్నపుడు, వారిని మించిన రాజప్రతినిధు లీ దేశమునకు రాలేదని చెప్పసాగిరి. ప్రస్తుతపు రాజప్రతినిధి యు ఇండియామంత్రియు గూడ సర్వోత్కృష్టులే యనుకొందము. వీరి కత్యంతసానుభూతి కలదని యంగీకరించుము. కాని ప్రయోజన మేమి? సానుభూతి కార్యరూపము దాల్పవలయుగద! క్రియారహితముగ సానుభూతి ప్రజల నుత్సాహవంతుల జేయజాలదు. ప్రజలపట్ల గాఢమగు సానుభూతి యున్నచో, రాజకీయ నిర్బంధితులను పెట్టనే విడుదల జేయవలయును. నిర్బంధ శాసనములను తొలగింపవలయును. సేషనలో దీనిని ముందుకు సఫలపరుపవలయును. సానుభూతి కిది నిజమగుపరీక్ష యగును. అందుకు మారుగ కేవల వాగ్ధుభవనవలన ప్రయోజన మేముండును? ప్రజల కిచ్చినయవకాశములను విడవ వలదని, బర్మెట్ హెడ్లు ప్రభుత్వము గోరుచున్నారు. ఆ యవకాశములెవ్వి? తమకోర్కెలను విడనాడి, అధికారుల యనుగ్రహమునకయి ప్రజలు వేదియుండవలయుననుచో, అందుకు వారు సమ్యగింపజాలరు. స్వరీపాలనావాంఛ ప్రజలహృదయములలో నిగూఢమైయున్నది. ప్రపంచమునందన్ని దేశములును స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచుండ, హిందూదేశము కనీస స్వేచ్ఛనయినను గోరుట సేరమగునా?

జన్మిస్తున్నవారితరపున ముచ్చటించుచు ఆసంభవముగ ప్రస్తుతవిధాన మంతరింపవలయునని ది.బి. కృష్ణకాయరుగారు గూడ సూచించిరి. ఇయ్యది ప్రజలను స్వరీపాలనమందు సుఖీతుల గావించుటకు బదులు బాధ్యత నడుగంటజేయుచున్నది. రిజర్వుడు సగము బ్రాన్సుఫర్లు సగము అనుమాటల కర్థములేదు. సగపాలుకయినను స్వాతంత్ర్యమున్న మేలే. కడపటిసగము నిర్వీర్యమై రిజర్వుడు సగముపై నాధారపడియున్నది. ప్రభుత్వమును రెండుగ విభాగించుట యసంభవము. హిందూదేశమునందు గావించిన విభాగము నిజముగ విభాగము గాదు. సర్వాధికారమును అధికారులహస్తగతమై యున్నది. మంత్రులకు గల అధికారము నామమాత్రము. దీనియందు స్వల్పపుమార్పుల గావించుటకు సయితము ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనలేదు. తుదకు

మద్దిమెను కమిటీ మెజారిటీ నిర్ణయనందలి సూచనల నయినను అమలులోకి దేలేదని సత్యమూర్తిగారు నిరూపించిరి. మెజారిటీ సూచనలసంగతి జెప్ప నక్కరలేదు. ఇండియా మంత్రి సయితము సంస్కరణ శాసనము సంతృప్తికరముగ లేదని యంగీకరించిరి. అట్టితరీ యోగ్యులగువారు వేరు మార్గ మవలంబింపవలయు నని ఇండియా మంత్రిగారు కోరుట ఎంతవిరుద్ధమో యూహించవచ్చును. సహకార సద్భావములను భారతీయ నాయకులిది వరకే జూపి యుండిరి. కోర్కె బంధుదాసుగారు ఇదివరకే గౌరవప్రదముగ సహకారమును వాంఛించి యుండిరి. మరెకొందరు ప్రముఖులు రిస్సానీవు సహకారమును కోరియుండిరి. వీరికోర్కెల కింతవరకును, ప్రభుత్వమువారు రనుకూలముగ జవాబిచ్చుక, దేశనాయకులను విందించిన సేమి ప్రయోజనము?

అధికారులు తమ అసహాయదృక్పథమును మానుకొని ప్రజల కోర్కెలను సఫలపరుచుటయవసరము. అట్టితరీప్రజలు సహకారమును సహజముగ నవలంబించెదరు. అందుకు మారు, సహకారము సహకారమని ఎలుగెత్తి చాటుటవలన లాభముండదు. ఇండియా మంత్రిగారు ఉక్కుచట్టపు సిద్ధాంతమును మరల ప్రతిపాదించుచున్నారు. బ్రిటీషు అధికారులను బునాదులుగనుంచుకొని స్వరీపాలనసాధమును నిర్మింపవలయునని వీరు కోరుచున్నటుల గనుపించును. లేనియెడల ఊరక బెధిరింపనేల? రేచిదినము, బ్రిటీషువారు లేచిపోవుచో హిందూదేశపు గతిపేమగు నని వీరు ప్రశ్నించుచున్నారు. ఈ ప్రశ్న కర్థము గనుపించదు. రేచిదినము బ్రిటీషువారు రెండుకులేచి పోయెదరు? భారతీయుల శ్రేయము కొరకు మాత్రమే వారి కిక్కడనున్నచో, ఎప్పుడు పట్టిన నప్పుడు లేచిపోయెదరేమో నని భయముండవచ్చును. ఇంగ్లండు ఇండియాల కలయికవలన, ఇండియాకన్నను ఇంగ్లండు కెక్కుడులాభము గలదనుటకు సందియములేదు. బ్రిటీషువారు పలువుర కిక్కడ సుఖముగ జీవనోపాధి గలదు. బ్రిటీషు వర్తకు లిక్కడ స్థిరజీవనము నేర్పరుచుకొని యున్నారు. బ్రిటీషు సర్వీసు ఉద్యోగులు ప్రపంచ మందెల్ల నెక్కుడుజీతముల గైకొనుచు, సుఖముగ కాలము గడుపుకొనుచున్నారు. బ్రిటీషు సైనికులు హిందూదేశపు ద్రవ్యము సమభవించుచున్నారు. రిజర్వు ఉద్యోగులు పెక్కుమందికి హిందూదేశమే ఆధారము. క్రిందయేల, హిందూదేశము లేకున్న, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమున కర్థమే లేదు. ఇంగ్లండు నానాటికి సంపదతో దులహుగనుండ, హిందూదేశము నానాటికి కృశించుచున్నది. ఇట్టిసందర్భములలో ఇంగ్లండు హిందూదేశమును పెట్టనే బుద్ధిపూర్వముగ విడనాడు నని తలంప నవకాశమే లేదు. స్వరీపాలనా ప్రదానాంతర మయినను, ఇంగ్లండుకు సంబంధించిన ఏర్పాటులను కొన్నింటిని గావించక మానరు. కాని అప్పుడు బ్రిటీషువారు ప్రజల కష్టసుఖములలో సమముగ పాల్గొనవలసివచ్చును. ఇండియామంత్రిగారి యూహను ముహూర్తకాల మంగీకరించి గను, బ్రిటీషు స్వాధీనవాదులు లేకుండ హిందూదేశము గడుపుకొనగలదు. బ్రిటీషు సైనికులు లేకుండ గూడ గడుపుకొనగలదు. బ్రిటీషు సైనికులు లేకుండ దేశము గడుపుకొనలేదనుచో, అందుకు ఉత్తర

వాడులు పాలకులే యగుదురు. భారతీయుల కింత కాలమునుండియు సైన్యమునందు శిక్షణ నొసగ కుండుట, పాలకుల లోకము దప్ప వేరుగాదు. హిందూమహమ్మదీయ విభేదముల గూర్చి గోరం తలు కొండలతలు నేయుట సులభమేగాని, స్వపరి పాలనానుభవమువలన ఇట్టి భేదములు వానియంత ట యవియే నమసిపోవును. దేశములో సాంఘిక భేద ము లన్నియు దొలగువరకు, స్వపరిపాలనము నొన గగూడదనుచో, అది యెన్నటికిని సిద్ధింపజాలదు. ఇండియా మంత్రిగారి ప్రసంగము జూచిన, ప్రజలే నహేతుకమగు కోర్కెల గోరుచున్నారనియు, అధికారులే లేనిపోని అభ్యంతరముల జూపుచున్నారనియు, ప్రజలు గ్రహింపగలరు.

హిందూమహమ్మదీయసమస్య

హిందూమహమ్మదీయ సమస్యను పరిష్కార ము జేయుటకు బలమగు యత్నములు జరుగు చున్నందులకు సంతసింపవచ్చును. స్వపరిపాలనాను భవమునకు సాంఘిక భేదములు ప్రబలాభ్యంతర ములు గాకబోయినను, స్వపరిపాలనమును సంపా దించుట కివి యాటంకముగ పరిణమించుచున్నవి. భారతీయు లేకముఖముగ కృషి నలుపుట కివి యడ్డగ నిలుచుచున్నవి. ఉక్కురక్షణచట్టపునంద ర్భమున మహమ్మదీయసభ్యులు ప్రసరించిన విధమే యందుకు ప్రబలనిదర్శనము. శ్రీనివాసయ్యంగారు పంపిన రాజీనామాచలగూర్చి మహమ్మదీయ ప్రము ఖులు యోచించిరనియు, కొన్ని పరతులకు లోబడి సామాన్య నియోజకవర్గములకు వారంగీకరించి రనియు నేటివార్తలు చెలుపుచున్నవి. సింధు ను బొంబాయినుండి విడదీసి ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ గావింపవలయు ననియు ఇతరరాష్ట్రములలో వలె పశ్చిమోత్తర రాష్ట్రమునందును బెలూచిస్థానము నందును సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టవలయు ననియు మహమ్మదీయలపరతులు చెలుపుచున్నవి. మహమ్మదీయ లభికసంఖ్యాకులుగ నున్న రాష్ట్ర ములలో హిందువుల కధికసాకార్యముల నొనగుటకు వారంగీకరించెదరు. కేంద్రశాసనసభలో మహమ్మ దీయ లభికప్రాతినిధ్యము గోరుచున్నటులమాత్రము గనుపించును. ఇట్టివివరములనుగూర్చి లెక్కయో చింపవచ్చును. మొత్తముమీద హిందువులకును మహమ్మదీయులకును శాసనసభలలో సామాన్య నియోజకవర్గము నేర్పరుచు విషయమై రాజీగుదురు నని యూహించుచున్నారు. పిమ్మట ఉద్యోగములు మున్నగు సమస్యలనుగూర్చి యోచించెదరట. ప్రస్తుతసమస్య విశేషముగ రాజకీయసమస్య యయి నను జనసామాన్యమునందు మతకలహముల నంకు రింప జేసె గావున రాజకీయేతర నాయకులును పాటుబడి ఉభయసంఘములపారిమధ్య భ్రాతృ ప్రేమను పెంపుజేసి సహనమును వివేకమును వ్యా పింపజేయుట యవసరము. తదర్థమై సఖ్యసంఘ మనుషేర నొకసంఘమును కలకత్తాలో స్థాపించు చున్నారని వినుట కెంతయు సంత సించెదము. ఈ యుద్వేగమును ప్రోత్సహింపరుచుపారిలో రిపింద్రనాథుడు, సింహ ప్రభువు, హాలాసా అబ్దుల్ కలాం అజద్, ధర్మపాల, హర్ ప్రసాద శాస్త్రి, జగదీశచంద్రబోసు, డాక్టరు దత్తా, బిషిశచంద్రపాలు, మున్నగు పారి శేర్లు గనుపించును. ఇట్టి ప్రముఖులు దీక్షతో పాటుబడి

చో, హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు మటు మాయము గాకమానవు. బ్రిటీషు అధికారులు హిందూ మహమ్మదీయ కలహములను స్వపరిపాలనాప్రదానమున కభ్యంతరముగ ప్రేరేపి చూపుట కవకాశ ముండదు.

జాతీయోత్సవములు

జాతీయోత్సవములు జనసామాన్యమును భక్తిపరవశుల గావించు నని చెప్పవచ్చును. ఆకారణముచేతనే వీనిని పునరుద్ధరింపవలయునని పలువురు గోరుచున్నారు. కాని నవచాగరికులు కొంద రిట్టి యుత్సవాదులవలన మూఢవిశ్వాసము పెంపొందును గాన వీనిని కొనసాగింపగూడదని తెలుపుట మామూలయైనది. ఇటీవల జరిగిన మైలాపూరు ఉత్సవము మానవులకును పరమేశ్వరునికిని మధ్య గల ఏకత్వమును స్ఫురణకు తెచ్చుచున్నదని మద్రాసు మెయిలుప్రతిక సూచించినది. పరమేశ్వరు నారాధించుట కన్నిసంఘములవారును సమానోత్సాహము జూపుట ఇందలి ముఖ్యవిశేషము. ఇటులే హిందూదేశమున మహమ్మదీయులు తమ యుత్సవములను, దేశీయక్రైస్తవులు తమయుత్సవ ములను జరుపుకొను చున్నారు. మెయిలుప్రతిక సూచించినటుల హిందూదేశమునందు జనసామాన్యము చైవభక్తిని పర్యవేక్షించు బాగుగ వెలి బుచ్చుచు ఉత్సాహము నింపుచుండురు. యూరపునందు గూడ మధ్యయుగములం దిట్టి యుత్సవములు జరిగెడివి. పూర్వ కవులు వీనిని వర్ణించుచుండెడివారు. కాలక్రమమున వీని యంత రించినవి. మరల వీనిని పునరుద్ధరించి పాశ్చాత్యదేశ ప్రజలలో భక్త్యుత్సాహములను పెంపుజేయుట యవసరమని, మెయిలుప్రతిక హెచ్చరించుచున్నది. ఇందుకు మార్గ మేమి? మెయిలు వాక్యముల నిట నుదహరించెదము.

“క్రైస్తవచర్చివారి కార్యము నెటుల నిర్వహింపగలరు? హిందూదేశ మీ విషయమున మార్గము జూపుచున్నది. పండుగలను ఊరేగింపు లను ఇంగ్లండునందు ప్రజలించును అభినూనించుచునే యున్నారు. అట్టితర, చర్చివారు చైవారాధనలో వీని కర్వస్థానము నేల యొసగ గూడదు? బైబిలునందలి కథలను ప్రదర్శించుటచే, పరమేశ్వరునికి వారి పుత్రులకును మధ్య గల అభేదమును గోచరింపజేయవచ్చును.”

హిందూజాతీయోత్సవముల వలన ప్రజలకు మేలుగలదని, విద్యార్థికులు గ్రహించి వాని నసలే వివనాడుటకు నూరుగ, వాని యవయోగమును విస్తరింపజేయుట వివేకము.

ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహకసభ్యులు

మద్రాసు ప్రభుత్వమండలి కార్యనిర్వాహక సభ్యుల సంఖ్యను నాల్గింటినుండి రెండింటికి తగ్గింప వలెనని, సత్యమూర్తిగారు తెచ్చిన తీర్మానము నంగీకరించి, మద్రాసు శాసనసభవారు ప్రశంసార్థముగ మెలగిరి. నల్లరు కార్యనిర్వాహకసభ్యులును, ముగ్గురు మంత్రులును జేయదగిన పని కనుపించు. ఇతియ గాక కార్యదర్శులు పలువురు గలరు. సంస్కరణములు ప్రజలకు మేలు నేయక పోయినను, పరిపాలనవ్యయమును మిగుల నతిశయింపజేసినని ఎల్ల రంగీకరించెదరు. మద్రాసు

ప్రభుత్వము ఇరువురు కార్యనిర్వాహక సభ్యులతో పనిజేసినకాలము గలదు. ప్రభుత్వసభ్యులసంఖ్య యధికమగుటచే పరిపాలనస్థానము విస్తరించె నని జెప్పవీలులేదు. పరిపాలనపుఖర్చు తగ్గవలెనని కోరెడి యీ దినములలో, ముందుగ కార్య నిర్వాహక ప్రభుత్వ సభ్యులసంఖ్యను తగ్గించుట యత్యవసరము.

విద్యుత్ సరకులు

రూపాయి మారకమును హెచ్చుజేయుటచే, విద్యుత్ సరకులు అధికముగ దిగుమతి యగుటకు మార్గమేర్పడు నని యూహింపబడెను. అందుకనుగుణముగ అమెరికా ఆక్రేలియానుండి, క్రెటియ, గోదుములును ఈమాను విశేషముగ దిగుమతి యగు నని, వార్తలు చెలుపుచున్నవి. నాల్గులక్షల శేల్ల అమెరికా దూది బొంబాయిలో దిగుమతి యగునట. ఇరువది నాల్గులక్షల టన్నుల గోదుములు దిగుమతి గానున్నవి. విద్యేములనుండి గోదుము యంతయధికముగ వివివర కెన్నడును దిగుమతిమై యుండలేదు. హిందూదేశమున కింకను ఎట్టిసప్తము గలుగ నన్నదో యూహించుట సులభము.

సైన్యపు డిమాండు

సైన్యపు డిమాండును భారతశాసనసభవారు నిరాకరించుట వితగాదని, న్యూఢ్లేట్సుమెనుప్రతిక గూడ భావించుచున్నది. స్కీను కమిటీ రిపోర్టు గూర్చి ఇండియామంత్రి హాసము వహించుట, యీ ప్రతిక కేమాత్రము భాగ్యముగ దోడలేదు. పార్లమెంటరీ సాప్రదాయముల ననుసరించుచో ఇండియామంత్రిగారి విషయమై వెంటనే చర్యదీసికొనవలసి యుండును. ఇక నయినను వారు కదలిక జూపెదరా?

మన్నిలం స్వరాజ్యవత్స

తాలూకాబోర్డు

పరశాలందు నేత

మాయవరము, మార్చి 20:—పాశాలందు నేత శేర్లు టై బోర్డువారు 1500 రూపాయల గ్రాంటు నిచ్చిరి. దాని లో 750 రూపాయలు ప్రభుత్వమువారి యవలెను.

బోర్డుభ కార్యక్రమ మంతయు తమిళవంశ జరుగవలె ననియు మహాత్మునకు స్వాగత మీయవలెననియు తీర్మానించిరి. (ప్రీ ప్రెసు)

చెవి కొరుకుట

చెప్పలజోడు పోవుటయే కారణము

కుంభకోణం మార్చి 20:—చెప్పలజోడు పోవుటవలె న విచ్చినతర్కమందు ముగ్గురు కానిస్టేబుల్లూ ఒకడు చెప్పల పోయినవానిచేవి కొరికి ముక్కును క్రింది పారవైచెను. ఉద్యోగులు విచారించు చున్నారు. (అ. ప్రె)

మశీదుముందర వాద్యములు

కే నా, మార్చి 19:—మశీదుముందర వాద్యములగూర్చి చాల ఆసక్తిపరిస్థితు లేర్పడినవి. కెందు ఊరేగింపులమీద పడి మహమ్మదీయ యువకులు వాటి నాటంకపరచిరి. (ప్రీ ప్రెసు)

దూప్రి, మార్చి 18:—పోలెను అనునాతడు పనివారి ప్రశంసనిభివేయించు ఒకనిని చీట్లు పెట్టినందులకు ఇరువురు పనివారి ప్రాతినిధ్య బడి కొట్టిరి. వారిపైకేసు చేయబడెను. మద్రాసులో నొకరు హాసెను లెన్నుతన్నెనని పిలుచు దావాచేసెను. ఆవిషయము మానేగరుకు తెలుపగా వాది తమను ఈవిధముగా చేసెననెను. (ప్రీ ప్రెసు)

మహానామ వార్తలు

రాకపోకలు:—కొల్లెంగోడు రాజాగారు కొల్లెంగోడుకును సర్ పి. యస్. శివస్వామి అయ్యగారు వెంకటాచలము శివవారంరాత్రి వెళ్లిరి. మేజరు మెహతాగారు గతరాత్రి ఎర్రావలకు వెళ్లిరి.

గో. యస్. యం. పాచ్చా సామెలగారు (ప్రేమకాన్యలు) నేటియుదయం దిల్లీనుండి వచ్చిరి. తే. కె. సైత్ పియ్యగారు (లాగింగు ఇంజనీరు) నేటిఉదయం కలకత్తా మొయలు దిరిరి.

శ్రీయత బలుసు సాంబమూర్తిగారి

వర్తమానము

మార్చి 21-24 ఢిల్లీ, 25 మొదలు ఏప్రిల్ 10-న తేది వరకు పంజాబ్ దేశము, 11-13 హరీద్వారం, 14 టుషీకుల, ఏప్రిల్ 15 తేదీమొదలు మే 31 తేదీవరకు బరీనారాయణ బ్రహ్మకపాలము వనైరాత్మములయం గుండెవరు. తిరిగి జూన్ నెలలో స్వగ్రామమునకు వచ్చెదరు.

మోడరన్ హిందూహోటల్-ఉద్యమంపైలము

వెంకటాచల, మైసూరులలో నెల నక్కిని వసతిగల భోజన గృహములు లేనికారణముచే వేసవిలో ఉద్యమంపైలమునకు పోవువారు చాలా యిక్కట్లను పాలనచున్నారు. ఇట్టి లోపమును పోగొట్టుటకై 1927 మార్చి 15 తేదీనుండియు ఉద్యమంపైలములోని గవర్న మెంటు గార్డెన్లలో మైసూరు మోడరన్ హోటలుయొక్క కాఫీ షాపును నిలబెట్టెను.

ఎలక్ట్రిక్ దీపములు పంకాయ గలవు. బ్రాహ్మణులచే వంటచేయబడును. సునకాకావరభోజనమే చేయబడును. అన్ని దేశముల దురులకును సరిపడనట్లు చేయబడును. అన్ని రైళ్లకును హోటలుయొక్క ఏజంట్లువచ్చి హోటలునకు దారిచూపించి తీసికొని వెళ్లెదరు. వసతి ప్రదేశము మిరమగా గలదు. కాన ముందుగా హోటలు అధికారులను ప్రాసెస్ చేయించు కొనవలెను. రోజు 1-కి రు 4 ల చొప్పున చార్జీలు.

మైసూరునుండి ఉద్యమంపైలమునకు మోటారుబస్సులు నడచుచున్నవి.

ఒక్క ప్రయాణమునకు రు 6-0 చార్జీ అగును. ప్రాప్తయిటరు తే. ఆర్. నరహరి రావుగారు తెల్లగ్రామ్ ఆశ్రమము—మోడరన్ ఉద్యమంపై.

మద్రాసులో మహాచిక్కు

అప్పుటప్పుట యీ నగరములో మహాచిక్కు అబలమృకన్వించుచున్నది. ముఖ్యంగా చూడె, చిత్రాద్రిపేట, ఎగ్మూరు, మీరాసాహెబుపేట వనైరాత్మకాలలో కన్వించుచున్నది. కనుక యీ నగరవాసులు టీకాలను చేయించుకోవలెను. టీకాలులేని పిల్లలకు వెంటనే వేయించవలెను. అదివరలో టీకాలున్నవారు తిరిగి వేయించుకొనుటచుంచిరి. ఇందువల్ల అమ్మవారు దగ్గరకురాదు. కార్పొరేషను వాక్చీనేటర్లు ఉచితముగా టీకాలువేసెదరు. కార్పొరేషను హెల్త్ ఆఫీసరు గారికి దరఖాస్తు చేసికొన్నయెడల గాని ఆయాడిబజన అధికారులకు భద్రాస్తుచేసిన యెడలగాని వాక్చీనేటర్లు ఇండ్లకు వచ్చి టీకాలు వేసెదరు. కళాశాలాధికారులు గాని పాఠశాలాధికారులు గాని ఘృష్ట అధికారులగాని తమయధికారము క్రిందనున్నవారికి టీకాలువేయించు ఉపయమై జాగ్రత్త తీసికొన గోరవలెను మన్నాడు.

ఎవరింటైనను మహాచిక్కు కన్వించినయెడల ఆయింటి యజమానిగాని ఆయింటి కాపురమున్న వారు గాని కార్పొరేషనుకు సదుపాయం పీయినంత త్వరలో వర్తమానము చేయవలెను. అట్లుచేయనియెడల కార్పొరేషను నిబంధనల ప్రకారము వారు ప్రాసెస్ చేయబడుదురు.

ఇండ్లలో మహాచిక్కు వచ్చినయెడల ఆయింటిని ఇంటిలోని దుస్తులను క్రిమి వోడు పరిశోధకమును క్రిమి సంహారక ద్రవ్యములతో కార్పొరేషనువారు కుడిచేసికోవిధముగా పుణ్యావాసనము చేయుటకు కార్పొరేషనువారు యేమియును దబ్బుతీసికొనరు. కార్పొరేషనుకు తెలియజేసిన యెడల వారేవచ్చి ఉచితముగా కుడిచేసి వెళ్లెదరు.

మహాచిక్కు తగిలినవారిని ఇండ్లలోనేయుంచి కాపాడుటకన్న ప్రత్యేక వైద్యశాలలయందు రోగులను ఉంచుటవల్ల ఎక్కువ ఖాళ్యములును ఎక్కువ వైద్యసహాయమును పొంద

ఏలూరు (స్వకీయవిలేఖరి)

దెబ్బలాట నాపుట

ఈ నెల 16 తారీఖున సాయంత్రము ఘనమర 6 గంటలకు ఏలూరు కృష్ణకాలన వంతెనవద్ద ఘనమర 200 మందిపాల్గొని మరణమునకు గురైన మృత్యువారిని సంగతికనుగొనగా, కాలవయొద్దనున్న పాకలలో నివసించుచున్న హాలీలుగయిరాలుచెండుపాట్లగా వారిలోవారికి కలహము న్నట్లున్నా ఈ చెండుపాట్లు దెబ్బలాటకు సిద్ధమగుచున్నారనియు తెలిసినది. ఈ సంతెనవద్ద మూగియున్న వారందరు సుత్తాకోటయ్యగారి ఘోషకీర్తనను పాటలవారనియు, వీరందరు వారియొద్దకు వెళ్లవలయునన్న మెట్టపల్లి సత్తియ్యనాయుడుగారి మేల్కొని నున్నవారి యొద్దముందరనుంచి వెళ్లవలసినకారణముచే, మెట్టపల్లి సత్తియ్యనాయుడుగారి తోటలోనున్న పాకలవాడికి, వీరికి పాట్ల అనియు, అందుచేత నాయుడుగారి తోటలోనివారు వీరిని కొట్టుటకు సిద్ధమగు నుండుటచేత వెళ్లుటకుంకి తమ పాట్ల బలమునిమిత్తం, తనసాధనసామగ్రినిమిత్తం ఇక్కడ కొవియుండి కర్రలు గయిరాలు జాగ్రత్త చేసికొనుచుండిరి. ఇది ఇట్లుండగా సత్తియ్యనాయుడుగారి తోటలోనివారు చాలమంది అదివరకే సిద్ధపడి యాగంపును కొట్టువలెనని రోడ్డుపై నకాచియుండిరి. చూచువారలను చాల భయముకలగజేసినది. ఈ వార్తలను పోలీసుస్టేషనుకు గొంపోబడెను. వెంటనే స్టేషనువారు ఆఫీసరుగారైన మహారాజా బి. వి. రంగంగారు కొందరి కాన్స్టేబులుతోనున్నా ఇద్దరుసబుబులెక్టర్లతోనున్నా ఈ స్థలమునకు వచ్చి పై రిస్క్ తీర్చి ములలోనున్నా సుపులో చొరబడి వారినందరిని సమాధానపరచి లోబరుచుకొని వారివారి యొద్దకు సుఖముగా తీసికొని వెళ్లెను. ఉభయపార్టీ నాయకులను పీచి సమాధానవాక్యములతో ఆల్లరి అచి మిక్కిలి నేర్పుతో ఆల్లరి శేకుండ శాంతి కలుగజేసెను. లేనియెడల ఎన్ని దెబ్బలు చెగిలి ఎన్ని ప్రాణములు మరణిపో తెలియదు.

ఈ ఉభయ పార్టీలలో చాలమంది తొగియుండి యెడలు తెలియని సమయమున ఈరంగంగారు నేర్పుతో వారిని శాంతి పరచుట చాల సంతోషము.

చిట్టచివరకు చెండు పాట్లలవారు ఈయారి కాపురమున ముర్రాత్రి సుత్తా రామయ్యగారిని మధ్యవర్తిగా ఏర్పరచుకొని తమ తగాదాలను ఘనముచేసికొనుటకు అంగీకరించిరి.

ఆశ్రమభాండగారముల

దేరము

గవర్నరుగారికి స్వాగత

తిరుకలికంఠం మార్చి 19:—గవర్నరుదంపతులు, పరివారమునేడిచ్చటి దేవాలయముల చూచుటకు ఆశ్రమ భాండగారము దేరముకును విచ్చేరిరి. తూర్పుగోపురమునకెదురు దిగి కుమారస్వామి మొదలియారుగారిచే స్వాగతంపబడెను. దేవునకు హారతినిచ్చుచుండ లలికించిరి. విజయ నగర సామ్రాట్టులచే చెక్కింపబడిన సాందర్యమున కాళ్ళరబడిరి. ఆమయ మంటపముచేరి తిరుచుల పిళ్ళి గారిచే స్వాగత మియబడిరి. స్వామికరుణానందాగారు స్వాగత పత్రము జదివరి. తరువాత గవర్నరుగారు ఆశ్రమప్రారంభోత్సవము జరిపిరి. తరువాత గవర్నరుగారు స్వామివారికి బంగారు పతకమును ఇచ్చి బహూకరించిరి. (అ. ప్రె.)

మద్రాసు పోర్టుట్రస్టు ఎన్నికలు

ఈ ఎన్నికలలో సదరన్ ఇండియా చేంబరు ఆఫ్ కామర్స్ తరపున ఎన్నుకొన బడుటకు చతుర్ముఖదాసు, గోవింద దాసుగారును, యం. బాలసుందరం నాయుడుగారును అభ్యర్థులుగా నిలిచిరి. కాని యం. బాలసుందరం నాయుడుగారు చతుర్ముఖదాసుగారికి పోటీగా నిలచుటకు యిష్టములేదని ఉత్తరమువ్రాసిరి. ఆ ఉత్తరమును చతుర్ముఖదాసుగారు బహిరంగముగా ప్రకటించి యున్నారు. కనుక చతుర్ముఖదాసుగారు క్క.రేయ్యమద్రాసు పోర్టుట్రస్టు సభ్యత్వమునకు అభ్యర్థులు.

రోమహరి

డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0; వి. పి. నహా 0-13-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన, రోమములు కెండు నిమిషములలో మొదలంట రాతిపొత్తును, దీనివలన చర్మము నలుపెక్కిదు, ముఖయొందదు, రోమములు రాతిపొత్తును, ఇట్లు భాంజుం డివో, మద్రాసు లెగ బాంబాయి

పడుపు వృత్తి నిర్మాలన చట్టము

మద్రాసులోని దుర్నితినవారక సంఘమువారు పడుపు కత్తెల బాహుళ్యవృత్తిని పడుపువృత్తికై ఆడపిల్లలను కొని విక్రయించు వ్యాపారమును మొదలంట నిర్మాలనము చేయవలెనని చాలా కృషి చేయుచున్నారు. ఇందు కొరకొకనాడయ కాసనము నేర్పరచుటకై యొక చిత్తు చట్టమును వీరు తయారు చేసిరి. ఈ చిత్తు చట్టమును మద్రాసు గవర్న మెంటు వారి న్యాయశాఖాసభ్యులు చూచి ఆమోదించిరి. పోలీసు కమాండరుహాడ ఆమోదించిరి. ఇంగ్లాండులోని క్రిమినలు తా అమెండుమెంటుచట్టమునే ఇదిచాలవరకుపోలియున్నది. స్త్రీయొక్క పడుపువృత్తిచే జీవించుపురుషునకును, తార్కుడుగాండ్రొక్క యాశిష్టావృత్తిప్రకారం ముక్కిగొముమీద దెబ్బలు విధింపబడినవి. ఈపనధివల్ల ఇంగ్లాండుదేశములో చాలా మంది ఫలితము కలిగినదట. వ్యభిచారమే వృత్తిగా కనబరచించేవారి వృత్తిని మాన్యుటకై అట్టివారిని నేరములనుగా భావించి అట్టివారి నాయొద్దలోనుండి తొలగించవలెను. అట్టివృత్తి నవలంబించు చున్నట్టివారిని నేరములుగా భావించి శిక్షించవలెను.

ఈ చట్టములో, ఇంకొకవిధమైన నేరమునకుగూడ శిక్ష విధింపబడినది. బహిరంగముగా విలులను పిలుచుచున్నవలకు కొరడాదెబ్బలును దీర్ఘకాలము కారాగృహవాసమును విధింపబడినవి.

ముఖ్యముగా మహానగరములలో అవివాహితులైనయువకుల నేకులు సిరావాసముగా కాపురములుండుటవల్ల వారిభోగే చ్చా సంతృప్తివలన జీవించేడి గణికాగణము నానాటికి వృద్ధిచెందుచున్నది. ఇందువల్ల యధిక సంఖ్యాకులగు పడుపువృత్తిలు కావలసివచ్చుచున్నారు. ఆ వృత్తితో తగినంతమంది ఆడపిల్లలు లేని కారణమున పిల్లననేకులు కొని తేబడుచున్నారు కాబట్టి యీ దుర్వ్యాపార నిర్మాలనమునకే యీ కాసన సంస్కరణ మావశ్యకమైనది. ఈచట్టమీసంవత్సరము ప్రవేశపెట్టబడవచ్చును

కొరవరలు సభ-మద్రాసు

గతకనివారంనాడు జరిగివున్న అన్నాపిల్లెపిల్లలో 200 కొరవరలు సనా వేళమైసభచేసిరి. వారి సంఘమును పెద్దవర్తకుడును అగు మునిస్వామిచెట్టిగారు అధ్యక్షత వహించిరి

కార్పొరేషను కార్మిక సంఘకార్యదర్శి అను యా. శ్రీరాములు నాయుడుగారు దంపనసించిరి. నేరముల జాతుల చట్టమును ఈ కొరవరలపై అమలుపరచుట అక్రమమని చెప్పిరి. వీరిలో చాలమంది సుమారు 20 సెల్ల రములనుండియు కార్పొరేషనులో పనిచేయుచున్నారు. వీరి నడవడిసక్రమముగానున్నట్లు మంచి యోగ్యతను సంపాదించియున్నారు. వీరిదివర కెన్నడును ఎట్టి నేరమును చేసియుండలేదు.

పిమ్మట సయ్యుడు అబ్దుల్లాగారు మాట్లాడిరి. వీరందరును గవర్న మెంటు కార్యాలయమున కార్పొరేషను ఆఫీసులో పనిచేయుటకు అర్హులై యుండి పనిచేయుట యే వీరు నేరములు చేయుజాతి కారని విశదమగుచున్నది. కాబట్టి వీరిపై నిట్టి కాసనమును అమలుపరచుట అక్రమమని చెప్పిరి. ఈ కొరవరలందరును త్రాగుడు పూర్తిగా మాని మన పదతులను విడనాడవలసినదిగా హెచ్చరించిరి. ఇట్టిత్రాగుడువల్ల నేరములు చేయుజాతి యగుటకు కారణమై యుండెననిచెప్పిరి.

అంతట అధ్యక్షులు లేచి యుపసన్నిచిరి. నేరములు చేయు జాతులకొరకు నియమింపబడిన చట్టము ఒకప్పుడైనను నేరములు చేసియుండనివారికి అన్వయించదని చెప్పిరి. అంతేగాక ఒకప్పుడు నేరములుచేసినవారుగూడ పోలీసు నిగహలో ఒకటి మొదలు రి 300 రములరకు ఉన్న తరువాత ఎట్టి నేరములను చేయనియెడల అట్టివారికిగూడ చట్టము అన్వయింపదు. కనుక అట్టివారినిగూడ నిగహలో ఉండనక్కరలేదు. నిరుపద్రవముగా జీవనముచేయుచున్న యీ కొరవరలపై పోలీసువారు అధికార ధూర్వహణము చేయుచున్నారు. వీరికి అర్హరాత్రి వేళ నిద్రాట లేకుండ చేయుచున్నారు.

ఈ మధ్య బండికండక్ అనుకార్పొరేషను పనిచానిని పోలీసువారు అన్యాయముగా ప్రాసిక్యూటు చేసిరి. కాని అది కొట్టివేయబడెను. కాబట్టి యీ చట్టమును దుర్వినియోగము చేసి తనిపోని అధికారము చలాయించుచున్నారు. ఏచోకి తేసులో నైనను నేరముడు దొరకనప్పుడు ఆనేరమునకు వీరినే అనుమానించి తిప్పలుపెట్టుచున్నారు. ఈ న్యాయశాసనముల జరుగుచున్న అన్యాయములను కేర్పొసిరి. కాబట్టి యీ కొరవరల పైనియపవాదమును బాపి వారియెడల నీన్యాయశాసనమును అమలు పరచవలదని గవర్న మెంటువారికిని పోలీసు కమిషనరుగారికి విజ్ఞాపనమొనరించిరి.

పిమ్మట మరీ యిద్ద కొరవరలులేచి తమ కష్టనిష్ఠిరములను ముగించిరి. సభ ముగిసెను.

నం. 6, 7 తంబు శెట్టిప్పి, జారిటవూ, ముదాను,

చీనాపరిస్థితులు

ఉత్తరదక్షిణ చీనానాయకుల

సంధి ప్రయత్నములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతల)

లండన్, మార్చి 20:—స్వాంగ్ పేషన్ 10 మైళ్ల పొడవుగ

నున్నది, జాతీయపక్ష వైఖరులు. ఇవల పోరాటముండ
దని తోచుచున్నది. తాత్కాలిక సంధి కై నా చేసుకొను చోయిం
గు చింతగానికి 'రాయబార'నెరి, ఎక్సరక్షకపంక్తిని గాపా
డవలనుకొనలేదు, స్వాంగ్ పేషన్ దీనిజూడ చాంగ్ క్సే
షేను, చాంగ్ పేషన్ పంక్తిని ఇదిగదక బహుళిక కుదిరెనను
చున్నారు. కుదిరెనను, నెమోకుమరీ పోవుచున్న 7 వేల స్వాంగ్
టంగ్ పైనికులు ప్రాంతీయములు కావలెననిరి. బ్రిటిషు సేనలు
లేవు, దూరముగనున్న బ్రిటిషు ఇంజనూ ఆక్రమించుకొనెదరు.
దక్షిణ చీనా పైనికులు నగరముగా పనికి బోయినవెంటనే యీ
బరువుకొనెదరు. ఉత్తరచీనా పైనికులు నీరినెనలను అడ్డు
కొనుటలేదు. ప్రాంతీయములు ముఖ్యము దారులను మూసివేసిరి.
అంతర్జాతీయ పైనికులులో నున్న మార్గములనుగూడ ఏని
మిషనులైన నా మూసివేయవచ్చును దీనికి నెలకల వేలకొలది
సాయుధ పైనికులు నిరాయుధులు గుంపులుగ కేరుచున్నారు. స
మైక్యుల న్యాయించుటలేదు.

పూర్వ, రాష్ట్ర పరిస్థితులు కమ్యూనిస్టుల హస్తాంత
మైనవి హ్యూంగ్ రాష్ట్ర తెలుపుచున్నది. పైనికవ్యవహారములు
గూడ వీరి చేతి నే నిడివించబడుచున్నట్లు. వీరికి బ్యూక్ సింగ్ చీ
గారి అండ ఎక్కువగానున్నది. ఇదేపుడు హ్యూంగ్ పటాల
మును నడుపుచున్నాడు. చివరకు షేక్ గారి కీనియందు వి
శ్వాసము లేనందున ఆనికి బ్యూక్ సింగ్ గారికి అతిదన్న సరిప
డదు. హ్యూంగ్ లో కార్మికయువప్రదము భారముగ నున్నది.
బ్రిటిషు ప్రతికూల పని చేయుచున్న చీనాపని పెద్దను, అమెరికా
ప్రతికూల పనిచేయుచున్న చీనా పని పెద్దను తక్షణము మను
ష్యులు సమైక్యముల జేయవలెననియు లేనిచో ఆతనిని
కాల్చి జంపెనమియు భయపెట్టుచున్నారు. సమైక్య తప్పక
గల్గవలెనని వేదెదలు. ఇట్టి పంక్తులతోనే చింగ్ కేషేనుగారు ఉ
త్తరచీనా పైనికులతో సంధి జేసికొనుటకు ప్రయత్నించుచు
ను. దీనివలన తన అధికారము అన్యధా మగ ఏర్పడుననియు, క
మ్యూనిస్టులను తోటి చేయవచ్చుననియు అనుకొనుచున్నాడు.

న్యాయాంగిక పతనము

రుగ్బి, మార్చి 18:—ఉత్తరచీనా సేనలకును, దక్షిణ సే
నలకు గొప్ప పోరాటము జరుగనున్నది. వ్యవహారముంతయు గో
లగానున్నది. నమ్మకగలవారు బహు అపురూపము. కాని
దాక్షిణాత్యము న్యాయాంగికను బట్టుకొనుటకు సేనలన్నిటిని కేం
డ్రీకరణము జేయుచున్నారు.

కాని స్వాంగ్ పేషన్ కార్మిక అల్లరు తెలుసున్నను,
నమ్మకగలవారు యుద్ధముచున్నారు.

స్వాంగ్ పేషన్ మునిసిపల్ థెయిరట్ అమెరికనువ్యక్తి
బ్రిటిషువారు రెవెన్యూను తమ చేతి నీర్పాటుల కెంతయు కొని
యాడిరి. త్వరలోనే క్యాంబు సేనలు న్యాయాంగికను బట్టుకొను
నట్లు. దీనితో క్యాంబులకు స్వాంగ్ పేషన్ ఉత్తరచీనానుగల్గు
వైశ్య వశమునను ఇదియే స్వాంగ్ పేషన్ ప్రాణాధారము.

జాతీయ పైనికులు స్వాంగ్ పేషన్ ప్రవేశించువరకు
స్వాంగ్ పేషన్ సమైక్యమునను. సమైక్య అంతయు రాజకీయ
సంబంధమైనది యూనియనువారే చెప్పుచున్నారు.

జాతీయవాదులలో చీక కద్రెననుచున్నారు. కాని
అతివాదులకే జయము గల్గిననుచున్నారు.

తమ నాయకుని సరిభవింతుకు క్యాంబు నైన్వాధి
కారులు బహుకొంగు రాయని సందియమునున్నది. ఇంకను
క్యాంబులు న్యాయాంగికను ముట్టించి భయపెట్టుచునే యు
న్నారు. తంతులు తెగిపోవుటచే గాని త్రోవలో అడ్డుకొను
టచేగాని స్వాంగ్ పేషన్ పంక్తులు తెలియుటలేదు. కాని ముఖ్య
పైనికులు దీనినెరు. న్యాయాంగిక క్యాంబుల చేజిక్కును.
ప్రతిపక్ష సేనాధిపతుల ఏర్పాటులే క్యాంబులు స్వాంగ్
పేషన్ రెండువిధముల ముట్టించుచున్నారు. 'న్యాయాంగిక'మీ
దనే గురియుంచి 'టెక్నిక్' సరస్వతీ పోవుచున్నారు. దక్షిణ
సేనలలో రాయబారములనుపై చాంగ్ పేషన్ చాంగ్ పేషన్ రాయ
బారములనుపై యాంగ్ పేషన్ యనుండి పోవనున్నారు.

న్యాయాంగిక వోల్టేజీ చేయుట చేతను బలాత్కారముగ
అనుబంధము చాంగ్ పేషన్ చాంగ్ పేషన్ పాలనము జనరంజకము
గలేదు.

పైనికులలో పరిపాలక పరిస్థితులు సగముగా ఏర్పడి
యభివృద్ధి గాంచుచున్నది. సరిహద్దు, ఆర్థిక విషయములుగూడ
సామాన్య సభలో స్పష్టముగ లేలినవి.

భిల్లివార్తలు

వివిధ రాజకీయకక్షలకు రాజీకుదుర్పు

ప్రయత్నములు

ఢిల్లీ, మార్చి 20:—వివిధ రాజకీయకక్షలు కలసి పనిచే
సినగాని లాభములేదని కేంద్రశాసనసభలయందలి కాంగ్రెసుప
క్ష పునర్భింపు 18 మంది స్వరాజ్యపక్షపు నాయకునికని కాం
గ్రెసు అగ్రతనకును అగ్రపంపిణీలు తెలియుచున్నది. గౌహతి
నిర్ణయముననుసరించి కేంద్రశాసనసభలయందు పనిజరుగవల
యుననియు, రాష్ట్రపునరిసి తుల ననుసరించి తగుకార్యక్రమము
ను నిర్ణయించుకొనుటకు రాష్ట్రీయశాసనసభాసభ్యులకు సంపూ
ర్ణ స్వాతంత్ర్యము (మంత్రిపదవుల సంగీకరించుటతోసహా) ఇవ్వ
వలయుననియు ఓరుకోరుచున్నారు. ఈనూతన ఆమోదింపబడిన
అన్ని రాజకీయకక్షలకలసి పనిచేయుటకు అవకాశ మేర్పడునని
తలచుచున్నారు.

భారత శాసనసభా సమావేశము ముగియులోపుగనే
ఈ విషయమై ఆలోచించుటకు యావద్భారత కాంగ్రెసు సంఘ
సమావేశము జరుపవలయునని అవ్వదారులు కోరుచున్నారు.

(అ. ప్రె. స్పెషల్)

కలకత్తా, మార్చి 19:—హిందూ ప్రభువు అఖిల భారత
విద్యార్థిమండల సంఘ సంఘమున కధ్యక్షులుగనుండుట కంగీ
కరించిరి. వారు కర్ణాటక కిట్టావ్రాసిరి. "తమ స్పీచును
ప్రయత్నింపవలసినదేయని చెప్పెదరు. ఇంతవరకు ప్రయ
త్నింపబడకుండుటయే యాశ్చర్యకరము. ప్రజల నిస్పృహయే
దీనికి గారణము. నేను అగ్రతనకుగానుండి తమ కేవలసహా
యము చేయగలిగిన అదియే నా పరమభాగ్య మని తలచును." సంఘమునందు సర్ పి సి. రాయ, కాశీబాబు మహారాజా
వారు, మిమెస్సింగ్ మహారాజావారు, రాజారి షేక్ ఖాన్ వారు,
కల్లు గిడ్డి గార్లున్నారు. బీహారు ఒరిస్సా మంత్రిగూడ సా
నుభూతి తెలిపెను.

(అ. ప్రె.)

మశీదుముందు వాద్యములు

63 హిందువుల అరెస్టు

బారీసాలు, మార్చి 20:—లహోటియా గ్రామవాండు
మశీదు ముందుగ వాద్యములతో పోవ ప్రయత్నించినందులకు
63 వ హమ్మడియులు అరెస్టు చేయబడిరి. బారీసాలు జైలు
లందున్న వారిని బెయిల్ పై విడుదలచేయు మనగా వారంగీ
కరింపలేదు. ఏ ప్రెలు రెండు వేదిన విచారింపబడును.

(అ. ప్రె.)

అలహాబాదు, మార్చి 20:—పయోనీరు పత్రికకు ఓండి
యానుండి వైవాకు పోయిన అయిదోపి యుల కుటుంబముల
నిండ్లాండుకు పంపవలసినదిగోరుడు ఇంగ్లాండునుండి హుక్ములు
జారీయెట్లు తెలిసినది.

బెంగళూరు, మార్చి 20:—కె. వట్టవనుగారు లండిను
రాబోవు కెలలో విద్యావిషయక మహాసభకు ప్రతినిధిగ బోవు
చున్నారు.

అహమదాబాదు, మార్చి 19:—పూనా సి. ఐ. డి
వారు నగిందాసు మగన్ వాగారిని అరెస్టు చేసిరి. మిల్లసాత్తు
అపహరించినందులకు అతనిని విచారింతురు.

మధుర, మార్చి 20:—శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామివిగ్రహము
తలపగిలిపగిలియుండుటచే చాలసంచలనము గలిగినది. అది రాతి
దిగాదనియు సున్నముతో చేయబడినదనియు చాలపాతదనియు
తెలియుచున్నది.

(అ. ప్రె.)

కూనూరు, మార్చి 20:—నిన్న వాఘాపూము కోటగిరి
యందు కైక్రి ప్రసాదేవాలయపు వార్షికోత్సవము మద్రాసు దివ్యపు
గారి గాధిపత్యమున జరిగినది. దేవాలయ ప్రాధాన్యమునుగూర్చి
యంద్రోక్షారీ మారు నవనాగ్నము నిచ్చిరి.

మాతృహత్య

హగినాను కేసు

బెంగళూరు, మార్చి 19:—నేడు మిగిలిన 5 గురుప్రాసి
క్యావను సాక్షులనిచారణయుముగిలినది. ముద్దాయి న్యాయాధి
కారికిట్లు తెలిపెను. "తుపాకియు, తోటాయు నాపై పైలోను
న్నవి. నేనొకసారి పిచ్చికుక్కనుచంపుటకు పశుపై ద్వారయ
మునకు పోతిని. అక్కడకు పోకమునుకే కుక్కచచ్చియుండెను.
తిరిగివచ్చునపు డొకపక్షికి గురిపెట్టితప్పితిని. ఆకాశిలోటాయే
వానిలో కలిసియున్నది. మంగళవారమునాటికి వాయిదావేయ
బడెను.

(అ. ప్రె.)

హరిద్వార గురుకులోత్సవము

మీరాబాయిగారు (నేడుకన్య)

ధ్వజారోహణమును జరుపుట

హరిద్వారమున గురుకులోత్సవ సందర్భమున భారత తం
తుకారక సంఘమునా కేంద్రవచన ఖిద్దరు ప్రదర్శనమున కం
గముగ ప్రదర్శనకాలావరణమున యీనెల 15 వతేది సాయం
కాలమున మహాత్ముని శిష్యురాలగు మీరాబాయిగారు శుద్ధఖిద్ద
రను గడిచి వచ్చెను. చాలమంది పాధువులను యితరులను గు
రుకులోత్సవార్థమును కుంభ మేళోత్సవము కొరకును హరిద్వార
మవచ్చియుండిరి గాన వారందరును నవటికి వచ్చియుండిరి.

జాతీయ మేళమువారు భారతజాతీయ గీతమును వా
యించిరి. మీరాబాయిగారికి పెక్కుమంది పుష్పమాలలను స
మర్పించిరి జాతీయ వలంబీరుదళమునేనాని మీరాబాయిగా
రిని ధ్వజారోహణ మొనరింపగోరెను. అంతట పుష్పమాలలలో
మునిగియుండిన మీరాబాయిగారు హిందీభాషలో గంభీరో
పన్యాసము నొసగెను. ప్రపంచమునందున్న అన్ని జాతీయవతా
కములకంటెనుగూడ భారతజాతీయవతాకమునం దధికముగ
సాంకేతికముకలదు. (హర్షము) హిందూకైక్రి ప్రస మహమ్మద్
యాదిమతములన్నియునందం దిమిడియున్నవి. రాట్టును ప్రపంచ
మునకు శాంతిసందేశము నొసగుచున్నది. ఈవతాకము మనజా
తీయతకు చిహ్న మగుట మాత్రమేగాక భారతదేశమునకు మన
ముచేయవలసిన సేవనుగూడ నదిమనకు జ్ఞాపకముచేయుచున్నది.
ఖిద్దరునుకట్టకపోయినను యితరమతములను ద్వేషించిననుగూడ
నీవతాకము ను గూర్చి మన ముష్మాంగులకుకన్నలమే యగుదుము
అనిమీరాబాయిగారు నుడివరి.

పిమ్మట మంగళవాద్యములు మ్రోగుచుండగను పుష్ప
వృష్టికురియుచుండగను మీరాబాయిగారు జాతీయవతాకము
నెగురవేసిరి. వలంబీరులగు యువకులు జాతీయగీతములను పాడిరి.
కాంగ్రెసుగురుకు ప్రధానాచార్యులగు ఆచార్యరామ దేవుగారు
రాట్టుమునుగూర్చి గంభీరోపన్యాసము నొసగిరి. పాట్టరీలపద్ధతి
నిరసించుచు శాస్త్రములలోనుండి చాలాశోకములనుగూడ చది
విరి.

పిమ్మట మీరాబాయి నేడుకన్యగారి చరిత్రను యిం
ద్రాగారు సంక్రమాముగా వివరించిరి. ఆమె సత్యాన్వేషణము
కొరకు చేసిన గొప్పత్యాగము నింద్రాగారు వివరించుచుండగా
నిరంతరము హర్షగ్యమును చెలరేకుండెను. మీరాబాయిగారి
నభినందించుచు చౌదరి రఘువీరవారాయణ సింగుగారుగూడ
నుపన్యసించిరి.

పొలాచీ మ్యునిసిపాలిటీ

మహాత్ముడు పొలాచీకి వచ్చినపుడు సన్మాన పత్రముల
ను సమర్పించవలె నను తీర్మానము మ్యునిసిపల్ సంఘసభలో
నామోదింపబడెను.

(శ్రీ ప్రెసు)

బొంబాయి మార్చి 21:—ఆర్యసమాజప్రచారకుడు ఉ
మెష్సింగుగారికి సంవత్సరముకనవరకమును నూరు రూపాయల
జరిమానాయువిధించిరి.

కలకత్తా, మార్చి 19:—నేటిదినము వంగరాష్ట్రీశాసన
సభలో పోలీసు డిమాండుపై చర్చజరిగెను. డిమాండుమొత్తము
తగ్గించుటకై మాడకోత లుపపాదించబడెను గాని ఒక్కటి
యు ఆమోదింపబడలేదు. పోలీసు డిమాండుపై చర్చ ముగియక
పూర్వమే సభ సోమవారమువరకు ఆవుదలచేయబడెను.

స్ట్రైటు, మార్చి 19:—మశీదుముందు వాద్యములతోనే
హోలీపండుగ శాంతముగ నడచినది. మహమ్మడియులు వాద్య
ముల సహించిరి.

కలకత్తా, మార్చి 19:—నేడు హిందూమిషను ఆఫీసులో
కెండు హైందవేరర కుటుంబములు ఒకబడిపంతులుఇరువురువిద్య
నేర్చిన స్త్రీలు ముగ్గురు బిడ్డలను హైందవులైరి. కలకత్తాలో
వారు గౌరవ కుటుంబీకుల సంబంధములు గలవారు.

కలకత్తా, మార్చి 19:—హోస్టల్ అనువారిఇల్లు సోదాచేసి
పోలీసువారు మందుగుండు సామానును ఒక విస్ఫోటకు రైఫి
లును పట్టుకొనిరి. హోస్టల్ గారిని జైలులునందుంచిరి.

డక్కా, మార్చి 18:—ప్రభుత్వ వైద్య పాఠశాలయందు
ఉన్నత తరగతి విద్యార్థి పొటాసియంపై నెక్కు తీసికొని ఆత్మ
హత్య చేసికొనెను. పరీక్షలో ఆతడు దొంగతనము చేయుచుండ
పట్టి వెడలగొట్టిరి.

శృంగార గ్రంథమాల.

వెలువడినది.

ప్రథమకుసుమము.

వెలువడినది.

సర్వాంగసుందరమయిన యిట్టి శృంగార ప్రబంధమితనర కాంక్షలు కనిపింప మెరుగరని ఘంటావధముగ చెప్పుచున్నాము.

శృంగార రాధామాధవం.

ఇందు రాధామాధవుల శృంగారలీలలు, రాధామాధవుల ప్రణమాను రాగము, రాధావిరహము, శుకసందేశము, రాధామాధవుల సంవాదము, సవతులసంభాషణములు, రాధరాగోక్తులు, మాధవుని మందలింపులు నిందు నెఱజూతనపు నేర్పుతో నిర్వహింపబడినవి. రాధికా సాంత్యసరచనకిది మేలుబంతి. అత్యద్భుతమగు రాధామాధవుల శృంగార చిత్రపటముతో సునర్హాక్షరములుగల కాలికొబ్బెండుతో ఇదర్పణముపెడచు ముచ్చటగూర్చు సచ్చుకూర్పుతో విరాజిల్లుచున్నది.

వెల పోస్టేజితో రు. 2-6-0

మేనేజరు, శృంగార గ్రంథమాల, పోస్టుబాక్సు 110, మద్రాసు.

మదరాసు రాజకీయములు

ఇండిపెండెంటు మంత్రి వర్గము కాంగ్రెసు పక్షము వారి ధర్మము

ఎక్స్ ప్రెస్ సమాచారమునందుకొత్త-దాని అర్థము

మరల మెన్ని నీలు జరుపుటకు రాష్ట్రమువారు సంసిద్ధులై యున్నారు

జార్జి జోసఫ్ గారు

మధుర, మార్చి 20:—సంపూర్ణ మధ్యపానవిధానమును అమలునందుచున్నవలయునని కోరుచు ఎక్స్ ప్రెస్ డిమాండ్ నందు పూరింపబడినకొత్త ఆమోదింపబడినది. తత్ఫలితముగ ఏర్పడిన పరిస్థితులనుసరించి ఆలోచింపవలెను. ఎక్స్ ప్రెస్ డిమాండు నందు కోత ఆమోదింపబడినకొత్త మంత్రివర్గమువారు తమఉద్యోగములకు రాజీనామా ఇచ్చియుండెదరని నమ్ముచున్నాను. గవర్నరుగారు ఈరాజీనామాను అంగీకరింపలేవనిపూడ నమ్ముచున్నాను. ఇట్టిపరిస్థితులలో ఉద్యోగములకు రాజీనామా ఇచ్చుట గౌరవముతో కూడిన పద్ధతినై చెప్పక తప్పదు. డిమాండు మొత్తము తగ్గింపబడిన మంత్రివర్గము రాజీనామా ఇచ్చుట ఆత్మగౌరవమును నూచించు పాంప్రదాయము. మద్రాసు మంత్రివర్గము వారు వేరు విధమున ప్రవర్తించి యుండును. రాష్ట్రపు పరిస్థితుల ననుసరించి గవర్నరుగారు రాజీనామాలను అంగీకరింపవలయుననిపూడ సరియగు పద్ధతయే యని చెప్పవలెను.

కాని ఈసందర్భమున ఒక హెచ్చరిక తెలుపవలసి యున్నది. చిన్నకోత ఆమోదింపబడుట ఒకవిషయము మరియు పెద్ద మొత్తములు తగ్గింపబడుట నేరువిషయము. ఒకచిన్న కోతను గవర్నరుగారు నిర్లక్ష్యమునవర్తనచేయును. కాని పెద్దదిగొప్ప మొత్తములు తగ్గింపబడిన రాజకీయపాంప్రదాయముల ననుసరించి గవర్నరుగారు చర్య తీసుకొనకతప్పదు. ఈపరిస్థితుల నన్నిటిని సత్రిగి అపొషమనకర్తృత్వ వా యు ప డ ను నామి ఖంకటాచలం శెట్టిగారు కడచిన గవర్నరుగారు కొత్తనిర్ణయ తీసిరి. రిజిస్ట్రేషను డిమాండును గొల్ల రంగ నాగ మొదటిగారు ప్రతిపాదించిరి. రిజిస్ట్రేషను చార్జీలు తగ్గిన మరల బడ్జెటునందు లోటు ఏర్పడునని ప్రభుత్వమువారు తేలిపిరి. ఈసందర్భపు బడ్జెటు

నందు నిలవ ఏర్పడుటచే రిజిస్ట్రేషను చార్జీలు తగ్గించవచ్చునని వెంకటాచలం శెట్టిగారు నూచించిరి. మంత్రిగారేమియు సమాధానము చెప్పజాలకపోయిరి. కాని వెంకటాచలం శెట్టిగారు తన ఉపహాసము నవసంహరించుకొన యత్నించిరి. జస్టిసుపక్షమునా రిందులకు అంగీకరింపలేదు. కడకు కాసనసభయందలి అధిక సంఖ్యాపక్ష అనుమతిపై వెంకటాచలం శెట్టిగారి కొత్త ఉపసంహరించుకొనబడెను.

వెంకటాచలం శెట్టిగారు అతనిపక్షమువారు ఈఉపహాసమును ఉపసంహరించుకొనకున్న మంత్రివర్గము మరల ఓడి పోయెడిది. అప్పుడు తప్పక మంత్రులు రాజీనామా ఇవ్వవలసి యుండెడిది. ఈసందర్భములలో వెంకటాచలం శెట్టిగారు చేసిన పని సమయోచితముగ నున్న నని నాఅభిప్రాయము.

కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రివర్గవలనగాని ప్రభుత్వమువారిన్ని ఇతర ఉద్యోగములనుగాని అంగీకరింపవలసియు ఇతరపక్షములవారు మంత్రివర్గముల నేర్పగుటనుకూడ ప్రతిఘటించవలయు ననియు, గౌహతి కాంగ్రెసునందు తీర్మానింపబడెను. కడచిన గవర్నరుగారు ముఖ్యముగారి. మంత్రివర్గము అంతమొంది యుండవచ్చును. కాని కాంగ్రెసుపక్షమువారు నేరుచిరుగ ప్రవర్తించిరి.

కర్తవ్యమేమి? మదరాసు రాజధానియందు ప్రత్యేక పరిస్థితుల ననుసరించి నామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు కడచిన గవర్నరుగారు నాటివలెనే కాంగ్రెసు నిర్ణయమునకు న్యతిరేకముగ ప్రవర్తించవలయునని కోరుచున్నాను. మంత్రివర్గము నోడగొట్టి తానే మంత్రివర్గము నేర్పగుట ఉచితము. కాని ఏకారాము చేతనైనను కాంగ్రెసువారు ఉద్యోగముల నంగీకరింప ఇష్టము లేకున్న కాంగ్రెసుపక్షమువారు ప్రస్తుతమున్న మంత్రులను బలవరమున రిజర్వ్ గుకాబుల నెవరించుచుండుట వారిధర్మము. ఈపద్ధతి క్రమమో కావో చెప్పజాలకు గాని న్యాయప్రభుత్వమును ఆ గౌరవముగైకొనియే ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానమును ప్రతిఘటించుటయగును.

కాంగ్రెసుపక్షమువారు నేరుచిరుగ ప్రవర్తించిన మరల ఎన్ని కలజరుగవలసిన అనిసరమేర్పడును. ప్రస్తుతి చున్న మంత్రివర్గము ఓడిపోయి, కాంగ్రెసువారు మంత్రిపదవులనంగీకరింపకున్న గవర్నరుగారు పానగలురాజుగారిని ఆహ్వానించి, మంత్రివర్గ మేర్పరుపవలయునని వారిని కోరెదరు. మరల ఎన్ని కలు జరుగవలయునని పానగలురాజుగారు కోరెదరు. ప్రస్తుతి చు నూతననిన్ని కలు జరుప రాష్ట్రమువారు సంసిద్ధులైయున్నా రు అనువిషయమును గమనించి పనిచేయవలెను. (ప్రే. వెన్)

ఆత్మ హత్య

తగులబడుచున్న భార్యను భర్త కీటికిలోనుండి పారవేయుట

అహమ్మదాబాదు, మార్చి 21:—నిన్న మధ్యాహ్నము జమ్నాదాసు సోతీలాలభాగ్య బాయిపట్టి బట్టలపై కిరసనా యలు పోషికాని అంటించుకొనెను. భర్తతోపారాజి అంటించుకొని నవ్వుటకు నిశ్చయించి ఇట్లుచేసెను. అంటుకొనిన భార్యను “ఇట్లుంటుకొనునను భయముచే కీటికిలోనుండి భర్త యొకెను పారవైచగా ఆసుపత్రి లింపొయిరి. ఉదయమున ఆమె మరణించెను. (ప్రే. వెన్.)

కొన్నూరు, మార్చి 19:—శ్రీ సక్లత్వాలాగారు ఉదయమున ఇక్కడకు వచ్చిరి. మహారాష్ట్ర సభాసభ్యులును కన్యానిష్ఠుల సంఘకార్యకర్తయు హజరుతు మోహినీగార్లు వారిని ఆనరించిరి. తరువాత సక్లత్వాలాగారు మిల్లుపనివాండ్లగుమలమాచి ఆయనోసయు లట్టిప్రదేశముల తమ కుక్కలపై నుంపరనిరి. బహిరంగసభలో మధ్యాహ్నము ముసన్దాసించి పురపాలకసంఘము వారి స్వాగతప్రత్య మందుకొందరు. రాత్రి డిల్లీ పోయెదరు. సోమవారం బాన్సిలోనుండి బొంబాయి వెళ్లెదరు. ఆ. (ప్రే.)

రంగూన, మార్చి 19:—బర్మాలంతాంగ ఉద్యోగ సభవారు బైల్డుగారికి సాగవంకచ్చిరి. ఒకనెండి సిగరెట్టు పెట్టె యు, పుస్తకముల పెట్టుకొనుట కుపయోగించు నుడికేయు వారి కిచ్చి బహూకరించిరి. కొన్నింటి ఉద్యోగసంఘమువారు కాసనసభాచర్యల బొంబుదేయించి వారికి బహూకరించిచ్చిరి.

బొంబాయి, మార్చి 19:—రాయల్ కమిషను వారు బొంబాయి 24 వ తేదీన వచ్చెదరు.

బొంబాయి, మార్చి 19:—సంజెపు సుప్రముగల అరెస్టి యును జియిడెన్ లిన్ కాలెగ్ గారు నేను కోర్టునకు తీసుకొనిరా బడిరి. పంజెపు గుమ్రు నోకదానిని ఈతడు చంపెనట. గుమ్రు పువాను జెయిడెన్ దానిని సంపుటంబు చూచి వానిని తరిమెనట.

మత వైషమ్యములు అంతమొందు సూచనలు

హిందువులకు మహమ్మదీయులకు రాజీ కుదురుట

సంయుక్త నియోజకవర్గములను మహమ్మదీయులు అంగీకరించుట

సాంఘిక సంఘర్షణ మంతమొందింప ఒకసంఘ మేచ్ఛుట

ఢిల్లీ, మార్చి 20:— ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్య మవసరమాకాదా అను విషయమై చర్చ సలుపుటకు దాదాపు 30 నుండి మహమ్మదీయ నాయకులు జైల్లము హోటలునందు సేటిదినము సమావేశమైరి. జిన్నాగారు, మహమ్మదాబాదు మహారాజగారు, సర్ మహమ్మదు హసీగారు, సర్ అబ్దులు కయాముగారు, డాక్టరు అన్నారి, ముఫ్తలన మహమ్మదాలిగారు, హాజిజనఖరు ఆ ఖానుగారు, ముఫ్తలనావ మహమ్మదుయామాబు గారు, జమ్మాహసీదు ఇమాముగారు మరికొందరు ప్రముఖులు సభకు సన్నియుండిరి.

జిన్నాగారు అధ్యక్షుని పదవిని. ప్రస్తుతమున్న హిందూ మహమ్మదీయ ఒడంబడికను సవరించువిషయమై కాంగ్రెసు అధ్యక్షులకు శ్రీ సు శ్రీనివాసఅయ్యంగారు గావించిన సూచనలపై చర్చ జరిగెను. ప్రత్యేక సాంఘిక నియోజకవర్గముల సంతమొందించి సంయుక్త నియోజకవర్గము లేర్పడవలయుననట శ్రీనివాసఅయ్యంగారి సూచనల సారాంశముగ నుండెను. చర్చ సందర్భమున మహమ్మదీయ నాయకులు వ్యక్తి అభిప్రాయములను ప్రకటించిరి. ఇటీవల వై.కె.ఎస్.ఎస్.ఎస్.ఎస్. సభలో సర్ శంకరను గారి తీర్మానముపై జరిగిన చర్చ అధికముగ ప్రస్తావనకు లేబడెను.

సంయుక్త నియోజకవర్గములు ఆమోదింపబడుట

దీర్ఘమర్ చర్చ జరిగిన పిమ్మట కొన్నివరతులపై సంయుక్త నియోజకవర్గములను అంగీకరింపవచ్చునని సభవారు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించుకొనిరి. సింఘును బొంబాయి రాష్ట్రమునండి విడదీసి ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ నేర్పరుపవలయుననియు, సరిహద్దురాష్ట్రములందు సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టవలయుననియు సభవారు కోరిరి. ఈరెండు వరతులను హిందువులు అంగీకరించిన అన్ని రాష్ట్రములందు సంయుక్త నియోజకవర్గముల నేర్పరుప విషయమై మహమ్మదీయులు అంగీకరించెదరు. హిందువులు అధికసంఖ్యాకులుగ నున్న రాష్ట్రములలో మహమ్మదీయుల కివ్వబడు హక్కులను, మహమ్మదీయులు అధిక సంఖ్యాకులుగ నున్న (బెంగాలు, పంజాబు, సరిహద్దు) రాష్ట్రములందు హిందువుల కొనగవలయునని తీర్మానింపబడెను. పంజాబునందును బెంగాలునందును రెండుసంఘముల జనసంఖ్య ననుసరించి ప్రాతినిధ్యము నిర్ణయింపబడవలెను. శీలద్రాక్షాన సభకు కూడ సంయుక్త నియోజకవర్గములే యుండువచ్చును గాని మూడవవంతు స్థానములను మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకింపవలెను. ఈవరతులను సభవారు సూచించిరి.

దేశమునందలి వివిధమహమ్మదీయ ప్రతిష్ఠాపనలు ఈ వరతులను అంగీకరింపవలసియున్నది. ఈసూచనలు రెండు సంఘములవారు తప్పక అంగీకరించెదరని పలువురు నమ్ముచున్నారు.

ఈసమావేశమునందే ఉద్యోగముల విషయము గురించియు, మత సాంఘికసాంప్రదాయములకు సంబంధించిన డిల్లల విషయమై శాసనసభ్యులవలంబింపవలసిన విధానము గురించియు చర్చ జరిగెను గాని ఎట్టితీర్మానము గావించబడలేదు.

(ఆ. ప్రె.)

సాంఘిక సంఘర్షణ

మంతమొందించుట

కలకత్తాలో ఒక సంఘమేర్పడుట

కలకత్తా, మార్చి 20:— దేశమునందు వ్యాపించున్న సాంఘికవర్గ వైషమ్యములను అంతమొందించుటకై కలకత్తాలో 'మిత్రసంఘము' స్థాపించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఈసాంఘిక విభేదములు జాతీయతాభివృద్ధికి ఆటంకముగ నున్నవి. రివేలరవాణ్ టాగూరు, సిన్హాప్రభృతు, ముఫ్తలన అబ్దులు ఖాన్ అబదు, ంవతెండు జార్జి హు వెల్లు, రెవరెండు

బిష్పవాలు, అంగారక ధర్మసాల, మహామహాపాఠశాల, హరిప్రసాదశాస్త్రి, సర్ జగదీశచంద్ర బోసు, సర్ ఆర్. యాన్. ముక్తి, యస్. కుదాబస్సు, మయూరభంజ మహారాజి, ప్రాఫసర్ యదునాథ సర్కారు, యస్. కె. దత్త, ప్రాఫ సర్ యస్. రాధాకృష్ణను, బిషివ చంద్రపాలు, రామానంద చటర్జీ, హరేంద్రనాథదత్తు, ముఫ్తలనావ హుసేను, ప్రాఫసరు భంవార్కరు, పండిత సీతానాథ తత్వభాషను, సత్యానందబోసు, డాక్టరు మైత్ర మున్నగు ప్రముఖుల సంతకములపై ఈక్రింది ప్రకటనము గావించబడినది:—

“దేశమున సాంఘికవర్గ వైషమ్యములు తీవ్రరూపము దాల్చుచున్నవి. జాతీయతాభివృద్ధికిని దేశసౌభాగ్యాభివృద్ధికిని ఆటంకకరముగ నున్నవి. అన్ని మతముల ఎడల గౌరవము, మానవసేవ, మైత్ర్య ప్రజలయందు వ్యాపించినగాని విపరీత పరిస్థితులు అంతమొందవు. ఈక్షేత్రముతో మిత్రసంఘము స్థాపింపబడుచున్నది అన్ని మతములవారు ఈక్షేత్రము విజయమునకు తోడ్పడి, సాంఘిక సంఘర్షణను సంతమొందించి మానవసౌభాగ్యాభివృద్ధిని సాధించుటకు చేయవలయునని కోరుచున్నాము”

మిత్రసంఘపు ప్రారంభసమావేశము 22 వ తేది మంగళవారము జరుగును (ఆ. ప్రె. స్పెషలు)

కార్మిక సమావేశము

సర్వతాలూకారి యుద్దేశము

కాన్పూరు, మార్చి 19—ఉదయమున సర్వతాలూకారు ఢిల్లీనుండివచ్చి రాత్రి 10 గి వెళ్లిరి మూడునాలుగుగంటలు కార్మికుల ఇంట్ల మాచి కార్మికపరిషత్తుల గ్రహించిరి. వారిభోజన వసతులనుగూర్చి తెలిసికొనిరి.

వార్డుల సభా కార్యదర్శి యాధిపత్యమున జరిగినమహా కార్మిక సభయందు సర్వతాలూకారు పాల్గొనిరి. సేను 5వేల మైళ్లనుండి కార్మికుల కష్టగతుల తెలిసికొనుటకునా దేశమందు పంపిపరిషత్తులు చేపూరు మాగ్గుల నాలోచించుటకు భారతీయుడుగ వచ్చియున్నాను. సేను మీకు తెలియకున్నను మీ వృత్తి యందు మీకు సో దరులైన రహ్మా ఇంగ్లాండు కార్మికులు మీ కంపిన సం దేశమున “భారతదేశమందలి కార్మికులందరును ఐకమత్యము నంది బలవత్తమైన కార్మికసంఘముగా నేర్పడవలెను.”

ఇంగ్లాండు అమెరికాలలోను ఇతరపాశ్చాత్యదేశములందు కార్మికపరిషత్తులకు తెలిపి వాటితో సరిపోల్చగా భారతపరిషత్తులు భయంకరములగు. పనిజేయించుకొనువారు ఎక్కువ ధార్యులలి చెప్పరాదు కాని కార్మికులు చాల కట్టుబట్టు ములను లోకై చక్కని సంఘర్షణముగలవారు గావున యజమానులు కార్మికులపట్ల వివరలనుపెంచుటయి. యజమానులు అన్ని దేశములందును కార్మికుల కొల్లకొట్టువారే. వారియపా యములనుండి గక్షించుకొనుట కొకేమార్గముగ లదు. అదియే సంఘనిర్మాము. నిర్మాణాంతరము గాని వారికి తెలియదు. యజమానుల వంగల శక్తి యదియొక్కటే.

రాజకీయ నాయకులు కార్మికసంఘ నిర్మాము లేనిది లేనిది జాతికి శక్తి గ్రహింపవలెను. దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము రాజాలదు.

కార్మికు లందరును వార్డుల సభలో సభ్యులు గా వలె ననిరి

పురపాలక సంఘమువారు సర్వతాలూకారికి సాయంకాలము స్వాగతమిచ్చిరి. (శ్రీ ప్రెసు)

కర్నూలు మార్చి 19—కర్నూలు పురపాలకసంఘము వారు నిన్న ఆంధ్రాసుగారికిని హబిబుల్లా రాయబారమువారి కి కృతజ్ఞత తెలుపుచు ఈ రాజీ ఉండవలసినంత తృప్తికరముగ లేదనిరి ప్రభుత్వమువారిని అనధికారి నే ఏజెంటుగా నియమింప వలసినదని కోరిరి.

హిర్వరమాధిలో మార్చి 18—రాత్రి 8-35 సేములకు రైల్వే డికోని ఇంజను 11 బండ్లు పట్టాలు తప్పి ముక్కముక్కలయ్యెను. రైను కడ్డముగ పడినందునలన రేపు సాయం త్రమునుండి రైల్వే యథాప్రకారముగ నడువగలవు. (ఆ. ప్రె.)

భారతీయుల జంతువులవలె ప్రదర్శించుట

ఇప్పుడు మూడుకంపెనీల కిదియే వృత్తి

బొంబాయి మార్చి 21:— బొంబాయి క్రాని కిలు పత్రిక నేడు మువ్వలను ప్రదర్శింపబడిన భారతీయుల జూచినవారు వ్రాసినవ్యాసమును ప్రకటించినది.

ఇదివరలో ఈప్రదర్శనమును పూనికొనినవా డొక్కడే-శార్జి హాగ్నాబి ఇప్పు డీ పనిని మరియొకపురు చేయుచు న్నారు. హాంబర్గ్ వైల్లింగ్ జంతుప్రదర్శనవనమున కారల్ ష్టెగెన్బాచ్ వారును, బెర్లిను సర్కిసువ రును ప్రదర్శించుచు న్నారు. చినుకొడ్డలలో జర్మనుల హాస్యముకొరకును భారతీయుల ప్రదర్శించుచున్నారు. వారికి వృత్తితము ఆహారము విని న చాల భయంకరముగనండును. కార్యక్రమమందు ఆశ్చర్యమును గలుగజేయుటకు బర్మనుల ప్రదర్శింతురు. (శ్రీ ప్రెసు)

తండ్రి తొమ్మిదేండ్లు కనుపడకుండుట

కూతురు ఆస్తికై దావా చేయుట

మధుర, మార్చి 18—పార్వతీయమ్మమ్మనామె తండ్రి తొమ్మిదేండ్లునుండి కానరాకుండుటచేత తా నొక్కతయే కుమారియగుటచేతను హిందూశాస్త్రప్రకారము తండ్రి మరణించినట్లు పరిగణించి ఆస్తి తనకిమ్మరిదావాచేసెను. దీనికోటి వారసులు పార్వతీయ్య సవతీనాయనమ్మయు పార్వతీయ్యతండ్రికి వరుసతమ్ముడగు కస్తూరి నెంకటాచలపతి అయ్యరును ప్రతివాదులు దావా జరుగుమండగ ప్రతివాదు లొకనిని పట్టుకొని అతడు కస్తూరిరామనాథయ్యని తెలుపనిధులుగనున్నటుల తెలిసికొని పార్వతీయ్య తక్షణము అతని తెప్పించి విచారింపవలసినదిగ పిటిషను చేసెను. 16 వ తేదీవ రామనాథయ్యరు లేబడెను. అతనికి మహారాష్ట్రము తప్ప దక్షిణ భాష లేవియు రావనికేలెను. అతడు మహారాష్ట్రమున ప్రమాణము చేసెను. వాగ్దానమును మహారాష్ట్రమున చెప్పిమహారాష్ట్రముననే సంతకము చేసెను. తనకు కూతురుగాని కుమార్తెలుగానిలేరనియు వాది తనకూతురుగాదనియు తెలిపెను. ఆ తనిసేరు రామాలాలు. భారత్ శ్రీవాణి శంభాజీల కుటుంబములవాడిని తెలిపెను. తాను రామేశ్వరము యాత్రకై పోవుచుండ ప్రతివాది కలిసికొనెనని తెలిపెను కేసు 6 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. (శ్రీ ప్రెసు.)

ఆప్తనిస్థానమున కితరరాజ్యములపై నానలేదు

బారన్ కారల్ గెబ్బెల్ గారి అభిప్రాయములు

బొంబాయి మార్చి 21—మూడేండ్లు ఆప్తను ప్రభుత్వమున పనిచేసిన బారన్ కారల్ గెబ్బెల్ గారు ఆప్తనిస్థానమున కితర రాజ్యములపై నానలేదు. ఈ దేశము లోస్విట్జర్లాండు వంటిది. అని తెలిపిరి. (శ్రీ ప్రెసు.)

పు నా మార్చి 18—ఇస్లాము నేనకుల సంఘము దిన దినాభివృద్ధియగుచున్నది. ఒక ప్రాథమిక పాఠశాలను స్థాపించిరి. దానిలో 33 బాలికలును 28 బాలురును చదువుచున్నారు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారిొక పత్రిక ప్రచురింప తీర్మానించిరి. (శ్రీ ప్రెసు)

హైదరాబాదు మార్చి 18—నైజాము సైనికశాఖయందు మొత్తము 20 వేల సైన్యము గలదు. అందు రిక్యూల్స్ 7112, ఇన్ ఫ్యుల్స్ 12,586 మంది యున్నారు. ఈ సాలునకు ఖర్చు 6079910 రూపాయలు. సైనిక కళాశాలను తెరచుటకు నైజాముగా రనుజ్జ నొసగిరి. ప్రభుసంతానమునకు ప్రత్యేకదళ మేర్పాటు చేసిరి. (శ్రీ ప్రెసు.)

ఇంధూరు మార్చి 21:— ఇంధూరు అల్లరులందలి ముద్దాయిల తరపున వాదించుటకు సైపుద్దీను కిష్టాగారిక్కడకు వచ్చిరి.

మధ్యపరగణాల శాసనసభయందలి కాంగ్రెసుజాతీయ పక్షములనుండి కొందరుచీలిపోయి డిమోక్రాటికు పార్టీ నేర్పరచిరి. డాక్టరుభేరు గుల్లాల్గారు ప్రధాను మెహత కేరుగార్లు ఈపక్షమునందు ప్రముఖులుగ నున్నారు. ప్రభుత్వమువారి నెదిరించుటకై ఈపక్ష మేర్పడినది.

మహా మనత వహించిన నిజాం సర్కారువారి ఇనుపదారి

(వట్టములప్రకారం ఇంగ్లాండులో స్థాపించబడినది)

భద్రాచలం శ్రీరామనవమి వ్రతము

శ్రీరామనవమి వ్రతమునకు పోదలచిన యాత్రీకులు భద్రాచలమునకు ౨౦ మైళ్లుమాత్రం దూరములోవున్న, నైజాంరైల్వే కొత్తగూడెం స్టేషనుకు టికెట్లు తీసుకోవలయును

వ్రతవ కాలములో బెజవాడ కొత్తగూడెంలమధ్య ప్రతిదినమున్ను, అవసరమునుబట్టి యింకా యెక్కువ తరుచుగానున్న రైల్వే నడపబడుచు చాలినంత మంచి నీటిసదుపాయమున్ను, ఆహార పదార్థములున్ను కొత్తగూడెం వద్ద యేర్పాటు చేయబడినవి.

ట్రాఫిక్ మ్యానేజరు ఆఫీసు,

శికింద్రాబాదు గె-వ, మార్చి, ౧౯౨౭

జి. వెడ్డి

ట్రాఫిక్ మ్యానేజరు

SAMUEL & Co. Engineers.
San Thome, Madras
ఆయిల్ ఇంజనులు, పంపులు, రైస్ హెల్మర్లు, మెట్లర్లు, థియల్ మిల్లులు, చేతకుమిల్లులు, అచ్చుమిషనులు, ఇనుముపోతలు మొదలగునవి సరిగ్గా అందచెయబడును. ధరల వివరములకును, కేటలాగునకును వ్రాయుడు
సామ్యుయల్ ఆండు కంపెనీ, ఇంజనీర్లు
3487
శాఖోము, మద్రాసు.

ఆటంకవరచుటకుదురువు

ఒకసారి } ఈ రెండు సుగుణములు గలిగినట్టి } దీని
దీనిని } లోకామయహర స్మారిమాత్రలు } నిజమును
ఉపయోగించి } గ్రహింపుడు }

Regd TradeMark
అమూల్యమైన ఓషధులు, కస్తూరి కంఠమపువ్వు మొదలగునవిచ్చెల్ల శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేయబడినవి
సాధారణముగా పలువిధ జ్వరములు, జలుబు, దగ్గు, అజీర్ణము, పిల్లలపడికము, ప్రక్కల ఈడ్పు, అజీర్ణ భేది, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, బలహీనత, అగ్నిమాంద్యము, వలబదము, అజీర్ణచే గలుగు కడుపునొప్పి మొదలగువాటికి వజ్రాయుధము వంటిది అనుపాన పత్రముకూడవలయును కాల, దేశ, లింగ వేరును భేదము లేక అనేక సర్వ రములనుండి వాడబడి, ప్రశంసించబడుచున్నది పసిబిడ్డలకు, బాలింతలకు అమృతమువంటిది
250-300 మాత్రలుగల బుడ్డి 1 కి ధర 0 4 0, పోష్టుఖర్చు 0 4 0, పోష్టుఖర్చుతో సహా 6 కి ధర 1 8 0, 12 కి 2 18 0, 25 కి రూ 5 8 0
ముఖ్యగమనింపు: మా కస్తూరి మాత్రలవల గలుగుచున్న అమోఘమైన గుణమును చూచి బహుశానందు అనేక కృత్రిమ కస్తూరి మాత్రలు విక్రయించబడుచున్నది మోసపోతుండుటకై మా వర్తక గుణుతునుచూచి తీయుడు ప్రతిపూరిలోను ప్రతి దుకాణమునందు దొరకును బిమ్మగర్తన పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రొప్రైటరు,
శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు

రక్తశోభి
Deschiens' syrup
1228
శిరఃపుష్ప ఉపశాంతియు
ఇది, అజీర్ణమును, జలము, నిద్రాంతరికము, 30, 000 ప్రతిబిందుకలమును, టెన్షన్, పాంపు
అక్షయనామ, గుడిమియు - ఎల్లదినం నిర్వహింపు
To be had of all Chemists (Wholesale C. T. HARI & Co, 174, Broadway Madras.

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు క్యాలికోరైడు వెల రూ. 3-4-0 లు
ఇందు సమస్తనిజములు కుదించి భస్మములుచేయు యాగ్రాని ఆయుర్వేదవిద్యనములుగలవు
రూ 1-8 రు, 500 కిమ్యతుగల భస్మములు కూడ గలవు క్యాలికోరైడు వెల రూ. 2-0-0
2454
రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము, గోదావరి.

శ్రీరామతీర్థస్వాములవారి వేదాంతోపదేశములు

అవ్వారి హనుమయ్య-శ్రీ రామకృష్ణాశ్రమము గుంటూరు

(9)

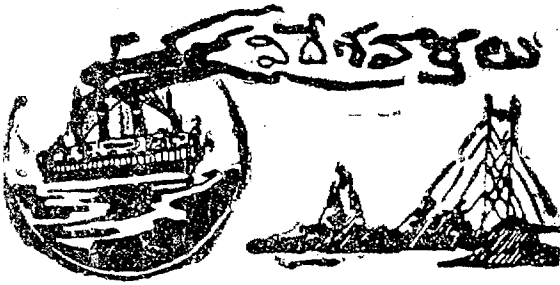
1 విద్యార్థి బ్రహ్మచర్యాశ్రమమును పూర్తిజేయు లోపల జీవితసిద్ధాంతముల ననేకములను గ్రహింపగలుగుటయే గాక, సంస్కృతభాషాపరివయము శాస్త్రపరిజ్ఞానముగల వాడై, గురుసమ్రాపాది సాధనలచే నొకింమక బాహ్యోద్దియనిగ్రహము, కాయకుద్ది గలవాడగును స్వానుభవమువలన, తాను పరిచిన సిద్ధాంతములను జీవితమున క్రియారూపమున మార్పుటకు తగిన బుద్ధిబలము, ధైర్యసాహసాదులను గలిగి పరిపూర్ణ శ్రీరామోగ్యమును గలిగినజీవితము సఫలీకృత మగునని నిస్సంశయముగ జెప్పవచ్చును స్వానుభవముకొరకు విద్యార్థి దేశయాత్రము జేయవలెను దేశయానమువలన ప్రపంచమున వ్యక్తి వికాసమునకు గావలసిన యవకాశమున్నియు గ్రహింపవచ్చును అనేకావకాశ సముదాయపరిచయము కలిగిననే గాని మన జీవిత నిర్మాకార్యక్రమము నేర్పరచుకొనజాలము దేశయానము మానవుని క్రియా శక్తిని వృద్ధి పొందించును ప్రేమను పెంపొందించును అనుభవము నభివృద్ధి పరచును నిగ్రహ త్యక్తమును నిర్దుష్టముగ జేయును కోపము నడచును కాయక్లేశములను నహింసజేయును వినయవిధియతలను విస్తరింపజేయును భగవద్విశ్వాసము పురికొల్పబడును స్వయంసహాయార్థము గుఱియును

2 దేశయానము దృక్పథవిశాలమునకు మూడవమెట్టు దేశయానమైన తిరువాతేనే క్రియాశక్తివిజృంభణమును, కార్యదీక్షయును మనయం దుడుయుచును హృదయాంతర్గతమగు శక్తులన్నియును, నవరసభావములును, విచక్షణా పరిజ్ఞానమును, ఆసక్తియును, శ్రద్ధాభక్తులును గలిగిన జీవిత మత్యంతసారవంతమైనదైయుండి, సామరస్యమును, సహనమును, ప్రేమను ప్రదర్శించుచుండును జీవితసిద్ధాంతపరిచయము క్రియారూపమును దాల్చుట కట్టి వ్యక్తి కేయిబుండులు కలుగవు అట్టివాడు గృహస్థాశ్రమమును స్వీకరించి, లోకముననున్న సర్వస్వము పరమేశ్వరసాక్షాత్కారముగ బావించి, ప్రేమానంద మహాసముద్రమున నోలూడుచుండును గృహస్థాశ్రమస్వీకారము, మానవ ప్రేమావిజృంభణము, మత్సారాపకము, విద్యాపరిపూరియైననే గాని సక్రమవికాసము నొందజాలవు

3 భగవంతుని సాక్షాత్కారమును బొందుటయే మతము భగవత్సాక్షాత్కారమును పొందుట కనంతమార్గములు గలవు భగవత్సాక్షాత్కారమే సృష్టి యుద్దేశ్యము సృష్టింపబడిన ప్రతి వస్తువునకును, వ్యక్తిత్వము ప్రధానలక్షణమై యున్నది వ్యక్తిత్వవిభేదము లేకుండ సృష్టింపబడిన, ప్రపంచమంతయు ఒకే నమోనాలో నుండియుండెడిది కాని మానవునిబోలిన మానవులుగాని, జంతువును సర్వవిధములబోలిన జంతువుగాని, వృక్షమునకు సరియగు నకలగు వృక్షముగాని లోకమున నెచ్చటను గానరాదు వ్యక్తివిభేద మన్నను మానవులందరు పరమేశ్వర కళావిరాజితులే భగవత్సాక్షాత్కారమే మానవముఖ్యలక్ష్యము కావున బహిర్గతవ్యాపకమును నానావిధవ్యక్తిత్వమునకు విం చిన యేకత్వమే ప్రపంచమునకు ముఖ్యమని తెలియజేయుటయే మానవసహజముగ ప్రేమయొక్క యుద్దేశ్యము

4 మానవజీవితమునకు నిర్మాక శక్తి ముఖ్యలక్షణమైయున్నది మానవులందరు ప్రపంచరంగమున పాల్గొని యథాశక్తికి ప్రపంచనిర్మాకమునం దుపయోగపడవలసియున్నది సువ్యక్తముగ జీవితము పరమేశ్వర రోడ్దేశ్యమును గ్రహింపగలియున్నది వ్యక్తివికాసము గలిగిననేగాని, పురుషునియం దిమిడియున్న శక్తులన్నియును పనిజేయజాలవు జ్ఞానశక్తి, క్రియా శక్తి, బావ శక్తి, యామాడుశక్తుల సంపుటియే మానవ వికాసమునకు ముఖ్యస్థానము సంకల్పము, మానవునికిని పశువునకును గల భేదమును స్పష్టపరుపగలదు సూర్యునకు తేడమునలే, చంద్రునకు కళలవలే, పుష్పమునకు కమ్మలివాసలవలే, జీవితమునకు సంకల్పము ముఖ్యచైతన్యమైయున్నది సంకల్పము మానవుని శక్తుల నన్నిటి ననుసరించి పూర్ణావరసంబంధ మాలోచించి మానవుని నడుపుటకు తగిన సాధనమైయున్నది సత్సంకల్పము లోకని నిర్మాహేతువైయున్నది సంకల్పము ఆత్మసామ్రాజ్యసాధన సోపానములలో ముఖ్యస్థానము నలంకరించియున్నది సత్సంకల్పస్వాతంత్ర్యతను గుర్తించినవారు ధన్యులు

5 మానవుడు ఆత్మ, మనశ్శరీరాదులలో గూడియున్నాడు ఆత్మ సర్వశక్తివంతమైయున్నది ఆత్మవికాసము ననుసరించి, బుద్ధివికాసముండును బుద్ధి ప్రపంచసంబంధముగలిగించుకొని, అసంపర విషయములకు తావోసంగిన, క్రిమక్రమముగ దానినిజము సహితము మారిపోవును భగవత్ప్రసక్తి ప్రధానలక్షణముగాగల మనస్సు వ్యక్తివికాసమున కనుకూలముగాకుండును. మనస్సు ననుసరించి మానవశరీరముండును సద్భావప్రేరేపకక సక్రమభోగ్యయంతెమగు శరీరముండును, శరీరమును, మనస్సును

యాన్త్ర-ప్రభి ఆరోగ్యము గాంచుట
 దుగ్గి, మార్చి 17:—వెల్లింగ్టన్ లో ఆసుపత్రు యాన్త్ర-ప్రభి ఆరోగ్యము చాల బాగున్నది. ఆదివారమునకు అచట నేయుండి ఆస్ట్రేలియాకు భర్తతో బయలుదేరును.

ఒ-1, ఎక్స్-1 అంతర్జాతీయమైన రహస్యములను బయల్పెట్టెనని విరామము జేసిన కాలిఫోర్నియాలోని ఆ రహస్యచేసి బామినీయక చెవిసాలలో యుంచిరి, విచారణజరుగు వరకు.

ష్యాంగుపా సమ్మె

బ్రిటిషు సేనల నువ్వయోగించుట

న్యాయాంగును బట్టుకొనిరనుట

దుగ్గి, మార్చి 17:—కార్మిక ఆందోళనలు సమ్మెను ప్రకటించిరట. కాని అంతగా తక్షణమైనదను సమ్మెలో జే రలేదు. సమ్మె విస్తరించుననే అందరు భయపడుచున్నారు. నిన్న రాత్రి పార్లమెంటులో గూడ సమ్మె మరల ప్రారంభమగు నని అనుకొనిరి. విశ్వాసముతో పనిచేయువని పెద్దలను, పని వాండ్రను జంతుప్రయత్నములు ఎక్కువగుచున్నవని చాంబర్లే నుగారు చెలిపిరి. వారినిగాపాడుభారము ముఖ్యముగ మునిసిప లువారిది. అచట వేరేపనినిమి త్తమున్న బ్రిటిషు సేనలను ఇందుల కుపయోగించుట పొడిగాననిరి.

హ్యూంబోల్ట్ ను క్రొత్తమిశ్రమ కమిషనువారికి నెమ్మదిగ అప్పరితేకుండ ఇచ్చివేసిరి. ఇందులో బ్రిటిషుసభ్యులు హ్యూంబో న్ నర్తకులున్నారు. పారిశ్రామిక ఆరాజకమెక్కువగుచున్నది.

ష్యాంగుపాలో చీనా ట్రాడుస్ షాన్ ఇనస్పెక్టరుభార్య ను నేటియుదయమున బుంటిచగ్గర కాల్చిచంపిరి. హంతకులు పారిపోయిరి.

బాతీయ సైన్యములు నెమ్మదిగ నగరములను ఆక్రమించు కొనుటకు వీలగునట్లు పిషూచేనుగారు ఏర్పాటుజేయుచు న్నారు.

ఉప్పు పన్ను

మీదవచ్చు ఆదాయమును దక్షిణ, చీనా ఉత్తర చీనా యుద్ధ నాయకులే కబళించుటచే చాల చిక్కు ఏర్పడుచున్నది. ఒక్క బహిష్ లో మాత్రము ఉప్పుపన్ను మిగులుచున్నది. ప్రభు త్వమునకు దక్కుచున్నది. అదిగూడ ఇప్పుడు భయంకరమగు చున్నది. ఈ ఆదాయమును బుచ్చుకొనువారితో ఏదైన ఏర్పా టుజే నేనేగాని ఈ ఏడు ఇన్వెంటరీని అప్పుడు ఎట్లు తీర్చునలెనో తెలియకున్న దనుచున్నారు.

ష్యాంగుపా రక్షక సైన్యమును బంపి బ్రిటిషుప్రభుత్వ మువారు బ్రిటిషు ప్రజలను గాపాడినందులకు కామన్వెల్త్ లో ఆభినందించిరి.

బ్రిటిషు సేనలు చీనా వా రాటములో ఏపక్షముతో జేరకుండ బ్రిటిషు ప్రజలను వారిసొత్తునే గాపాడుటకు పాటు బడుచున్నారనిరి.

ఒక్క బ్రిటనే గాక జపాను, ఫ్రాంసు, అమెరికా స్పెయినుగూడ సేనలంపెను. చీనావారికి బ్రిటిషు సైనికులమీద మంచి యభిప్రాయము గల్గెను. ఈరికే ఉంటేనే అల్లరులు లేకుం డ తమ పని నెప్పునని బ్రిటిషు సేనలకు లోచెను.

సర్వకత్తిలయములు, పరమేశ్వరకళా ప్రవర్తనమున కాలవా లములు, మానవునియందిమిడియున్న క్షేత్రలన్నియును సంకల్ప మను మాహాక్షికి లోకై యుండును. సంకల్పము వివేక విచారణ ల ననుసరించియుండును. లోకానుభవమును, సవనద్వివేకము, సుఖదుఃఖవిచారణ యనునవి మానవసంకల్పమును మార్చుచుం డును. సంకల్పము సర్వకత్తులను ప్రేరేపించును. మానశీవిత మభ్యోక్తిజ్ఞేయములను నెరవేర్చుకొనుట కుచితముగ రీతి పున సంకల్పమును మార్చుకొనవచ్చును.

కో కొ టై న్

అసలు నెయ్యికి బదులుగా తయారు చేయబడినది.

కొబ్బరికాయనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినది ఇందులో కలపటము లేదని పూచీ నిచ్చెదము

కో కొ టై న్

గడచిన 20 సంవత్సరములనుండి హిందూ దేశమున అంతటను ప్రజులందరివలనను ఆమో దించబడి, ఉపయోగించబడుచున్న పరిశుద్ధమైన చల్లకాయలనుండి తయారు చేయబడిన పదార్థము వంటకములన్నిటికిని కోకొటైన్ ను ఉపయోగింపుడు. భూమిని నుండి మాదిరి వస్తువులన్నిటికంటెను సరసమైనది.

సోల్ మాన్యు ఫ్యాక్చరరులు, బెప్టె ఆండు కో, లిమిటెడ్, మద్రాసు, పుణె, ఛౌరీ.

మ రి యు

స్పెన్సరు ఆండు కో, లిమిటెడ్ కు

సంబంధించిన బ్రాంచీలన్నిటియందును, ముఖ్యమైన పలనరుకుల దుకాణము లం దును దొరకును.

చీనాపనివాం డ్రెంఝు ఉత్సాహముతో సేనలకు కామసిన సప్తయినంతను ఇంట్లో పెట్టి ఇచ్చుట కామసిన సరు కు సు స స్త యి తే యు ట ను జే యు చు న్నారు ప్రతికూలదర్శన ముగించుచున్నారు సర్వవిధముల సైన్యము లకు చెదోడుగ నున్నారు

హ్యూంబోల్ట్ ను పదిహేనువన్న ట్టుండుటచే మరింత భీభత్సము గా నున్నది నేడు మరల ఇంకొకహత్య జరిగినది ష్యాంగుపా సేనల దక్షిణదేశ సేనలను అంతేతీవ్రముగ ఎదుర్కొ నుం దేదట ఇందులో చాలయధ్ధ మున్నదనుచున్నారు హ్యూం కింగు పదిహేనువన్న క్యాలంటలకు ష్యాంగుపా దక్షిణదన్న మాట దీనివలన ష్యాంగుపా పికింగులై త్వవారి వశమగును జాతీయ సేనలు పూకియంగునుగూడ బట్టుకొనిరి

నంగురు సాయుధ చీనావ్యవస్థలు గెడిగారింట్లో ప్రవేశించి ఆతని చీనానాకరులను ఇంట్లో పెట్టి తాళమువేసి ఆతని కాళ్లు కట్టివేసిరి ముఖముమీద తుమీదగొట్టిరి చెతుపాకితో అతడు వారిచెతికి ఒకచెక్కు నిచ్చినతర్వాత దానినిమార్చుకొని వదలివేసిరి మిశ్రమన్యాయస్థానము నెత్తివేయుటచే విదేశపా త్రిసుకు సేరసులను వెటెరినొట్టుటకు అధికారము లేకుండుటచే ఈ సాయుధులు ఒరుగచున్నవట

“ఇంగ్లండున్నే హితులు”

ఇండియా సంఘము

నవాబు డెరా ఇస్లాముఖానుగారిసూచన నంగీకరించుట

లండన్, మార్చి 18 — ఇంగ్లండున్నే హితులు ఇండియా సంఘము నేర్పరచిన, ఇండియానుగూర్చి ప్రబలుచున్న అజ్ఞా నమును హానినిజూపింట్టుటకు ఇదంతయు లోడ్విడునని నవాబు డెరా ఇస్లాముఖానుగారిన్న సలహాను మార్చి 18న పోస్టు ఆమో దించుచున్నది దీనికవలయు సామగ్రిసంతయు ఇంగ్లండులో గలవనిరి ఇండియాలో పనిచేసి విరామముజేసిన అంగ్లేయు లెందరో ఇంగ్లాండులో నున్నారు ఇండియాలో ఇప్పుడు జరు గుచున్న సంగతుల నంగీకరించని స్వదేశ సంస్థానాధీశ్వరులు, ప్రభుత్వ క్రియాయాలగు భారతీయులు ఎందరోయున్నారు జరిగిర ఒకసంఘముగ ఏర్పడుట మంచిదనుచున్నారు

ట్రీనిడాదు వ్యవసాయకాశాల పోషకులుగ నుండు టకు సార్వభౌముడు అంగీకరించెను

పర్ పొన్రియెకుగారు చనిపోయిరి.

వైమానిక ప్రచారము

ఖర్చుతప్ప మరొకటి గాదు

లాభము లేదు

లండన్, మార్చి 18 — గ్రేటు బెల్జియము అనుగ్రం థములో వైమానికప్రచారము సైనికరూపేణాగాని, వర్తక రూపేణాగాని ప్రయోజనములేదని నియోను అనుపేరుతో వ్రాసిరి వ్యాపారరీత్యాజూచెదమంటిమా, అది డబ్బుబర్చుగాని వే రొకటిగాదు నాకాదశవిషయములో అంటిమా అది నిర్భక్తము ఈ గ్రంథమునకు సుప్రసిద్ధ నాకాదశదత్తులెవరో ఉపా ధాతము వ్రాసిరట ఈ విషయమై అందరును ఆలోచించుచు న్నారట విమానములు తీసికొనుకాలముకంటె తక్కువగా పొగయోడలు పోయియుండెడి వనుచున్నారు

స్వరాజ్యయులు ప్రభుత్వమునకు సహాయపడుట

(ఇండియను డెయిలీ మెయిలు-బొంబాయి)

అసోసియేటెడ్ ప్రెసువార్తయందు పానగలు రాజా గారిని సందర్శించి వారి యభిప్రాయములు ప్రకటించబడెను ఈ వార్తయందు నూతనవిషయములు చెలియుచున్నవి మద్రాసు శాసనసభలో స్వరాజ్యయులు ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధాన మును బలపరచుచున్నారని చెల్లడిజేయుటకు రిజిస్ట్రేషను డి మాండునంకోకకోత నూచించబడెను పాపము వారు తటస్థు లుగనుండి యాచలలో దగుల్కూనిరి స్వరాజ్యయులు ద్వంద్వ విధానమునే పడగొట్టదలచినచో జస్టిసువారు మంచి యవకాశ మునొసంగి యుండిరిని రాజాగారనుచున్నారు జస్టిసువారితో గలసి మంత్రులు రాజీనామాచుచున్నట్లు బలవంతపెట్టి ద్వంద్వ విధానమును నాశనముజేసియుండురు స్వరాజ్యయులు మం త్రుల వెనుక స్థానము నేర్పాటుజేయవలెనని జస్టిసులు వారు అధ్యక్షుని గోరనున్నారు దీనివల్ల స్వరాజ్యయులసంగతి బాగుగ బయలుపడును మంత్రుల జీతముల విషయమున గూడ స్వరాజ్యయులు తటస్థముగ నుండిరట ఇంతవరకు వచ్చినపిదప వారిలో నాయకుడొకడు అవకాశము దొరికినవెంటనే మంత్రులవనిలో దూరనచో ఆశ్చర్యపడె వనవరములేదు

లాహోరు, మార్చి 19 — గవర్నరుగారు పర్ ఎడ్వర్డు మాక్ గానుగారి చాయాపటమును బహిరంగపరచిరి.

నిడదవోలు తాలూకా ప్రజాసభ

నిడదవోలు తాలూకా ప్రజాసభ యీ నెల 18 వ తేదీన ఆంధ్రగోర్యాల విద్యాలయములో సమావేశమయ్యింది. శ్రీయుత రాంపల్లి వెంకయ్యగారు (ప్రీడరు) అధ్యక్షత వహించిరి. సభకు పలువురు దయచేసిరి. సభయం దీదిగువతీర్మానములు చేర్చింపబడి ఆమోదింపబడెను.

(1) నిడదవోలు తాలూకా ప్రజాసభకర్తవ్యముకొరకు కృషిచేయుటకును యిబ్బందులను నివారించుటకు చర్యజరుపుటకును వివిధగ్రామములలో సాంఘిక జీవితము పెంపొందించుటకును తాలూకా ప్రజాసభమును స్థాపించుటకు తీర్మానించడమైనది.

(2) నిడదవోలు తాలూకా ప్రజాసభమునకు కొవ్వారు ముఖ్యస్థానముగానుండవలెను. సదరు సభమునకు శ్రీయుత మామిడన్న వెంకట సుబ్బారావుగారు అధ్యక్షులుగను శ్రీయుత రాంపల్లి వెంకయ్యగారు కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనడమైనది.

(3) ఎడ్వర్డువైక్రమర్తిగారి కారణమునందర్భవములోయీ తాలూకా ప్రజాసభనుండి వసూలుచేయబడి తహసీల్దారుగారి పేర నేవింగ్సుబాంకులో నిల్వయున్న మొత్తమును తాలూకా ప్రజాసభకు వినియోగించుటకు ఒక పురమందిరమును కొవ్వారులో ఏర్పాటుచేయుటకు యిప్పించివలసినదిగా రివిన్యూఅధికారులను కోరడమైనది.

(4) ఈ విషయములో అవసరమైన చర్యజరుపుటకు ఈ క్రిందివారిని ఉపసభ్యులుగా నేర్పాటు చేయడమైనది.

(1) చదలవాడ గోపినాథముగారు (2) రాంపల్లి వెంకయ్యగారు (3) కంకమని రామన్నగారు వీరిలో గోపినాథముగారిని కమిటీకి కన్వీనరుగా నేర్పాటుచేసి సదరు సొమ్ము తీసుకొనుటకు అధికారమివ్వడమైనది. సదరు సొమ్మును నేవింగ్సుబాంకులో నుంచవలెను.

(5) ఈ గ్రామములో గ్రామోద్యోగులకు బహుదొరకక, యిబ్బందిపడుచుండుటచేతను యిక్కడనున్న తదితర సంస్థాపనలకు తగు వసతి లేక పోవుటచేతను వీటికి తగు ఏర్పాటుచేయుటకు విరివిగా ధనసహాయము చేయుటకు తాలూకావాసులను కోరడమైనది.

(7) కొవ్వారులో తెలిగ్రాపు ఆఫీసు అత్యవసరముగాన వెంటనే ఏర్పాటుచేయుటకు పోస్టు తెలిగ్రాపు అధికారులను కోరడమైనది.

(8) కొవ్వారు రైల్వేస్టేషనులో ప్రయాణికుల సౌకర్యాన్ని మంచిచేయుటకు ఒకమనిషిని ఏర్పాటుచేయవలెననిగా రైల్వేఅధికారులను కోరడమైనది.

(9) గోదావరి బ్రిడ్జిమీద రహదారి నాపుచేయుటవలన ప్రజలకు యిబ్బందికలుగుచున్నది. గావున వెంటనే తిరిగి రహదారి ప్రారంభించవలసినదిగా రైల్వేవారిని కోరడమైనది.

(ఒక విలేఖరి.)

ఒక జ్యోతిషనమస్త్య — దివాను బహదూర్ గోవిందదాసు చతుర్భుజదాసుగారు సంభాషణసందర్భమున నొక శాస్త్రసందేహమును వెల్లెచ్చిరి. పంచాంగగణనకారు లగు సిద్ధాంతలుగాని ఆగమవేత్తలు పండితులుగాని పరిష్కరించెదరుగాక!

మన దేవసాసములలో నవగ్రహముల రాశిప్రతిమలుంచబడుచున్నది. తెలుగు, తమిళ పంచాంగములలో తుదను గ్రహముల బొమ్మలు తప్పకముద్రింపబడియుండును. ఆరాశిప్రతిమలలోను అచ్చుబొమ్మలలోనుగూడ రాహు కేతువుల ప్రతిమలు వ్యాసకృత స్కాంధపురాణాంతర్గత నవగ్రహస్తోత్రములలోని వర్ణములకంటె భిన్నములుగ నున్నవి. రాహువును రాక్షసితలయు, కేతువును తలలేకుండ తోకయో మొండెమాయును చిహ్నములుగనుంచుచున్నారు. నవగ్రహస్తోత్రములో రాహువు అర్ధికాయ నామధేయుడుగను, కూర్మచిహ్నముగలవాడుగను వర్ణింపబడినాడు. కేతువు తారకగ్రహమై నవగ్రహధేయుడుగను, పతాకచిహ్నము గలవాడుగను వర్ణింపబడినాడు.

ఈ విధముగ దేవాలయములలోను పంచాంగములలోను ఉపయోగింపబడుచున్న చిహ్నములకును నవగ్రహస్తోత్రములోని వర్ణనములకును భేదముండుటకు ఏదైనను కారణము దాగి లేదా?

ఈ శ్రేణికర్తావ్యాస సైన్యసందేశము తీర్చెయ్యగాక.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1927-వ నంబి మార్చి 21 తేదీ సోమవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 85 0 0 మొదలు 112 8 0 వరకు
బియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలివి ,, వ 42 గలవి రు 12 4 0 14 12 0
నెల్లూరివి ,, డిబ్బో ,, 15 8 0 16 0 0
డిల్లి ,, డిబ్బో ,, 16 4 0 17 0 0
రాగులు ర 164 బస్తా 1-కి ,, 9 10 0 10 0 0
నువ్వులు ,, ,, 22 0 00 25 0

2. ధాన్యము పవ్వులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 15 0 0 16 0 0
నెనగలు ,, డిబ్బో ,, 15 0 0 16 0 0
పెసలు ,, డిబ్బో ,, 16 0 0 17 0 0
మినుములు ,, డిబ్బో ,, 17 0 0 19 0 0
ఉలవలు ,, ర 195 ,, 18 12 0 14 0 0

3. నూనెపవ్వులు.

నువ్వులనూనె బా 1-కి ,, 158 0 0 156 0 0
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 25 0 0
కొండాపురంనెనగపవ్వుబా 1-కి ,, 54 0 0 56 0 0
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 50 0 0 52 0 0
వేరునెనగనూనెగానగబా 1-కి రు 181 మి.మ.నూనె 128 0 0
ఆముదము బా 1-కి ,, 125 0 0 126 0 0

4. చిల్లరపవ్వులు.

చాయపవ్వు బా 1-కి ,, 68 0 0 70 0 0
కూరపవ్వు ,, ,, 85 0 0 50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి 122 0 0 140 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40,45
కాళహస్తీపాయకట్టు ,, ,, 50,55
బెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0 60 0 0
చింతపండు బా 1-కి ,, 21 0 0 56 0 0

5. ఇనుము.

కట్టారకం బా 1-కి ,, 81 0 0 82 8 0
చదరం ,, 81 0 0 82 0 0
రవుండు ,, 27 0 0 88 0 0

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింహం యీ ,, 7 2 0
నెం 6 బెన్ని ధర ,, 4 6 0
నెం 24 ,, సింహం ,, 7 4 0
నెం 24 ,, లాకి ,, 6 4 0
నెం 60 ,, కారం బెన్ని ,, 9 2 0
నెం 40 ,, ,, 10 0 0
నెం 44 ,, ,, 5 8 0
నెం 20 1/2 న్యూకాటన్ ,, 6 9 0
నెం 14 1/2 ,, ,, 5 14 0
నెం 12 1/2 చూళ ,, 6 0 0
నెం 16 1/2 ,, ,, 6 6 0

7. దూది.

బోండానెట్టు బారన 1-కి రు 800 0 0
బల్నూడుదూది ,, ,, 145 0 0

8. లోహములు.

నండి 100 తులంకు ,, 59 2 0 59 4 0
అంగార, తులము 1-కి ,, 21 0 0 21 2 0
కర్రము 1-కి ,, 13 7 0
ఇది బా 1-కి ,, 234 0 0 238 0 0
కర్ర 1-కి ,, 254 0 0 258 0 0

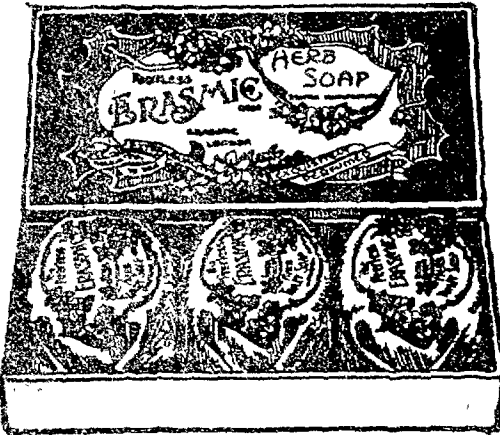
2113 ("సంజీవి" రక్షతాయతు) (2)

Mesmerised Talisman.

దీని ధరించిన స్త్రీలు, కలరా, స్కర్బుకము మొదలైనవి సోకవు. వ్యాధులు, ఆపదలు, గండములు లోలగును. విశ్వర్యము, ఆరోగ్యము, బలము, బుద్ధివృద్ధి, తెలివి, ఆందము నిచ్చును. పరీక్షలో జయము కలుగును. గొప్పవారి దయ లభించును. పని చేసేవారు వ్యాపారమున లాభమువచ్చును. ఆనేక మందిచే మెప్ప పొందినది. 1-కి రు 1-8, 2-కి రు 2-12, 3-కి రు 3-12, 6-కి రు 6, 12-కి రు 9, పోస్టాజి యినాం రు 1-12. రు 1-12, రు 2-12, రు 3-12, రు 4-12, రు 5-12, రు 6-12, రు 7-12, రు 8-12, రు 9-12, రు 10-12, రు 11-12, రు 12-12, రు 13-12, రు 14-12, రు 15-12, రు 16-12, రు 17-12, రు 18-12, రు 19-12, రు 20-12, రు 21-12, రు 22-12, రు 23-12, రు 24-12, రు 25-12, రు 26-12, రు 27-12, రు 28-12, రు 29-12, రు 30-12, రు 31-12, రు 32-12, రు 33-12, రు 34-12, రు 35-12, రు 36-12, రు 37-12, రు 38-12, రు 39-12, రు 40-12, రు 41-12, రు 42-12, రు 43-12, రు 44-12, రు 45-12, రు 46-12, రు 47-12, రు 48-12, రు 49-12, రు 50-12, రు 51-12, రు 52-12, రు 53-12, రు 54-12, రు 55-12, రు 56-12, రు 57-12, రు 58-12, రు 59-12, రు 60-12, రు 61-12, రు 62-12, రు 63-12, రు 64-12, రు 65-12, రు 66-12, రు 67-12, రు 68-12, రు 69-12, రు 70-12, రు 71-12, రు 72-12, రు 73-12, రు 74-12, రు 75-12, రు 76-12, రు 77-12, రు 78-12, రు 79-12, రు 80-12, రు 81-12, రు 82-12, రు 83-12, రు 84-12, రు 85-12, రు 86-12, రు 87-12, రు 88-12, రు 89-12, రు 90-12, రు 91-12, రు 92-12, రు 93-12, రు 94-12, రు 95-12, రు 96-12, రు 97-12, రు 98-12, రు 99-12, రు 100-12, రు 101-12, రు 102-12, రు 103-12, రు 104-12, రు 105-12, రు 106-12, రు 107-12, రు 108-12, రు 109-12, రు 110-12, రు 111-12, రు 112-12, రు 113-12, రు 114-12, రు 115-12, రు 116-12, రు 117-12, రు 118-12, రు 119-12, రు 120-12, రు 121-12, రు 122-12, రు 123-12, రు 124-12, రు 125-12, రు 126-12, రు 127-12, రు 128-12, రు 129-12, రు 130-12, రు 131-12, రు 132-12, రు 133-12, రు 134-12, రు 135-12, రు 136-12, రు 137-12, రు 138-12, రు 139-12, రు 140-12, రు 141-12, రు 142-12, రు 143-12, రు 144-12, రు 145-12, రు 146-12, రు 147-12, రు 148-12, రు 149-12, రు 150-12, రు 151-12, రు 152-12, రు 153-12, రు 154-12, రు 155-12, రు 156-12, రు 157-12, రు 158-12, రు 159-12, రు 160-12, రు 161-12, రు 162-12, రు 163-12, రు 164-12, రు 165-12, రు 166-12, రు 167-12, రు 168-12, రు 169-12, రు 170-12, రు 171-12, రు 172-12, రు 173-12, రు 174-12, రు 175-12, రు 176-12, రు 177-12, రు 178-12, రు 179-12, రు 180-12, రు 181-12, రు 182-12, రు 183-12, రు 184-12, రు 185-12, రు 186-12, రు 187-12, రు 188-12, రు 189-12, రు 190-12, రు 191-12, రు 192-12, రు 193-12, రు 194-12, రు 195-12, రు 196-12, రు 197-12, రు 198-12, రు 199-12, రు 200-12, రు 201-12, రు 202-12, రు 203-12, రు 204-12, రు 205-12, రు 206-12, రు 207-12, రు 208-12, రు 209-12, రు 210-12, రు 211-12, రు 212-12, రు 213-12, రు 214-12, రు 215-12, రు 216-12, రు 217-12, రు 218-12, రు 219-12, రు 220-12, రు 221-12, రు 222-12, రు 223-12, రు 224-12, రు 225-12, రు 226-12, రు 227-12, రు 228-12, రు 229-12, రు 230-12, రు 231-12, రు 232-12, రు 233-12, రు 234-12, రు 235-12, రు 236-12, రు 237-12, రు 238-12, రు 239-12, రు 240-12, రు 241-12, రు 242-12, రు 243-12, రు 244-12, రు 245-12, రు 246-12, రు 247-12, రు 248-12, రు 249-12, రు 250-12, రు 251-12, రు 252-12, రు 253-12, రు 254-12, రు 255-12, రు 256-12, రు 257-12, రు 258-12, రు 259-12, రు 260-12, రు 261-12, రు 262-12, రు 263-12, రు 264-12, రు 265-12, రు 266-12, రు 267-12, రు 268-12, రు 269-12, రు 270-12, రు 271-12, రు 272-12, రు 273-12, రు 274-12, రు 275-12, రు 276-12, రు 277-12, రు 278-12, రు 279-12, రు 280-12, రు 281-12, రు 282-12, రు 283-12, రు 284-12, రు 285-12, రు 286-12, రు 287-12, రు 288-12, రు 289-12, రు 290-12, రు 291-12, రు 292-12, రు 293-12, రు 294-12, రు 295-12, రు 296-12, రు 297-12, రు 298-12, రు 299-12, రు 300-12, రు 301-12, రు 302-12, రు 303-12, రు 304-12, రు 305-12, రు 306-12, రు 307-12, రు 308-12, రు 309-12, రు 310-12, రు 311-12, రు 312-12, రు 313-12, రు 314-12, రు 315-12, రు 316-12, రు 317-12, రు 318-12, రు 319-12, రు 320-12, రు 321-12, రు 322-12, రు 323-12, రు 324-12, రు 325-12, రు 326-12, రు 327-12, రు 328-12, రు 329-12, రు 330-12, రు 331-12, రు 332-12, రు 333-12, రు 334-12, రు 335-12, రు 336-12, రు 337-12, రు 338-12, రు 339-12, రు 340-12, రు 341-12, రు 342-12, రు 343-12, రు 344-12, రు 345-12, రు 346-12, రు 347-12, రు 348-12, రు 349-12, రు 350-12, రు 351-12, రు 352-12, రు 353-12, రు 354-12, రు 355-12, రు 356-12, రు 357-12, రు 358-12, రు 359-12, రు 360-12, రు 361-12, రు 362-12, రు 363-12, రు 364-12, రు 365-12, రు 366-12, రు 367-12, రు 368-12, రు 369-12, రు 370-12, రు 371-12, రు 372-12, రు 373-12, రు 374-12, రు 375-12, రు 376-12, రు 377-12, రు 378-12, రు 379-12, రు 380-12, రు 381-12, రు 382-12, రు 383-12, రు 384-12, రు 385-12, రు 386-12, రు 387-12, రు 388-12, రు 389-12, రు 390-12, రు 391-12, రు 392-12, రు 393-12, రు 394-12, రు 395-12, రు 396-12, రు 397-12, రు 398-12, రు 399-12, రు 400-12, రు 401-12, రు 402-12, రు 403-12, రు 404-12, రు 405-12, రు 406-12, రు 407-12, రు 408-12, రు 409-12, రు 410-12, రు 411-12, రు 412-12, రు 413-12, రు 414-12, రు 415-12, రు 416-12, రు 417-12, రు 418-12, రు 419-12, రు 420-12, రు 421-12, రు 422-12, రు 423-12, రు 424-12, రు 425-12, రు 426-12, రు 427-12, రు 428-12, రు 429-12, రు 430-12, రు 431-12, రు 432-12, రు 433-12, రు 434-12, రు 435-12, రు 436-12, రు 437-12, రు 438-12, రు 439-12, రు 440-12, రు 441-12, రు 442-12, రు 443-12, రు 444-12, రు 445-12, రు 446-12, రు 447-12, రు 448-12, రు 449-12, రు 450-12, రు 451-12, రు 452-12, రు 453-12, రు 454-12, రు 455-12, రు 456-12, రు 457-12, రు 458-12, రు 459-12, రు 460-12, రు 461-12, రు 462-12, రు 463-12, రు 464-12, రు 465-12, రు 466-12, రు 467-12, రు 468-12, రు 469-12, రు 470-12, రు 471-12, రు 472-12, రు 473-12, రు 474-12, రు 475-12, రు 476-12, రు 477-12, రు 478-12, రు 479-12, రు 480-12, రు 481-12, రు 482-12, రు 483-12, రు 484-12, రు 485-12, రు 486-12, రు 487-12, రు 488-12, రు 489-12, రు 490-12, రు 491-12, రు 492-12, రు 493-12, రు 494-12, రు 495-12, రు 496-12, రు 497-12, రు 498-12, రు 499-12, రు 500-12, రు 501-12, రు 502-12, రు 503-12, రు 504-12, రు 505-12, రు 506-12, రు 507-12, రు 508-12, రు 509-12, రు 510-12, రు 511-12, రు 512-12, రు 513-12, రు 514-12, రు 515-12, రు 516-12, రు 517-12, రు 518-12, రు 519-12, రు 520-12, రు 521-12, రు 522-12, రు 523-12, రు 524-12, రు 525-12, రు 526-12, రు 527-12, రు 528-12, రు 529-12, రు 530-12, రు 531-12, రు 532-12, రు 533-12, రు 534-12, రు 535-12, రు 536-12, రు 537-12, రు 538-12, రు 539-12, రు 540-12, రు 541-12, రు 542-12, రు 543-12, రు 544-12, రు 545-12, రు 546-12, రు 547-12, రు 548-12, రు 549-12, రు 550-12, రు 551-12, రు 552-12, రు 553-12, రు 554-12, రు 555-12, రు 556-12, రు 557-12, రు 558-12, రు 559-12, రు 560-12, రు 561-12, రు 562-12, రు 563-12, రు 564-12, రు 565-12, రు 566-12, రు 567-12, రు 568-12, రు 569-12, రు 570-12, రు 571-12, రు 572-12, రు 573-12, రు 574-12, రు 575-12, రు 576-12, రు 577-12, రు 578-12, రు 579-12, రు 580-12, రు 581-12, రు 582-12, రు 583-12, రు 584-12, రు 585-12, రు 586-12, రు 587-12, రు 588-12, రు 589-12, రు 590-12, రు 591-12, రు 592-12, రు 593-12, రు 594-12, రు 595-12, రు 596-12, రు 597-12, రు 598-12, రు 599-12, రు 600-12, రు 601-12, రు 602-12, రు 603-12, రు 604-12, రు 605-12, రు 606-12, రు 607-12, రు 608-12, రు 609-12, రు 610-12, రు 611-12, రు 612-12, రు 613-12, రు 614-12, రు 615-12, రు 616-12, రు 617-12, రు 618-12, రు 619-12, రు 620-12, రు 621-12, రు 622-12, రు 623-12, రు 624-12, రు 625-12, రు 626-12, రు 627-12, రు 628-12, రు 629-12, రు 630-12, రు 631-12, రు 632-12, రు 633-12, రు 634-12, రు 635-12, రు 636-12, రు 637-12, రు 638-12, రు 639-12, రు 640-12, రు 641-12, రు 642-12, రు 643-12, రు 644-12, రు 645-12, రు 646-12, రు 647-12, రు 648-12, రు 649-12, రు 650-12, రు 651-12, రు 652-12, రు 653-12, రు 654-12, రు 655-12, రు 656-12, రు 657-12, రు 658-12, రు 659-12, రు 660-12, రు 661-12, రు 662-12, రు 663-12, రు 664-12, రు 665-12, రు 666-12, రు 667-12, రు 668-12, రు 669-12, రు 670-12, రు 671-12, రు 672-12, రు 673-12, రు 674-12, రు 675-12, రు 676-12, రు 677-12, రు 678-12, రు 679-12, రు 680-12, రు 681-12, రు 682-12, రు 683-12, రు 684-12, రు 685-12, రు 686-12, రు 687-12, రు 688-12, రు 689-12, రు 690-12, రు 691-12, రు 692-12, రు 693-12, రు 694-12, రు 695-12, రు 696-12, రు 697-12, రు 698-12, రు 699-12, రు 700-12, రు 701-12, రు 702-12, రు 703-12, రు 704-12, రు 705-12, రు 706-12, రు 707-12, రు 708-12, రు 709-12, రు 710-12, రు 711-12, రు 712-12, రు 713-12, రు 714-12, రు 715-12, రు 716-12, రు 717-12, రు 718-12, రు 719-12, రు 720-12, రు 721-12, రు 722-12, రు 723-12, రు 724-12, రు 725-12, రు 726-12, రు 727-12, రు 728-12, రు 729-12, రు 730-12, రు 731-12, రు 732-12, రు 733-12, రు 734-12, రు 735-12, రు 736-12, రు 737-12, రు 738-12, రు 739-12, రు 740-12, రు 741-12, రు 742-12, రు 743-12, రు 744-12, రు 745-12, రు 746-12, రు 747-12, రు 748-12, రు 749-12, రు 750-12, రు 751-12, రు 752-12, రు 753-12, రు 754-12, రు 755-12, రు 756-12, రు 757-12, రు 758-12, రు 759-12, రు 760-12, రు 761-12, రు 762-12, రు 763-12, రు 764-12, రు 765-12, రు 766-12, రు 767-12, రు 768-12, రు 769-12, రు 770-12, రు 771-12, రు 772-12, రు 773-12, రు 774-12, రు 775-12, రు 776-12, రు 777-12, రు 778-12, రు 779-12, రు 780-12, రు 781-12, రు 782-12, రు 783-12, రు 784-12, రు

నిరపాయ కర మైన ఎరాస్ మిక్ సబ్బు బిళ్లలు

ప్రతి ఒక్కరికి తగినవి-బిడ్డలకు స్నానముచేయుటకు-తల్లికి యవ్వనమునందున్న అందము

శాశ్వతముగా యుండుటకును, తండ్రికి పరిశుద్ధ మిచ్చుటకును శ్రేష్ఠమైనది. మిక్కిలి సున్నితముగా సువాసనచేర్చుచున్నది. మితవ్యయము గలది. అరిగి పోయినప్పుడు కూడ మొదటనుండి నల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండును.

ఈ రకము, ఇతర సుప్రసిద్ధమైన ఎరాస్ మిక్ రకములు అన్ని దుకాణములందును దొరకును. 2039

“ఎరాస్ మిక్” అత్తరు తయారుచేయునట్టి వారిచే లండన్, పారిసులో తయారుచేయబడును. 2

నీకాలమును, ఆదాయమును, ఆయుర్దాయమును భీమాచేసికొనుము

డాక్టరు వి. యం. మ్యాలిక్ యం. ఏ. యం. డి. బి. యల్ గారి ఇక్ మిక్ కుక్కరుతో ప్రతి దినము నీ ఆహారమును నండుటవలెను.

ఉపయోగించుట సులభము ప్రతి దినమున సాకార్యము. పరిశుభ్రమైనది, ఆరోగ్యకరమైనదియు. ఇప్పటికే 3 లక్షలకు పైనే వుపయోగములతో నున్నది.

మధునా వ్యాపారాలకు ప్రత్యేకధరలు. మాచిత్రముల కేటలాగునకు వ్రాయుదు.

మెడికల్ బి. బి. 889

ఇక్ మిక్ కుక్కరు కో,

టెలిగ్రాము “ఇక్ మిక్ కుక్కరు” కలకత్తా.

29 కాలేజీస్ట్రీ, కలకత్తా.

చదువుడు!

యోచింపుడు!!

కొనుడు!!!

కగత్పూనిచ్చిచెందిన

కామినియా నూనె (రిజిస్టరుచేయబడినది)

ఉష్ణద్రవముల కిది అపూర్వమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోతుండే కాపాడుచు, వారి బొక్క అభివృద్ధిని, సాగమును పెంచుచును. పుష్టయందు గలగునుటను పారద్రోలును, బట్టలను మాన్యును రంగును దీని వెంట్రుకలకు మామూలు రంగును గలిగింపును.

దీనియందు మనోహరమైన నువాసన గలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచితోచునను గలిగింపును. వేసకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలగు అపారమైన అభివృద్ధి గలమును గురించి చాల గొప్పగా వాగిడియున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతాపత్రికను చదువుడు.

దివాణాచందు భండారి, అమృతపర పంజాబునండి (వాసినది:—

“మీ కామినియా నూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్లను దయచేసి పంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకు మరువకుడు. ఇవ్వజే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్లి ధర రూ 1-0-0 పాట్టుభర్త 0-5-0 ప్రత్యేకము
3 “ “ 2-10-0 “ “ 0-12-0 “

హెచ్చరిక:—కామినియా నూనె ప్రతి దినమునందును, గ్రామమునందును నుండు వాగరిక మె యందు ప్రతిదినమునందును తప్పక దొరకును. కొందరు ఏ రకము తెలియనిన రకగులును గల తప్పు-వర్తకము నిచ్చి “ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనది” చెప్పుదురు. అందుల వారికి గొప్ప లాభము గలదని తెలుసుకొనుదు గాన అట్టి చల్లని వ్యాపారశాస్త్రములకు మీరూ జూడకుడు. ఎప్పటికిని కామినియా నూనె తప్ప నా కదియు వాడగుడ దని నిరవచయకొనుదు

అత్తరుల లన్నిటికి రాజువంటిది

ఓటో దిల్ బహారు

చాడినవా గంధరచే చాల గొప్పగావుగా ప్రశంసించబడినది. చేతి రుమాల యందు కొన్ని చుక్కలను వేసిన కొత్తగా గోసిన వువ్వములనె మీ చుట్టుప్రక్కలకు చాడి వాసన వ్యాపింపుడు.

శ్రీ 9. 2. కసారి వాడుడు.

తరువాత మీ తెవ్వనును దీనితో నుండును

1 బొట్టు బుడ్లి 1-3 ధర రూ 2-0-0; వి 2 బుట్టులు అదా 0-5-0 ప్రత్యేకము. కాంపెట్ బుడ్లి 1-3
2 “ “ “ 1-4-0; “ “ “ 0-5-0 “ ధర అ. 0-2-0

సోల్ వజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

128

985. నామ్మా మనీడు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

No. 315.

A Soap of exquisite fragrance. Made from the purest materials only, and the finest Sandalwood Oil

Made by GOODWIN'S, MANCHESTER

Agents P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237

MADRAS

Chittoory Rangaiah, Cocanada.

మా న స్థా ల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలగులభము! (పోష్టభిర్యుల ప్రత్యేకము) గుణముధికము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి మైత్ర్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము అదీర్ఘము, అరుచి, ఆవులింతలు, అగ్నిహంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిష్ను, ప్రేళ్లు, అస్థులు మొదలగువాని నుండు గలిగిడి నోష్టలను సోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దేవును ఈమాత్రలు మేహాతనోష్టలను కేటాపేమాన్యును ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు చిరునామా — (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ముఖ్యమైన మూడువిషయములు ఆరోగ్యము, విశ్వర్యము, ధనము పిటిసే మానవు డెప్పుడు కాంక్షించును పిటిసే సంవాదించుటకు మరేమియు కష్టపడనవసరములేదు అయితే 150 పుటలు గల

కామ శాస్త్రమును

చదివినచాలును ఒకకారు ప్రసాసన మీకు యానామగా తపాల్ భిర్యులేక పంపవచ్చును

అధికన్నిగ్రహాభిర్యు, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

బ్రాండ్లి:—మెయిన్ రోడ్, కాకినాడ.